

A MAGYAR KÖZLÖNY MELLÉKLETE
2023. június 5., hétfő

Tartalomjegyzék

II. Törvényekhez tartozó indokolások

Végső előterjesztői indokolás az igazságügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2023. évi XXXI. törvényhez	622
Végső előterjesztői indokolás a minősített adat védelméről szóló 2009. évi CLV. törvény, valamint az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény módosításáról szóló 2023. évi XXXII. törvényhez	658
Végső előterjesztői indokolás a szakképzésben lezajlott átalakítás utólagos hatásvizsgálatából adódó törvényt módosításokról szóló 2023. évi XXXIII. törvényhez	660
Végső előterjesztői indokolás a szervezetekkel összefüggésben egyes törvények módosításáról szóló 2023. évi XXXIV. törvényhez	666

V. A Kormány tagjainak rendeleteihez tartozó indokolások

Végső előterjesztői indokolás a hulladékgazdálkodási intézményi résztevékenység ellátásával összefüggő díjak, a díjalkalmazási feltételek, valamint a díjmegfizetés rendjének megállapításáról szóló 8/2023. (VI. 2.) EM rendelethez	669
--	-----

II. Törvényekhez tartozó indokolások

Végső előterjesztői indokolás az igazságügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2023. évi XXXI. törvényhez

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés a) pontja alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

A szabadságvesztés letöltésének végrehajtási fokozatokban (fegyház, börtön, fogház) történő megállapítása hosszú ideje meghatározza a hazai büntető-igazságszolgáltatási gyakorlatot, kifejezve ezzel is az elkövetett bűncselekmény tárgyi súlyát, illetve az elkövető személyében rejlő társadalomra veszélyességet. Mindazonáltal a végrehajtás során az elítéltek szakmai szempontú csoportosítását megnehezíti ez a struktúra, ami számos működési diszfunkciót eredményez a büntetés-végrehajtásban.

A hatályos rendszerben a szabadságvesztés három végrehajtási fokozatához fokozatonként további három-három végrehajtási rezsím kapcsolódik, ami az elkülönítési szabályok merev érvényesítésével megnehezíti a büntetés-végrehajtási szervezet erőforrásainak hatékony allokációját. Az új besorolási rendszerben egy egyszerűbb, ötfokozatú kategóriarendszer lesz az alapja a szabadságvesztés végrehajtási rendjének. Az elítéltek biztonsági és fogvatartási kockázatára is reagáló kategóriarendszer lehetővé teszi a büntetés-végrehajtási szervezet személyi állományának hatékony, a fogvatartás biztonságának fenntartásához rugalmasan igazodó beosztását, és segíti a büntetés-végrehajtási intézeti (bv. intézet) férőhelyek optimalizált kihasználását.

A szabadságvesztésre ítélték új besorolási rendszerének eredményeként a büntetés-végrehajtási szervezet szakmai szempontjai hangsúlyosabb szerepet kapnak a szabadságvesztés végrehajtási rendjének meghatározásában. A végrehajtási fokozatok megmaradnak a büntető ítélet részeként, a szabadságvesztés végrehajtása során azonban a jelenlegitől eltérő funkcióval és más hangsúllyal kapnak helyet. Garanciális elemként az elítéltek kezdeti besorolásának kereteit határozzák meg, de e keretrendszeren belül a büntetés-végrehajtási szervezet tudja érvényesíteni saját, szakmai alapokon nyugvó, elsősorban az elítéltek magatartására, együttműködési készségére, reintegrációs hajlandóságára, a visszaesési és fogvatartási kockázatára, valamint az elkövetett bűncselekmény súlyára, az elítélt kriminológiai jellemzőire alapozó besorolási és elkülönítési szempontrendszerét.

Bevezetésre kerül új motivációs eszközként a kreditrendszer, amelynek célja, hogy az elítéltek egyes kategóriák közötti váltásához egy objektív alapokon nyugvó, kiszámítható és átlátható keretet adjon. A kezdeti besorolást követően az elítélt kreditpontokat gyűjthet és ez alapján kedvezőbb kategóriába kerülhet, vagy pontvesztés esetén a kategóriában visszasorolására kerülhet sor. A kreditrendszerben az elítélt magaviselete, együttműködési készsége, reintegrációs tevékenységben való részvétele kerül értékelésre. Ez a motivációs rendszer erősíti az elítéltek felelősségvállalását, érdekeltté teszi a végrehajtás rendjének megtartásában és a reintegrációs terv megvalósításában, mindez pedig azzal, hogy a jogkövető magtartás pozitív elismerést nyer, az egyéni büntetési célok megvalósulását segíti.

Az (EU) 2016/794 rendeletnek az Europol magánfelekkel folytatott együttműködése, a személyes adatoknak az Europol által a bűnügyi nyomozások támogatása érdekében végzett kezelése, valamint az Europol kutatásban és innovációban betöltött szerepe tekintetében történő módosításáról szóló, 2022. június 8-i (EU) 2022/991 európai parlamenti és tanácsi rendelet 1. cikk 2. pont a) alpont iv) pontja az (EU) 2016/794 rendelet 4. cikk (1) bekezdését egy új t) ponttal egészítette ki, amely szerint az Europol javaslatot tesz harmadik országbeli állampolgárokra vonatkozó, az Európai Unió érdekében álló információk figyelmeztető jelzéseknek a tagállamok által – saját mérlegelési jogkörükön belül, illetve az említett adatok ellenőrzése és elemzése alapján – történő lehetséges bevitelére a Schengeni Információs Rendszerbe (SIS). A módosítás célja, hogy az Europol által javasolt információk

figyelmeztető jelzés megvizsgálásáért és felviteléért felelős szerveket kijelölje. Az intézkedő rendőr – ha ilyen típusú figyelmeztető jelzést észlel a rendőri intézkedés során – a jelzésben meghatározott intézkedéseket hajtja végre, továbbá rögzíti az (EU) 2018/1862 európai parlamenti és tanácsi rendelet 37b. cikk (1) bekezdése szerinti adatokat és információkat. Ezeket az adatokat és információkat az (EU) 2018/1862 európai parlamenti és tanácsi rendelet 37b. cikk (3) bekezdése szerint akkor is rögzíteni kell, ha az információs figyelmeztető jelzést a magyar hatóság helyezte el a SIS-ben.

A Bűnüldözési Együttműködés Európai Unió Ügynökségéről (Europol), valamint a 2009/371/IB, a 2009/934/IB, a 2009/935/IB, a 2009/936/IB és a 2009/968/IB tanácsi határozat felváltásáról és hatályon kívül helyezéséről szóló, 2016. május 11-i (EU) 2016/794 európai parlamenti és tanácsi rendeletet (a továbbiakban: Europol rendelet) új 18a. cikke rendelkezik a személyes adatok bűnügyi nyomozás támogatása céljából történő kezeléséről, amely alapján az Europol konkrét nyomozás támogatásához olyan adatokat is kezelhet, amelyek nem tartoznak a II. Mellékletben meghatározott kategóriákba. Ennek az adatkezelésnek a feltétele, hogy a tagállam kifejezetten kérje az Europol-t a nyomozás támogatására. Ennek érdekében a tagállam operatív elemzés céljából az Europolnak olyan nagy mennyiségű adatot bocsáthat a rendelkezésére, amely adatok tekintetében az érintetti kategorizálás még nem lehetséges.

Az Europol rendelet 18. cikk új (6a) bekezdése alapján pedig olyan személyes adat is beküldhető az Europol részére, amely nem feleltethető meg az érintetti kategóriáknak, és nem konkrét nyomozás támogatásához szükséges. Az ilyen adatokat az Europol elkülönítve és alapesetben legfeljebb 18 hónapig tárolja, kizárólag annak megállapítása céljából, hogy be tudja-e kategorizálni valamely érintetti körbe.

A módosítás révén fennmaradó 4. § (1) bekezdés kellő jogalapot biztosít az Europol rendelet fenti rendelkezéseinek való megfelelésre.

Bővíteni szükséges a NEBEK SIRENE Irodával együttműködők körét a kiegészítő információk cseréje területén, mivel létrejött az Europol külön SIRENE Irodája.

Az Europol rendelet 4. cikk (5) bekezdése, amely szerint az Europol a feladatainak végzése során nem alkalmazhat kényszerintézkedéseket, kiegészült azzal, hogy az Europol személyzete operatív támogatást nyújthat a tagállamok illetékes hatóságainak – azok kérésére és a nemzeti jogukkal összhangban – a nyomozási intézkedések végrehajtása során, különösen azáltal, hogy elősegíti a határokon átnyúló információcserét, kriminalisztikai és technikai támogatást biztosít, és jelen van az említett intézkedések végrehajtása során. Az Europol személyzete maga nem rendelkezhet hatáskörrel nyomozási intézkedések végrehajtására.

A módosítás célja, hogy megteremtse az Europol által nyújtott operatív támogatás jogalapját a Be-ben.

Az utóbbi években jelentősen megnövekedett a külföldi állampolgárságú fogvatartottak száma Magyarországon, amely jelentős terhet jelent a büntetés-végrehajtási intézetek számára. A külföldön megfelelő tartózkodási jogosultsággal, családi kapcsolatokkal rendelkező, elsősorban külföldi állampolgárok esetében a nemzetközi bűnügyi jogsegély szabályai lehetővé teszik, hogy az elítélt társadalomba történő visszailleszkedésének elősegítése érdekében a szabadságvesztés büntetés végrehajtását az elítélt lakóhelye szerinti államba átadják. A javaslat célja egyrészt az, hogy a büntetés-végrehajtás átadására irányuló eljárási szabályokat, elsősorban a jogalkalmazói visszajelzések alapján harmonizálja, a szükségtelen adminisztratív terhektől mentesítse és egyszerűsítse, ezzel is elősegítve a büntetés-végrehajtás átadásának hatékonyságát. Másrészt indokolt, hogy szabadlábban lévő, lakóhelyük szerinti államba visszatért elítéltek esetében a büntetés-végrehajtási célok biztosítása, a reintegrációs célok érvényesítése, és a büntetés-végrehajtási szervek tehermentesítése érdekében – amennyiben a büntetés végrehajtásának azonnali foganatba vétele nem indokolt – a büntetés magyarországi végrehajtásának megindítása – és sok esetben nemzetközi- vagy európai elfogatóparancs kibocsátása – helyett, amennyiben annak jogi feltételei fennállnak, a büntetés-végrehajtási bíró közvetlenül a büntetés végrehajtás átadása iránt intézkedjen. Mindezen célok az Eutv., az Nbjt. és a Bv. tv. egyes rendelkezéseinek módosítását teszik szükségessé.

A javaslat módosítja a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvényt (a továbbiakban: Be.) az eljárási cselekményen jelenlétre jogosultak nyelvhasználatának előmozdítása érdekében. Az új rendelkezések ennek megfelelően támogatják az eljárási cselekmények megfelelő szervezését. Az új rendelkezések másik része arra biztosít lehetőséget, hogy a hatóságok a tolmácsolási feladatokba bevonjanak olyan segítőt is, akik eljárásjogi értelemben tolmácsnak nem tekinthetők, azonban a résztvevő személy bizalmát élvezve rugalmasan támogatják az ő büntetőeljárási jogainak gyakorlását.

A komplex, egyidejűleg számos eljárási cselekmény elvégzését szükségessé tevő büntetőügyekben a joggyakorlat részéről merült fel annak az igénye, hogy a nyomozó hatósági állomány személyügyi átszervezése nélkül lehessen támogatást kérni a nyomozó hatóság egy olyan, jogszabályban kijelölt szerve, amely képes egyidejűleg országszerte több eljárási cselekményt elvégezni. Ez a szerv nem gyakorol klasszikus nyomozó hatósági jogköröket, ugyanis hatásköre nem terjed ki meghatározott bűncselekmény miatt indult nyomozás teljes egészében történő lefolytatására. Státusza leginkább a nyomozó hatóság vagyonvisszaszerzésért felelős szervéhez hasonlít – ez indokolja a rá vonatkozó norma jogszabályban elfoglalt helyét is – abban, hogy csak a megkeresésben szereplő eljárási cselekmények elvégzésére, és késedelmet nem tűrő esetben más eljárási cselekmények elvégzésére jogosult, önállósága tehát nagyban korlátozott.

Megkeresésére a nyomozó hatóság és az ügyészség is jogosult, a nyomozó hatóság azonban csak a saját szervezetén belül, ezzel szemben az ügyészség bármely nyomozó hatóság jogszabályban meghatározott szervét megkeresheti. A szerv kijelölésére külön jogszabályban – elsőként a Nemzeti Adó- és Vámhivatal szerveinek hatásköréről és illetékességéről szóló 485/2015. (XII. 29.) Korm. rendeletben – meghatározott rendelkezés alapján kerül sor.

Végül, a Be.-t érintő módosítások bővítik az egyszerűsített felülvizsgálati eljárás tárgykörét is.

A közjegyzőkről szóló 1991. évi XLI. törvény (a továbbiakban: Kjt.) módosítása jogalkalmazói visszajelzések és gyakorlati tapasztalatok alapján indokolt módosításokat tartalmaz, az egyéb törvényekkel való összhang megteremtését szolgálja.

A Javaslat a közjegyző tájékoztatási és kioktatási kötelezettsége körében egyértelműen, törvényi szinten érvényre juttatja, hogy a jogi képviselő nélkül eljáró fél számára a közjegyző kötelezettsége a kioktatás terén a perbeli eljárási jogokra és kötelezettségekre korlátozódik, továbbá a jogügylet lényegéről és jogi következményeiről való tájékoztatás során a közjegyző jogi tájékoztatás nyújtására köteles, a jogügylet műszaki, gazdasági, pénzügyi tartalmára vonatkozóan nem kell felvilágosítást adnia.

A Javaslat továbbá korlátozza a kinevezéstől számított 3 éven belül a közjegyző áthelyezését másik székhelyre, az ügyek folyamatos intézéséhez fűződő közérdekre tekintettel.

A Javaslat rendezi, hogy a megállapodás nélküli tartós helyettesítés esetén kit illet a közjegyzői díj.

A Javaslat rögzíti azt is, hogy azonossági tanúk közreműködése esetén, nekik elegendő a fél személyazonosságának a megállapításánál és a közjegyzői okirat aláírásánál jelen lenniük, a közjegyzői okirat teljes terjedelmű felolvasásán nem szükséges részt venniük.

A Javaslat a közjegyzői tanúsítás kapcsán a korábbiaknál részletesebb szabályokkal egyértelművé teszi, hogy a tanúsítvány, mint közokirat készítésekor a közjegyzőnek csak a közokirat alakiségének megtartásáért és a tanúsítvány tartalmi valódiságáért áll fenn a felelőssége.

A tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpt.) módosítása a Tpt. 24. § (1) bekezdésében foglalt küszöbértékhez való igazodást, illetve a Szerződés 81. és 82. cikkében meghatározott versenyszabályok végrehajtásáról szóló, 2002. december 16.-i, 1/2003/EK tanácsi rendelet (a továbbiakban: 1/2003/EK rendelet) végrehajtását szolgálja.

A jogi segítségnyújtásról szóló 2003. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Jst.) módosításai a jogi segítségnyújtási rendszer fejlesztését célozzák a gyakorlati visszajelzések alapján.

A bűncselekmények áldozatainak segítéséről és az állami kárenyhítésről szóló 2005. évi CXXXV. törvény (a továbbiakban: Ást.) módosítását az azonnali pénzügyi segély iránti kérelem előterjesztésére előírt határidő számítására vonatkozó rendelkezés pontosítása indokolja.

A cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény (a továbbiakban: Ctv.), valamint a civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról szóló 2011. évi CLXXXI. törvény (a továbbiakban: Cnytv.) módosítása biztosítja, hogy az általános ügyintézési határidőknél rövidebb ügyintézési határidőn belül kerüljön elbírálásra a névváltozás bejegyzése iránti kérelem, ha a névváltozásra Magyarország Alaptörvényének tizenegyedik módosítása folytán kerül sor.

Az egyes közjegyzői nemperes eljárásokról szóló 2008. évi XLV. törvény (a továbbiakban: Kjnp.) módosítása a gyakorlati visszajelzések alapján szükséges. Egyrészt – bizonyos kivételekkel – főszabállyá teszi valamennyi, közjegyzői eljárásban elektronikus úton meghozott határozat tekintetében, hogy a keltezés helyeként a közjegyző székhelyét kell feltüntetni, másrészt egyértelművé teszi, hogy a házassági vagyoni tárgyú egyezség lehet tárgya közjegyző előtti egyezségi eljárásnak, harmadrészt pedig országos kamarai hatáskörbe utalja a Központi Statisztikai Hivatal (a továbbiakban: KSH) részére történő statisztikai célú adattovábbítást az Élettársi Nyilatkozatok Nyilvántartásából és a házassági és élettársi vagyoni szerződések nyilvántartásából.

A fizetési meghagyásos eljárásról szóló 2009. évi L. törvény (a továbbiakban: Fmhtv.) módosítása a szabályok pontosítása, koherenciája miatt szükséges.

A Javaslat rögzíti, hogy kizárás esetén a felek milyen módon értesülnek az ügyükben eljáró új közjegyző személyéről és az új közjegyzői ügyszámról. Pontosítja továbbá a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban Pp.) 76. § szerinti esetekhez képest az Fmhtv. szerinti speciális ügy gondnokrendelési esetkör.

A Javaslat a fizetési meghagyás kötelező tartalmi elemeinek körébe beemeli az Fmhtv. felhatalmazása alapján kiadott külön jogszabályokban meghatározott, kötelezően feltüntetendő adatokat, ugyanakkor egyértelművé teszi, hogy azon adatokat, amelyeket a fizetési meghagyás iránti kérelemben nem kötelező megadni, csak akkor szükséges a fizetési meghagyásban feltüntetni, ha azokat a jogosult a kérelmében megjelölte.

A Javaslat terminológiailag pontosítja a fizetési meghagyás jogerejére vonatkozó rendelkezést.

A Javaslat pontosítja továbbá a fizetési meghagyásos eljárásban hozott végzések elleni jogorvoslati jogot is.

A hagyatéki eljárásról szóló 2010. évi XXXVIII. törvény (a továbbiakban: Hetv.) módosítása az egyéb törvényekkel való összhangot szolgálja. A módosítással rögzítésre kerül, hogy a biztosítási intézkedések költségeinek megfizetése és a hagyatéki eljárás költségeinek megelőlegezése a Kjnp. megfelelő alkalmazásával, megelőlegezéssel történhet. A Javaslat a korábbiakhoz hasonlóan tovább pontosítja a Hetv. fellebbezésre vonatkozó szabályait. A módosítással ezen túlmenően mellőzhetővé válik a közös jogkezelő szervezet értesítése abban az esetben, ha adat merülne fel arra, hogy az örökhatályú szerzői jogi védelem alatt álló alkotás vagy kapcsolódó jogi teljesítmény jogosultja volt. A Hetv. kiegészítése rendezi az önkormányzat törvényes öröklésével kapcsolatban a hagyatéki eljárás szabályait érintő kérdéseket is.

A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) módosítása technikai szöveg pontosításra és törvényen belüli koherencia megteremtésére irányul.

A hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény módosítása megkönnyíti a más tagállamban indult hagyatéki eljárást lefolytató hatóságok (külföldi közjegyző, hagyatéki bíróság) számára, hogy adatokat szerezzenek be a magyarországi hitelintézettől az örökhatályú utóbbinál kezelt vagyonával kapcsolatban.

A természetes személyek adósságrendezéséről szóló 2015. évi CV. törvény (a továbbiakban: Are. tv.) módosítása a magáncsodeljárásba történő belépés feltételeit könnyíti. A törvénymódosítás ezenkívül adminisztratív könnyítéseket, valamint a hitelezők tájékoztatására szolgáló hirdetményekre vonatkozó pontosító rendelkezéseket is tartalmaz.

Célszerű, hogy a törvényből kormányrendeleti szintre kerüljön az olyan összeghatárok megállapítása, amelyeknél az inflációkövetést alacsonyabb szintű jogszabályok útján rugalmasabban lehet biztosítani. A törvénymódosítás ezenkívül a törvény belső koherenciáját elősegítő rendelkezéseket tartalmaz, valamint a kapcsolódó jogszabályok változásával teremti meg az összhangot.

Az igazságügyi szakértőkről szóló 2016. évi XXIX. törvény (a továbbiakban: Szaktv.) módosítása hozzájárul az igazságügyi szakértői névjegyzék, mint közhiteles nyilvántartás adatainak naprakészen tartásához, ezáltal a szakértőkkel való kapcsolatfelvétel felgyorsul, segítve ezzel a kirendelők, valamint a névjegyzéket vezető hatóság munkáját. Az igazságügyi szakértői testületek tagjai vonatkozásában a módosítás megteremti annak a lehetőségét, hogy az eskütételről szóló okmány elektronikus aláírással is ellátható legyen, csökkentve ezzel az eskütételre kötelezettek és az Igazságügyi Minisztérium adminisztratív, logisztikai terheit.

A szerzői jogok és a szerzői joghoz kapcsolódó jogok közös kezeléséről szóló 2016. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Kjekt.) módosítása elsődlegesen a közös jogkezelő szervezetek díjszabásainak jóváhagyásával kapcsolatos eljárás felülvizsgálatát valósítja meg, az eljárás hatékonyságának növelése érdekében és az eljárással kapcsolatos gyakorlati tapasztalatok alapján.

A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény módosítását az elővezetésre vonatkozó szabályrendszer átfogó módosításával összefüggésben az idézés tartalmára vonatkozó rendelkezések kiegészítése indokolja.

A választottbíráskodásról szóló 2017. évi LX. törvény (a továbbiakban: Vbt.) módosítása a jogszabályi koherenciára tekintettel történő pontosítás.

A jogi személyek nyilvántartásáról és a nyilvántartási eljárásról szóló 2021. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Jszytv.), valamint a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény módosításáról szóló 2021. évi XCV. törvény módosítása több felkészülési időt biztosít a jogalkalmazás számára e törvényekkel bevezetni kívánt rendszerszintű reformokra történő felkészüléshez.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

1. §

A közjegyző az eljárásaiban általában a Pp. alapján, kizárólag eljárásbeli jogokról és kötelezettségekről köteles – és egyben jogosult – tájékoztatást adni. A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: régi Pp.) már 2000. január 1-je óta ekként határozza meg a bíróság tájékoztatási kötelezettségét. A régi Pp.-t módosító, az Országos Ítéletábrá székelyének és illetékességi területének megállapításáról, valamint az igazságszolgáltatás működését érintő egyes törvények módosításáról szóló 1999. évi CX. törvény miniszteri indokolása szerint ugyanis „a bíróság részrehajlás mentes eljárása kizárja annak a lehetőségét, hogy a pert vezető bíró az anyagi jogi szabályok tartalmáról nyújtson az egyik félnek jogértelmező tájékoztatást. A törvény ezért a jogi képviselő nélkül eljáró fél számára biztosított kioktatáshoz való jogot a perbeli eljárási jogokra és kötelezettségekre korlátozza”. A közjegyzőnek az egyéb nemperes eljárásaiban (például hagyatéki eljárás, fizetési meghagyásos eljárás) nincs anyagi jogi tájékoztatási kötelezettsége. Ez nem azt jelenti, hogy a közjegyzőnek soha ne lenne az anyagi jogról tájékoztatási kötelezettsége, de az kizárólag az ügyletiokirat-szerkesztési eljárásban és a Kjt. 120. § (1) bekezdés b) pontja szerint áll fenn. Ez azonban nem általános, hanem speciális szabály, a Kjt. 1. §-ában pedig a generális jellegű normákat kell meghatározni.

2. §

Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 116. § (1) bekezdésére tekintettel szükséges kifejezetten kimondani a Kjt.-ben, hogy a kamarai hatósági eljárásban hozott érdemi elsőfokú döntéssel szemben fellebbezésnek van helye, kivéve a kérelemnek teljes egészében helyt adó elsőfokú döntést, ha az ügyben nincs ellenérdekű ügyfél.

3. §

A közjegyzői nemperes eljárásoknak két nagy csoportja van: egyrészt az ún. külön törvényben szabályozott nemperes eljárások, így például a hagyatéki eljárás, a fizetési meghagyásos eljárás, a végrehajtás elrendelése iránti eljárás vagy a Kjn.-ben szabályozott eljárások, másrészt a Kjt.-ben szabályozott eljárások, más néven felek részére végzett közjegyzői tevékenységek (közjegyzői okiratszerkesztés, okirat vagy pénz bizalmi őrzése stb.), mint atipikus nemperes eljárások. A Kjt.-ben szabályozott eljárásokban – részben azok bizalmi jellegéből következően (például végrendelet-készítés), részben azok rugalmasságából adódóan (például másolathitelesítés) – a főszabály az, hogy az ügyfél szabadon választhat közjegyzőt, aki viszont az illetékességi területén kívül nem járhat el. Figyelemmel viszont arra, hogy az ügyfél a közreműködés megtagadására vonatkozó rendelkezéseket ne játszassa ki, a törvény kimondja, hogy a kérelem előterjesztését követően már csak az a közjegyző járhat el, akihez a kérelmet előterjesztették. E rendelkezés kiegészítése annak egyértelművé tétele érdekében szükséges, hogy a Kjt.-ben szabályozott közjegyzői eljárásokban a megelőzés elve érvényesül.

4. §

A módosítás 2025. január 1-jétől kötelezővé teszi az elektronikus ügyintézés a közjegyzői kinevezésre irányuló pályázati eljárásban. A pályázónak ez alapján a pályázatot és mellékleteit az elektronikus ügyintézésre vonatkozó jogszabályoknak megfelelően kell benyújtania és vele a pályázati eljárásban elektronikus elérhetőségén keresztül történik a kapcsolattartás.

5. §

A pályázaton alapuló áthelyezésekkel kapcsolatban az ügyek folyamatos intézéséhez fűződő közérdek indokolja, hogy az áthelyezésnek időbeli korlátja legyen a 20. § (2) bekezdés szerinti, a kölcsönös áthelyezésre irányadó szabályok szerint. A kinevezéstől számított 3 éven belül tehát a közjegyző csak akkor helyezhető át, ha a pályázat benyújtásával egyidejűleg az áthelyezésének a kinevezését követően felmerült különös méltánylást érdemlő okát megjelöli, és kérelmének az igazságügyért felelős miniszter helyt ad.

6. §

A közjegyzői eljárásokban az adatigényléshez többnyire nem szükséges külön végzés meghozatala (például JÜB rendszer, cégnyilvántartás), azonban vannak olyan esetek, amikor az adatigénylés határozattal történik (például hagyatéki eljárásban alkalmazandó megkereső rendszer, természetes személyek azonosító adatainak hiánya esetén a járási vagy kerületi hivatal megkeresése). Mivel egyébként a közjegyzői irodai ügyintéző jogosult az adatigénylésre, nem indokolt különbséget tenni az adatigénylés módja alapján, hanem a közjegyzői eljárásokat gyorsítandó, célszerű lehetővé tenni, hogy a közjegyzői irodai ügyintéző – miként a bírósági ügyintéző is – jogosulttá váljon e körben önálló aláírási joggal eljárni.

7. §

A módosítás célja a normaszöveg pontosítása, mivel jelenleg nem egyértelmű, hogy mi minősül indokolt esetnek, így fennáll a lehetősége, hogy a közjegyző illetékességét a fél utólag vitassa, és így akár évekkel később is erre hivatkozva az okiratok érvénytelenségét állítsa. Ez a jogbiztonságot és a közjegyzői eljárásokba vetett közbizalmat indokolatlanul veszélyezteti. Abban az esetben ugyanakkor, ha szomszédos illetékességi területen saját irodája útján való eljárásra a helyettes közjegyzőt a területi kamara elnöksége jogosítja fel a helyettesítésről szóló megállapodást jóváhagyó vagy ennek hiányában a kirendelésről szóló határozattal, akkor az illetékesség a továbbiakban nem vitatható.

8. §

A hatályos normaszöveg a 2022. január 1-jét megelőző állapottól eltérően nem rendezi, hogy a megállapodás nélküli tartós helyettesítés esetén a közjegyzői díj kit illet, így csak következtetni lehet arra, hogy a tényleges feladatellátást folytató tartós helyettesítést, illetve annak közjegyzői irodáját. Ugyanígy nincs rendezve az sem, hogy tartós helyettesítés esetén a munkavállalók tovább-foglalkoztatása miként alakul, azonban a hivatásgyakorlás bizalmi jellegére tekintettel nem várható el az alkalmazottak foglalkoztatásának kötelezettsége. Az egyértelműséget szolgálja az a rendelkezés, amely a tartós helyettes irodai működése esetén a tartós helyettesítés gyakorlása vonatkozásában is kimondja ezt a működési formát. 2019. január 1-jén hatályba lépett a Kjtv. 31/A. § (1a) bekezdése, miszerint a 2018. december 31. napját követően kinevezett közjegyző kizárólag közjegyzői iroda keretében folytathatja tevékenységét. 2022. január 1-től pedig a törvény kimondta, hogy a közjegyző közjegyzői iroda keretében folytatja tevékenységét. Erre tekintettel kerültek hatályon kívül helyezésre a vonatkozó rendelkezések, ugyanakkor a legutóbbi jogalkotási eredmények alapján a közjegyzők még bizonyos körben 5 évig, a tartós helyettesek pedig – közjegyzőhelyettes esetén – a továbbiakban is működhetnek egyénileg, azaz nem irodában. Ez pedig szükségessé teszi a közjegyzői díjra és Kjtv. 37/A. § (3) bekezdésével és 37/B. § (3) bekezdésével összhangban a helyettesített közjegyző munkavállalóinak jogi helyzetére vonatkozó alapvető kérdések rendezését. Megjegyzendő, hogy a normaszöveg kizárólag arra az esetre szól, amikor a helyettesített közjegyzőnek nincs helyettesítési megállapodása – ezzel is ösztönözve a közjegyzőket ilyen megállapodások megkötésére.

A Kjtv. 37/D. § (4) bekezdésének módosítása – a Kjtv. 37/D. § (2) bekezdésével összefüggően – arról rendelkezik, hogy helyettes irodavezető kirendelése esetén ő a közjegyzői iroda képviselőjének a státuszába lép, tehát nincs szükség a (2) bekezdésben foglalt rendelkezések alkalmazására.

9. §

A 2019. január 1-je óta hatályos kettős foglalkoztatásra is lehetőséget adó szabályokra is tekintettel indokolt a szabály pontosítása annak érdekében, hogy amennyiben a helyettes egyik munkaviszonya olyan közjegyzői irodával áll fenn, ahol a közjegyző rendelkezik valamely nyelvre nyelvi jogosítvánnyal, míg a másik fennálló munkaviszonya esetén ez a feltétel nem teljesül, ne legyen kötelező megvonni az adott nyelvre kiadott nyelvi jogosítványt a közjegyzőhelyettestől. A módosítás alapján a közjegyzőhelyettes nyelvi jogosítványa fennmarad, ha olyan közjegyzővel is munkaviszonyban áll, aki azzal nem rendelkezik, ha a másik munkáltatója rendelkezik az adott nyelvre nyelvi jogosítvánnyal.

10. §

A § módosítása több okból is indokolt. Az üzleti szándék valóságát a közjegyző nem tudja vizsgálni, hiszen a fél szándékáról csak a fél nyilatkozata alapján tud meggyőződni. A közjegyző csak azt tudja vizsgálni, hogy a fél nyilatkozatai egymással vagy a fennálló tényekkel ellentétes-e. Pontosabb tehát, ha az ügyfél üzleti szándékát vizsgálja a közjegyző, ugyanis csak az ügyfél által kívánt jogügylet beazonosítása kérhető számon a közjegyzőn, az adott esetben rejtve maradt valódi szándék vizsgálata nem.

A jogügylet lényegéről és jogi következményeiről való tájékoztatás során a közjegyző jogi tájékoztatás nyújtására köteles, a jogügylet műszaki, gazdasági, pénzügyi tartalmára vonatkozóan legfeljebb a szerződéses partnert terheli tájékoztatási kötelezettség. A jogügylet lényegéről való tájékoztatás sem lehet parttalan, ugyanakkor kifejezett ügyféli kérdésre a közjegyző köteles a felet az okirat-szerkesztési eljárás során is az üzleti szándéknak megfelelő jognyilatkozat megtételéhez szükséges tájékoztatással ellátni.

Ahogy az ügyfél valódi üzleti szándékát, úgy a fél akaratát sem tudja a közjegyző megvizsgálni, csupán a nyilatkozatai alapján tud rá következtetni. Célszerű ezért e kötelezettségét is még egyértelműbbé tenni.

11. §

Az új 123/A. §-ban az azonossági tanúk közreműködését szükséges tisztázni. Lévé, hogy ők csak az ügyfelet azonosítják, nem pedig a felolvasás megtörténtét igazolják, így elegendő a fél személyazonosságának a megállapításánál és a közjegyzői okirat aláírásánál jelen lenniük.

12. §

A hatályos szabályozáshoz képest általános jelleggel indokolt rendezni, hogy ha a fél akár magyar, akár – a nyelvi jogosítvánnyal rendelkező közjegyzőtől – idegen nyelvű okirat kiállítását kéri, azonban az okirat nyelvét nem érti, nem beszél, akkor tolmácsot kell igénybe venni. Ebben az esetben például a külföldi állampolgár fél kérheti, hogy a közjegyző a nyelvi jogosítványa szerinti közvetítő nyelven (például angolul vagy németül) készítsen okiratot akkor is, ha ő maga az okirat nyelvét nem beszél, ugyanakkor az okiratot így szélesebb körben fel tudja használni, mintha a közjegyző magyar nyelven készítené el. Ebben az esetben a fél vagy képviselője általi megértést tolmács igénybevételevel kell biztosítani.

13. §

Az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Üttv.) 34. § (2) bekezdése alapján az ügyvédi tevékenység gyakorlására adott meghatalmazást írásba kell foglalni, és annak tartalmaznia kell a megbízott elfogadó nyilatkozatát is. A megbízott elfogadó nyilatkozatának lényegében tanúpótló szerepe van annak érdekében, hogy az a teljes bizonyító erejű magánokiratok körébe illeszkedjen. Mivel a Kjt. 132. §-a a közjegyzői okirat-szerkesztési eljárásban szigorúbb alakszerűségi követelményt támaszt a meghatalmazással szemben, indokolt az olyan ügyvédi meghatalmazás elfogadása is, amely az Üttv. előírása ellenére nem tartalmazza a megbízott elfogadó nyilatkozatát, hiszen alappal feltehető, hogy az a meghatalmazott el is fogadta a meghatalmazást, aki felmutatja a féltől származó, és a fél által közokiratba foglaltatott meghatalmazását. A javaslat csökkenti az ügyvédekre háruló adminisztratív terheket, mert nekik nem kell jelen lenniük a meghatalmazások közokiratba foglalása esetén.

14. §

A közjegyzői tanúsítás célja nem az, hogy a tanúsítással érintett okirat, fordítás, nyilatkozat, értesítés jogszerűségéről vagy érvényességéről gondoskodjon a közjegyző, bármilyen tény is tény, és ezért tanúsítható. Az érvénytelen okiratról is készíthető másolat, a jogilag nem érvényes nyilatkozat is közölhető. Ezekben az eljárásokban a közjegyző feladata a bizonyítékok előállításában való közreműködés. Minden esetben felvehető ezekre a közjegyzői ténytanúsítvány. Éppen ezért a javasolt szövegezés pusztán egyértelművé teszi, kibontja azt a jelenleg is létező szabályt, hogy a tanúsítvány, mint közokirat készítésekor a közjegyzőnek csak a közokirat alakiságának megtartásáért és a tanúsítvány tartalmi valódiságáért áll fenn a felelőssége, nem pedig azért, hogy a tanúsított tények, melyre a közjegyzőnek nem lehet semmiféle ráhatása (hiszen ő csak tanúsít, nem pedig formálja ezeket), tartalmilag jogszerűnek, joghatás kiváltására alkalmasnak minősülnek-e, a közreműködés megtagadásának eseteit kivéve. A Kjt. 141. § jelenleg is szabályozza a személy életben létének tanúsítását, azonban az eddig nem jelent meg a Kjt. 136. § (1) bekezdése szerinti felsorolásában, mely taxatívnak tekinthető, így szükséges a felsorolás kiegészítése ezzel az elemmel.

15. §, 17. §

A Javaslat a normaszöveg pontosítása és a joggyakorlat egységesítése céljából, a jövőre nézve egyértelművé kívánja tenni, hogy a közjegyző a Kjt. 142. §-a szerinti eljárásában a nyilatkozat vagy értesítés közlését kizárólag jegyzőkönyvi formában tanúsíthatja, amelybe – a törvény által meghatározott más adatok mellett – kifejezetten bele kell foglalnia a nyilatkozat, vagy értesítés szó szerinti szövegét is.

A módosított rendelkezést a módosítás hatálybalépését követően nyilatkozat vagy értesítés közlésének tanúsítása iránt indult eljárásokra kell alkalmazni. A Javaslat – figyelemmel a Kjt. 118. §-ára is – nem érinti a hatálybalépése előtt kiállított tanúsítványok érvényességét, illetve az azok alapján elrendelt és lefolytatott bírósági végrehajtási eljárásokat, azok szabályszerűségét.

16. §

Abban az esetben, amikor az ügyfél, akinek az aláírása valódiságát tanúsítja a közjegyző, nem a maga nevében jár el, az általánosan bevett nemzetközi gyakorlatnak megfelelően a magyar közjegyzők is szokták tanúsítani azt a tényt, hogy az ügyfél kinek a nevében írta alá a magánokiratot. Ennek a hazai szabályozása jelenleg eléggé hézagos, csak a közhiteles nyilvántartásokban szereplő képviselők képviseleti jogának tanúsítására van egyértelmű felhatalmazás [136. § (1) bekezdés i) pont], míg az egyéb eseteket leginkább az egyéb jogi jelentőségű tények tanúsítása [136. § (1) bekezdés g) pont] fedi le, azonban a részletszabályok hiánya a jogbiztonságot sérti.

Az eljárásnak több előnye is van: mivel a közjegyző egyrészt rendelkezik a belföldi közhitelességű nyilvántartásokba való betekintési joggal, másrészt kompetenciájába tartoznak az egyes közokiratok, meghatalmazások tartalmának értelmezése (például okirat-szerkesztési eljárás során), így az aláírás-hitelesítési eljárásban résztvevő felet mentesíteni tudja annak későbbi kötelezettségétől, hogy az aláírás-hitelesítési záradék mellett még külön cégkivonattal, külföldi közokirattal stb. kelljen igazolnia a képviseleti jogát ott, ahol a hitelesített okiratot fel kívánja használni, ha pedig az okirat külföldi felhasználásra szánt, mentesül ezeknek a külön iratoknak a lefordítási kötelezettsége alól. Ehelyett a közjegyző az aláírás-hitelesítési záradékban tudja tanúsítani az aláíró képviseleti jogosultságát, és a továbbiakban ez a záradék már nem csak az aláírás valódiságát, hanem az aláíráskor fennállt képviseleti jogot is önmagában tanúsítja.

A javaslat egyértelműen szabályozza, mely iratok alapján tanúsítható a képviseleti jog: belföldi közhiteles nyilvántartás tartalma, belföldi közokirat, külföldi közokirat, valamint ha valamely jogsegélyegyezmény vagy Európai Unió kötelező jogi aktusa így rendelkezik, egyéb okirat és a Kjt. 132. §-ának megfelelő meghatalmazás. Ennek igazolására főszabály szerint harminc napnál nem régebbi okirat fogadható el. A módosítás ugyanakkor külön választja a képviseleti jog tanúsítására vonatkozó szabályokat, mivel nem minden esetben életszerű az, hogy a képviseleti jog tanúsítása esetén az alapul szolgáló okirat 30 napon belüli keltezésű legyen. Külföldi okiratok tekintetében a határidőt három hónapra indokolt felemelni, tekintettel arra is hogy a cégbírószági eljárásokban benyújtott külföldi okiratok felhasználhatóságára is ez a határidő vonatkozik. Tekintettel arra, hogy a közjegyző külföldi közhiteles nyilvántartáshoz nem fér hozzá, ezért az oda bejegyzett képviselőknek a nyilvántartás országában kiállított ezen adatokat tanúsító közokirattal vagy – ha az Európai Unió kötelező jogi aktusa vagy a kiállítás helye szerinti állammal hatályos nemzetközi szerződés így rendelkezik – egyéb okirattal kell igazolnia

a képviseleti jogosultságát. A tanúsítványban a képviselt természetes vagy jogi személy azonosításra alkalmas adatait fel kell tüntetni azzal, hogy külföldi képviselt személy esetében a születési hely, illetve az anyja neve csak lehetőség szerint szerepel, mivel az nem minden esetben minősül az érintett személy azonosító adatának.

A módosítás nem érinti a Pp. 593. §-át és 594. § b) pontját, ezeket a jogszabályhelyeket a képviseleti jogot igazoló külföldön kiállított okiratokra alkalmazni kell.

18. §

Szövegcsere módosítások.

A módosítás lehetővé teszi, hogy a közjegyzői okirat eredeti példánya a bíróságokon, illetve a területi elnökségen túlmenően a közjegyzői tevékenységgel kapcsolatban eljárási jogosultsággal rendelkező országos kamara részére is kiadható legyen.

Ügyszintén hozzáférést biztosít a javaslat az egyes közjegyzői nemperes eljárások során az ügyfelek tekintetében elvégzett személyazonosság-ellenőrzés (ún. JÜB-ölés) adataihoz az országos kamara részére a törvényben foglalt hatásköreik gyakorlása során.

Indokolt, hogy a területi kamarák által vezetett egyéb hatósági nyilvántartásokhoz hasonlóan a közjegyzői irodákra vonatkozó nyilvántartás adataira vonatkozó adatkezelési szabályok beépítésre kerüljenek a szabályozásba.

A GDPR rendelet (5) preambulum-bekezdésével összhangban célszerű pontosítani az országos kamara – mint közhatalmi feladatot ellátó szerv – adatkezelési jogosultságát. A rendelet értelmében ugyanis, ha az adatkezelés közérdekből elvégzendő feladat végrehajtása vagy az adatkezelőre ruházott közhatalmi jogosítvány gyakorlása érdekében szükséges, uniós vagy tagállami jog meghatározhatja és pontosan leírhatja azokat a feladatokat és célokat, amelyek tekintetében a további adatkezelés jogszerűnek és összeegyeztethetőnek tekintendő. A közérdekű archiválás céljából, tudományos és történelmi kutatási célból vagy statisztikai célból folytatott további adatkezelést összeegyeztethető, jogszerű adatkezelési műveleteknek kell tekinteni. Ennél fogva a közérdekből elvégzendő feladat ellátása vagy a közhatalmi jogosítvány gyakorlása fogalmilag kiterjed az archiválási, a tudományos és történelmi és statisztikai célú adatkezelésre is. A Kjtv. 54. § (1) bekezdés q) pontjának módosítása ezzel az értelmezéssel való összhang biztosítását szolgálja.

Pontosítani szükséges a jogszabályi hivatkozást. A Kjtv. 117. § (4)–(6) bekezdés, valamint a 118–119. §-ok megsértése nem eredményezi a közokirati jelleg elvesztését, míg a 131. § nem alaki és tartalmi kellékeket tartalmaz (hanem a közokirati jelleg elvesztésének kógens, a közjegyzői okiratba foglalt végrendeletekre külön rendelkezés nélkül is alkalmazandó szabályait), a 132. § pedig kizárólag a meghatalmazottal történő eljárásra alkalmazható, amely a végrendelet közjegyzői okiratba foglalása esetén nem értelmezhető, mivel végrendelkezni csak személyesen lehet. A Kjtv. 138. § (1) bekezdésének módosítása ezen felül szövegpontosítással egyértelművé teszi a kétirányú fordításra való jogosultságot.

A módosítás ezen felül a Kjtv.-ben a konzuli tisztviselőre utalás terminológiailag egységesíti.

19. §

Szükségtelen az okirat megőrzéséről elismervényt adni a félnek, az okirat átvételére vonatkozó adatokat a jegyzőkönyv megfelelően tanúsítja. Erre tekintettel a rendelkezés hatályon kívül helyezése indokolt.

20. §

A Szaktv. módosítása nyomán az igazságügyi névjegyzéket vezető hatóság jogosulttá válik a személyiadat- és lakcímnnyilvántartásból történő adatszolgáltatásra, amelynek a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvényben történő szerepeltetése is szükséges.

21–22. §

Az (EU) 2016/794 rendeletnek az Europol magánfelekkel folytatott együttműködése, a személyes adatoknak az Europol által a bünygyi nyomozások támogatása érdekében végzett kezelése, valamint az Europol kutatásban és innovációban betöltött szerepe tekintetében történő módosításáról szóló, 2022. június 8-i (EU) 2022/991 európai

parlamenti és tanácsi rendelet 1. cikk 2. pont a) alpont iv) pontja az (EU) 2016/794 rendelet 4. cikk (1) bekezdését egy új t) ponttal egészítette ki, amely szerint az Europol javaslatot tesz harmadik országbeli állampolgárokra vonatkozó, az Európai Unió érdekében álló információs figyelmeztető jelzéseknek a tagállamok által – saját mérlegelési jogkörükön belül, illetve az említett adatok ellenőrzése és elemzése alapján – történő lehetséges bevitelére a Schengeni Információs Rendszerbe (a továbbiakban: SIS). A módosítás célja, hogy az Europol által javasolt információs figyelmeztető jelzés megvizsgálásáért és felviteléért felelős szervezetet kijelölje. Az intézkedő rendőr – ha ilyen típusú figyelmeztető jelzést észlel a rendőri intézkedés során – a jelzésben meghatározott intézkedéseket hajtja végre, továbbá rögzíti az (EU) 2018/1862 európai parlamenti és tanácsi rendelet 37b. cikk (1) bekezdése szerinti adatokat és információkat. Ezeket az adatokat és információkat az (EU) 2018/1862 európai parlamenti és tanácsi rendelet 37b. cikk (3) bekezdése szerint akkor is rögzíteni kell, ha az információs figyelmeztető jelzést a magyar hatóság helyezte el a SIS-ben.

23. §

Az egyes törvényeknek a köztársasági elnök jogállásával összefüggő módosításáról szóló T/3759. számú törvényjavaslatban foglaltakkal való összhang megteremtését célzó technikai pontosítás.

24. §

A módosítás célja, hogy a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala felett felügyeltet gyakorló miniszter, felügyeleti jogköreinek teljes körű gyakorlása érdekében naprakész információkkal rendelkezzen az előkészítés alatt álló szellemi tulajdonjogi jogalkotási munkákról, kapcsolódó véleményét pedig a jogalkotási folyamat során, minél korábban becsatornázhassa.

25. §, 86–88. §

Az utóbbi években jelentősen megnövekedett a külföldi állampolgárságú fogvatartottak száma Magyarországon, amely jelentős terhet jelent a büntetés-végrehajtási intézetek számára. A külföldön megfelelő tartózkodási jogosultsággal, családi kapcsolatokkal rendelkező, elsősorban külföldi állampolgárok esetében a nemzetközi bűnügyi jogsegély szabályai lehetővé teszik, hogy az elítélt társadalomba történő visszailleszkedésének elősegítése érdekében a szabadságvesztés büntetés végrehajtását az elítélt lakóhelye szerinti államba átadják.

A javaslat célja egyrészt az, hogy a büntetés-végrehajtás átadására irányuló eljárási szabályokat, elsősorban a jogalkalmazói visszajelzések alapján harmonizálja, a szükségtelen adminisztratív terhektől mentesítse és egyszerűsítse, ezzel is elősegítve a végrehajtás átadásának hatékonyságát. A javaslat egyértelműen meghatározza a végrehajtás átadásának kezdeményezésére irányuló eljárás menetét mind az Nbjt., mind az EÜtv. hatálya alá tartozó eljárások esetére.

Az eljárás megindítását a hatályos szabályokkal egyezően kezdeményezheti az elítélt, illetve képviselője, illetve kezdeményezhető hivatalból is. A vonatkozó jogszabályok alapján eddig is lehetőség volt ugyan az eljárás hivatalból történő megindítására, azonban a javaslat a Bv. tv. 48. § és 212. §-át érintő módosítása meghatározott feltételek fennállása esetén egyértelmű kezdeményezési kötelezettséget ír elő a bv. bírók, valamint a bv. intézetek számára.

Nem egységes a gyakorlat jelenleg, hogy a kezdeményezést melyik hatóság felé kell előterjeszteni. A javaslat kifejezetten meghatározza, hogy akár az elítélt, akár hivatalból történő kezdeményezés esetén a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróságnál – az ítélet kihirdetését követően nyomban az eljáró bírónál, egyéb esetben a bv. bírónál – kell azt előterjeszteni. A javaslat ezzel elősegíti, hogy az elítélt meghallgatására minél hamarabb sor kerülhessen. Erre eddig jelentős idővesztéssel kerülhetett sor azáltal, hogy feleslegesen, kvázi koordinációs szerepet betöltve a meghallgatásra az igazságügyi miniszter felkérésére kerülhetett sor.

Az elítélt meghallgatására az a bíróság jogosult, ahol a kezdeményezést elő kell terjeszteni. Azaz, ha a kezdeményezésre nyomban az ítélet kihirdetését követően sor került, akkor az ügyben eljáró bírónak kell lefolytatnia a meghallgatást, ezt követően a bv. bíró rendelkezik erre hatáskörrel. A hatályos szabályokhoz képest eltérést jelent, hogy a meghallgatásról készült írásbeli jegyzőkönyv elítélt általi aláírása kiváltható azzal, ha a meghallgatásról az írásbeli jegyzőkönyv készítése mellett kép- és hangfelvétel is készül, kiküszöbölve ezáltal a távmeghallgatás esetén ezzel járó nehézségeket. Fontos kiemelni, hogy a miniszter részére kizárólag az írásbeli jegyzőkönyv továbbítására van szükség, a kép- és hangfelvételt kizárólag akkor szükséges megküldeni, ha a külföldi

hatóság részéről kétség merül fel az elítélt nyilatkozatának hitelességével kapcsolatban, és erre tekintettel a miniszter felhívja a bíróságot annak továbbítására.

A meghallgatást követően az ügyben eljáró bíróság a jegyzőkönyvet és az ügy iratait megküldi az illetékes bv. bírónak további intézkedés végett. A bv. bíróság – akár előtte történt a nyilatkozattétel, akár az eljáró bíró előtt – megvizsgálja a végrehajtás átadásának objektív feltételének fennállását, azaz a letöltendő büntetés vagy az alkalmazott intézkedés hátralévő tartamát, és amennyiben az átadás feltétele fennáll

- harmadik országoknak történő átadás esetén megküldi a miniszter részére a szükséges ügyiratokat.
- Európai Unió tagállam esetén, az iratok miniszterhez történő megküldését megelőzően a bv. bírónak ki kell állítania a tanúsítványt, és azzal együtt kell az ügyiratokat megküldeni. A tanúsítvány fordítására azonban nincs szükség, arról kizárólag a miniszter megkeresése esetén kell gondoskodni.

Ha azonban a letöltendő büntetés vagy alkalmazott intézkedés hátralévő része nem éri el az átadáshoz szükséges minimumot, nem továbbítható a kezdeményezés a miniszter felé.

A miniszter a kezdeményezés hozzá történő megérkezését követően megvizsgálja, hogy a végrehajtás átadásának további, mérlegelésen alapuló feltételei fennállnak-e, és a jelenlegi hatályos szabályok alapján dönt a végrehajtás átadásának tényleges kezdeményezéséről.

26, 32. §

A Tptv. 27. § (6) bekezdésének módosítása szövegpontosító jellegű, célja a bejelentési kötelezettség szempontjából a küszöbszámok egységes, az összefonódás létrejöttének időpontja szerinti állapothoz kötődő meghatározása.

27. §

A Tptv. 66. §-ának kiegészítése az eljáró versenytanács tárgyalásának elektronikus hírközlő hálózat útján történő lebonyolításának lehetőségét hivatott biztosítani, annak érdekében, hogy rendkívüli helyzetek felmerülése esetén is biztosított legyen a tárgyalás megtartásának zavartalan és akadály nélküli lefolytatása.

28. §

A magyar bírói gyakorlatban eltérő megközelítés alakult ki a Tptv. 78. § (3) bekezdésébe foglalt mérlegelési szempontok és a 78. § (1b) bekezdésének viszonya kapcsán. A Tptv. 78. § (3a) bekezdéssel való kiegészítése az európai versenyjogi gyakorlattal összhangban [lásd az Európai Unió Bírósága C189/02. P, C-202/02. P., C-205/02. P-C-208/02. P., valamint C-213/02. P. számú egyesített ügyet (Dansk Rørindustri és társai kontra Bizottság), ECLI:EU:C:2005:408.] egyértelművé teszi, hogy a 10%-os bírságmaximum nem a bírságkiszabásra vezető mérlegelés, hanem a végső bírságösszeg felső korlátja. Így tehát, amennyiben a jogalkotó a bírság összegét legfeljebb a vállalkozás a határozat meghozatalát megelőző üzleti évben elért nettó árbevételének bizonyos százalékában határozza meg, úgy az nem a bírság összegének mérlegelése során veendő figyelembe, csupán annak felső határát jelöli ki.

29–30. §

Az 1/2003/EK rendelet 15. cikk (2) bekezdése szerint „a tagállamok a nemzeti bíróságok által hozott valamennyi olyan írásbeli ítélet másolatát kötelesek a Bizottság részére eljuttatni, amelyekben a Szerződés 81. vagy 82. cikkének alkalmazásáról döntöttek. Az ilyen másolatot késsedelem nélkül el kell küldeni az után, hogy a feleket a teljes írásbeli ítéletről tájékoztatták”. Az e rendelkezésben megfogalmazott kötelezettségről a Tptv. 88/U. § (4) bekezdése rendelkezik. A Tptv. 88/U. § a Tptv.-nek a magánjogi jogérvényesítéséről szóló Hatodik részének a IV. vagy V. fejezet rendelkezéseinek, illetve az EUMSZ. 101. vagy 102. cikkének megsértésén alapuló polgári jogi igények bíróság előtti érvényesítéséről szóló XIV/A. fejezetében található. Az 1/2003/EK rendelet 15. cikkének hivatkozott rendelkezése nem szűkíti le az Európai Bizottságnak küldendő ítéletek körét a polgári jogi igények érvényesítésére vonatkozó perekre, hanem valamennyi, az EUMSZ. 101. vagy 102. cikkének alkalmazásáról döntő perrel kapcsolatban elvárja az ítéletek megküldését. A Tptv. 88/U. § (4) bekezdése ilyen szűkítést ugyan nem tartalmaz, de a rendelkezés elhelyezkedésére is tekintettel annak hatálya nem egyértelmű, amelyet jelen módosítás kezel a versenyfelügyeleti eljárásról szóló Negyedik rész a XI/A. fejezetében („Eljárás az európai uniós versenyszabályok alkalmazása során”).

31. §

Az egyes igazságügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2022. évi LV. törvény módosította a Tpv. 24. § (1) bekezdésben található összefonódási küszöbértékeket. Jelen, technikai módosítás célja, hogy a Tpv. 24. § (2) bekezdésének és a Tpv. 25/B. § (1) bekezdésének a Tpv. 24. § (1) bekezdésében található küszöbértékekhez való igazítása.

33–34. §

A Bűnüldözési Együttműködés Európai Unió Ügynökségéről (Europol), valamint a 2009/371/IB, a 2009/934/IB, a 2009/935/IB, a 2009/936/IB és a 2009/968/IB tanácsi határozat felváltásáról és hatályon kívül helyezéséről szóló, 2016. május 11-i (EU) 2016/794 európai parlamenti és tanácsi rendeletet (a továbbiakban: Europol rendelet) új 18a. cikke rendelkezik a személyes adatok bünyügyi nyomozás támogatása céljából történő kezeléséről, amely alapján az Europol konkrét nyomozás támogatásához olyan adatokat is kezelhet, amelyek nem tartoznak a II. Mellékletben meghatározott kategóriákba. Ennek az adatkezelésnek a feltétele, hogy a tagállam kifejezetten kérje az Europol támogatására. Ennek érdekében a tagállam operatív elemzés céljából az Europolnak olyan nagy mennyiségű adatot bocsáthat a rendelkezésére, amely adatok tekintetében az érintetti kategorizálás még nem lehetséges.

Az Europol rendelet 18. cikk új (6a) bekezdése alapján pedig olyan személyes adat is beküldhető az Europol részére, amely nem feleltethető meg az érintetti kategóriáknak, és nem konkrét nyomozás támogatásához szükséges. Az ilyen adatokat az Europol elkülönítve és alapesetben legfeljebb 18 hónapig tárolja, kizárólag annak megállapítása céljából, hogy be tudja-e kategorizálni valamely érintetti körbe.

A módosítás révén fennmaradó 4. § (1) bekezdés kellő jogalapot biztosít az Europol rendelet fenti rendelkezéseinek való megfelelésre.

35. §

A Jst. 5. § (2) bekezdés a) pontja értelmében jövedelmi és vagyoni helyzetére tekintet nélkül rászorulnak tekintendő az a fél, aki aktív korúak ellátására jogosult vagy aktív korúak ellátására jogosult, a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szocvtv.) szerinti közeli hozzátartozójával él közös háztartásban. A Szocvtv. 35. § (1) bekezdése szerint az a személy, akinek az aktív korúak ellátására való jogosultságát megállapították foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosult. Ha a jogosult keresőtevékenységet végez, az azt megalapozó jogviszony fennállásának első 120 napjában, a foglalkoztatást helyettesítő támogatás folyósítása szünetel [Szocvtv. 36. § (1) bekezdés a) pontja].

A foglalkozást helyettesítő támogatás folyósítása szünetelése során azonban az aktív korúak ellátására jogosultság még 120 napig fennáll, így bár keresőtevékenységgel bevételhez jut, és ezáltal a szociális helyzete már nem feltétlenül indokolná, mégis jogosult továbbra is alanyi jogon jogi segítségnyújtási támogatásra. A módosítás ezt a helyzetet küszöböli ki, annak érdekében, hogy csak a ténylegesen rászorulók részesüljenek támogatásban.

36. §

A joggyakorlat során előfordul, hogy a jogi segítségnyújtás intézményét rosszhiszeműen, joggal való visszaélést megvalósítva alkalmazzák. Egyes ügyfelek esetében előfordul, hogy több tucat, kirívó esetben több száz kérelmet terjesztenek elő pár év alatt. Sok esetben az ügyfél ugyanazon ügyben terjeszt elő támogatási kérelmeket, ilyenkor már előreláthatóan és nyilvánvalóan eredménytelenül kezdeményeznek bírósági eljárást. Az egyes jogi segítőkhoz visszatérően ugyanazok az ügyfelek fordulnak (véltetően a jogi segítő keresi fel őket) megteremtve ezáltal egy olyan „kapcsolatot”, mely sokszor nyilvánvalóan eleve eredménytelen ügyekben történő segítségkérésén és az egyébként a költségvetés által garantált ügyvédi díjon, mint stabil bevételi forráson alapul. Továbbá a rendszert feleslegesen terhelik még azon ügyfelek, akik megpróbálnak minden őket ért sérelem ügyében vagy perlekedési kényszerük miatt jogi segítőhöz fordulni, különösen, ha tudják, hogy alanyi rászorultságuk miatt erre részben jogosultak is. Mindazonáltal hangsúlyozni szükséges, hogy az engedélyezett kérelmeken felül a területi hivatal méltányossági eljárás során további támogatást engedélyezhet. Sőt, az ügyfél ezen felül továbbra is igénybe veheti majd – korlátozás nélkül – ügyfélfogadási időben, személyesen a Jst. 28. § (2) bekezdése szerinti szóbeli tanácsadást (az általában jogász végzettségű) kormányhivatali ügyintézőknél. Az ügyfeleknek ezek mellett

minden járásbíróságon, vagy kerületi bíróságon is van lehetősége úgynevezett nyilvános ügyfélfogadás keretében tájékoztatást kérni perbeli eljárási jogaikról, valamint kérhetnek pro bono segítséget ügyvédektől, vagy egyházi intézményeknél is. Az ügyfél tehát a jogi segítségnyújtási rendszer biztosította lehetőségeken kívül is kaphat segítséget jogai érvényesítése érdekében.

37. §

A módosítás rögzíti, hogy a jogi segítségnyújtással kapcsolatos ügyintézés támogató országosan egységes informatikai rendszerrel összefüggésben felmerülő költségeket az „Igazságügyi miniszter feladatkörébe tartozó jogszabályok alapján teljesítendő fizetési kötelezettségek” elnevezésű előirányzat terhére kell biztosítani. Szükséges ezzel összefüggésben az érintett alcím címének kiegészítése is.

38. §

A módosítás a jogi segítői névjegyzékbevételek és a törlés iránti eljárás szabályait pontosítja abban a tekintetben, hogy egyes kisebb súlyú fegyelmi büntetések is azt vonják maguk után, hogy az érintett ügyvédet a jogi segítői névjegyzékbe nem lehet felvenni, illetve a vele kötött szerződést a jogi segítségnyújtó szolgálat felmondhatja és őt a névjegyzékből törölheti. A fegyelmi felelősség megállapításával kapcsolatos információkat a jogi segítségnyújtó szolgálat megkeresésére az ügyvédi kamara igazolja.

39. §

A módosítási javaslat indoka az, hogy ha a módosítás nem valósul meg, úgy hiába kerül felmondásra a jogi segítő szolgáltatási szerződése, mert a jogi segítő akár aznap már újra kérelmezhetné a felvételét a Jogi Segítői Névjegyzékbe és nem lenne lehetőség ennek elutasítására. A módosítás ezért nem teszi lehetővé annak az ismételt névjegyzékbe vételét, akivel a megelőző három évben a szerződés felmondásra került, továbbá szintén három évig nem köthet jogi segítő szervezettel jogi szolgáltatásra irányuló megbízási szerződést az a jogi segítő, akinek a szolgáltatási szerződése a Jst. 71. § (3) bekezdés szerint felmondásra került.

40. §

A módosítások fő hatálybalépésének időpontja 2023. július 1. napja. A fél a jogi segítségnyújtó szolgálathoz naptári évenként legfeljebb tíz – állam által viselt vagy előlegezett – támogatás iránti kérelmet nyújthat be. Jövedelmi és vagyoni helyzetére tekintet nélkül rászorultnak akkor tekintendő az aktív korúak ellátására jogosult (vagy az aktív korúak ellátására jogosultnak a Szocvtv. szerinti közeli hozzátartozója, akivel közös háztartásban él), ha részére a foglalkoztatást helyettesítő támogatás folyósítása szünetelésére a Szocvtv. 36. § (1) bekezdés a) pontja szerint nem kerül sor. Annak érdekében, hogy minél előbb csökkenjen a jogi segítségnyújtás intézményét rosszsziszeműen, joggal való visszaélést megvalósító gyakorlat, indokoltá vált egy minél hamarabbi időpont bevezetése.

41. §

Szükséges a Jst. jogharmonizációs záradékának kiegészítése.

42. §

Szövegcsérés módosítások.

A Jst. 9/A. § (2) bekezdésének kiegészítése az emberkereskedelem áldozatainak a jogi segítségnyújtáshoz alanyi jogon való hozzáférést biztosítja. A módosítás egyértelművé teszi, hogy terrorcselekmény áldozata mellett az emberkereskedelem áldozata is jövedelmi viszonyaira tekintet nélkül jogosult jogi segítségnyújtási támogatásra.

A módosítás a célelőirányzat megnevezését a költségvetési törvényhez igazítja, ezen felül terminológiai pontosítást tartalmaz.

43. §, 85. §

Technikai jellegű módosítások. Egyfelől a merev hivatkozás feltüntetésével pontosításra kerül a hivatkozott miniszteri rendelet megnevezése, másfelől az egyes törvényeknek a köztársasági elnök jogállásával összefüggő módosításáról szóló T/3759. számú törvényjavaslatban foglaltakkal való összhang megteremtését célozza a pontosítás.

44. §

A módosítás rögzíti, hogy az áldozatsegítéssel kapcsolatos informatikai szakrendszer fejlesztési és működési költségeit az „Igazságügyi miniszter feladatkörébe tartozó jogszabályok alapján teljesítendő fizetési kötelezettségek” elnevezésű előirányzat terhére kell elszámolni, azokat az áldozatsegítő szolgálat viseli. Szükséges ezzel összefüggésben az érintett alcím címének kiegészítése is.

45. §

A módosítás a gyermekek szexuális bántalmazása, szexuális kizsákmányolása és a gyermekpornográfia elleni küzdelemről szóló 2011/93/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 18. cikk (3) bekezdésével összhangban arról rendelkezik, hogy ha az áldozat életkora bizonytalan, nem állapítható meg egyértelműen, azonban okkal feltételezhető, hogy a tizennyolcadik életévét még nem töltötte be, akkor az Ást. szabályainak alkalmazásában, öt gyermekkorúnak kell tekinteni.

46. §

Az Ást. 22. §-nak az azonnali pénzügyi segélyre vonatkozó határidő tekintetében történő kiegészítése indokolt az áldozattá vált személy krízishelyzetének humánus és empatikus kezelése érdekében. A korábbi tapasztalatok alapján a rendelkezésre álló nyolcnapos határidő nem volt kellően rugalmas, a határidőben történő igényérvényesítést kizáró, korlátozó körülményeket nem veszi figyelembe. Az eljáró hatóságok tapasztalatai alapján számos esetben a bűncselekmény, vagy tulajdon elleni szabálysértés elkövetését követő nyolc napon túl jelentkezik a krízishelyzet (például a bűncselekmény következtében hosszas kórházi kezelést követően). Az áldozat krízishelyzetének humánus kezelése a törvénymódosítás szükségességét alátámasztja.

47. §

Szükséges az Ást. jogharmonizációs záradékának kiegészítése.

48. §

Szövegcsere módosítások.

A módosítás egyrészt a cél előirányzat költségvetési törvényben alkalmazott elnevezésével egészíti ki az Ást. 15. § (3) bekezdését, másrészt a törvény egészében lecseréli a „cél előirányzat” kifejezést „előirányzat”-ra.

Az Ást. 26/B. § (2) bekezdésének kiegészítése biztosítja, hogy az áldozat pszichológus közreműködését is igényelhesse a krízis orvoslása érdekében. A módosítás egyértelművé teszi azt is, hogy az Áldozatsegítő Központokban végzett pszichológiai tevékenység megfeleltethető a közbeszerzési törvényben rögzített kivételi körnek.

49. §

A felhatalmazó rendelkezés pontosítása.

50. §

A Ctv. 1. §-ának módosítása egyértelművé teszi, hogy a cégbírósi nemperes eljárások közé tartoznak a tőkeegyesítő társaságok határon átnyúló átalakulásával, egyesülésével és szétválásával összefüggő nemperes eljárások, valamint e külön törvényben a cégbírósi, a cégbírósi informatikai rendszerre háruló intézkedések, adatközlések ellátása is. Bár a Ctv. 1. § jelenleg is általános szinten utal a Ctv.-n kívül szabályozott, azonban a cégbírósi által lefolytatandó eljárásokra, a határon átnyúló művelet kiemelt jelentősége okán

a Ctv. szövegezése a jövőben tételesen is megjeleníti e fontos cégbírósi feladatot és eljárását. Mindez azt is nyilvánvalóvá teszi, hogy a cégbírósi munkát segítő, és a széles vett cégnyilvántartási rendszert biztosító ügyviteli és informatikai rendszer szerves részei a határokon átnyúló műveletekkel összefüggő részelemek.

51–52. §

A Ctv. módosítása biztosítja, hogy az általános ügyintézési határidőknél rövidebb ügyintézési határidőn belül kerüljön elbírálásra a névváltozás bejegyzése iránti kérelem, ha a névváltozásra Magyarország Alaptörvényének tizenegyedik módosítása folytán kerül sor. A rövidebb ügyintézési határidők kizárólag akkor érvényesülhetnek, ha a változásbejegyzési kérelem a cég nevének Magyarország Alaptörvényének tizenegyedik módosítása folytán felmerült módosításával kapcsolatos. Fontos jelezni tehát, hogy ha a változásbejegyzési kérelem a cégnév változása mellett más adatot is érint vagy a névváltoztatás nem csupán az Alaptörvény-módosításból fakad, akkor az általános ügyintézési határidők érvényesülnek. A speciális eljárásrend 2023 év végéig érvényesül.

53. §

A menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény módosításának célja a panaszokról, a közérdekű bejelentésekről, valamint a visszaélések bejelentésével összefüggő szabályokról szóló törvény rendelkezéseivel való összhang megteremtése. A menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvényben a panasz, közérdekű bejelentés vagy javaslat megtétele a szabályozással érintettek „alapjoga”. E jogok közé kerül a panaszokról, a közérdekű bejelentésekről, valamint a visszaélések bejelentésével összefüggő szabályokról szóló törvény szerinti visszaélés-bejelentés megtételének a lehetősége.

54. §

A veszélyhelyzet ideje alatt érvényesülő egyes eljárásjogi intézkedésekről szóló 74/2020. (III. 31.) Korm. rendelet [a továbbiakban: 74/2020. (III. 31.) Korm. rendelet] 31. § (5) bekezdése által a veszélyhelyzet idejére megállapított szabály olyan generális jellegű előírást tartalmaz, amelyet indokolt főszabállyá tenni valamennyi, közjegyzői eljárásban elektronikus úton meghozott határozat tekintetében. A rendelkezés a Kjnp. kódex-jellege, valamint az egyes, közjegyzői eljárásokat szabályozó törvények utaló szabályai folytán minden közjegyzői nemperes eljárásban érvényesülne. Kiemelendő, hogy a szabály csupán a közjegyző által elektronikus úton meghozott határozatra vonatkozna, a jegyzőkönyvre és a közjegyzői okiratra nem.

55. §

A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény hatálybalépésével összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2017. évi CXXX. törvény a bíróság előtti egyezségi eljárástól (Pp. 167–168. §) eltérő tárgyi hatállyal vezette be a közjegyző előtti egyezségi eljárást, azt alapvetően a vagyoni jogi ügyekre szűkítve. Tekintettel arra, hogy a házassági vagyoni jogi tárgyú egyezség szintén vagyoni jogi ügynek minősül, a módosítás egyértelművé teszi e tekintetben a közjegyző előtti egyezségi eljárás lefolytatását.

56. §

Jelenleg az Élettársi Nyilatkozatok Nyilvántartásából a közjegyző egyedileg köteles adatot szolgáltatni, azonban az adatszolgáltatás teljessége és határidőre történő teljesítése érdekében a gyakorlatban ezt a feladatot a Magyar Országos Közjegyzői Kamara (a továbbiakban: MOKK) látja el. Ennek a gyakorlatnak a törvényi szintű rögzítése azt is szolgálja, hogy a közjegyzőkre ezzel kapcsolatban adminisztratív teher ne háruljon.

Jelenleg a KSH a házassági és élettársi vagyoni jogi szerződések nyilvántartásából nem gyűjt adatot, arra vonatkozóan a hivatalos statisztikáról szóló 2016. évi CLV. törvény és végrehajtási rendelete nem határozza meg a szolgáltatandó adatok körét. A jövőre nézve azonban indokoltnak mutatkozik, hogy ilyen igény felmerülése esetén az adatszolgáltatást a MOKK központilag intézze, a közjegyzőkre ezzel kapcsolatban adminisztratív teher ne háruljon.

57. §

Fizetési meghagyásos ügyekben, ha kizárásra kerül az eljárásból a közjegyző, jelenleg nincs szabály arra nézve, hogy az új közjegyzőről, illetve az új ügyszámról (amely beadványok benyújtása esetén hivatkozandó) a felek miként értesülnek. Ebből kifolyólag előfordulhat az is, hogy már kijelölésre került az új közjegyző, a fél – mivel erről még nincs tudomása – a kizárt közjegyzőnek és a régi ügyszámra hivatkozva küld beadványt, amely egyfelől felesleges irattovábbítást és más adminisztratív intézkedéseket tesz szükségessé a kizárt közjegyző részéről, másrésztől a fél számára is bizonytalanságot okoz, hogy nem tudja, az ügyében mely közjegyző jár el, akihez intéznie kell a beadványait. A módosítás alapján a MOKK rendszere automatikus értesítést küld, ha másik közjegyző kijelölésére kerül sor. A nem elektronikus úton eljáró felet szintén automatikusan, de postai úton értesíti a rendszer, ezért az már nem a kijelölt közjegyző feladata lesz.

58. §

A módosítással a fizetési meghagyásos eljárásban is kötelezővé válik az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (a továbbiakban: E-ügyintézési tv.) alapján elektronikus ügyintézésre kötelezettek számára az elektronikus kézbesítés. A módosítással az E-ügyintézési tv. 9. § (1) bekezdésében foglalt személyek számára lesz kötelező az elektronikus út.

59. §

A Pp. 76. § szerinti esetekhez képest speciális ügygondnokrendelési esetkör szabályozásának pontosítása, a speciális esetkör a (4) bekezdésben szabályozva, míg az új (5) bekezdés általánosságban rögzíti az eljárásrendet ügygondnokrendelés szükségessége esetére.

60. §

A javasolt új (9) bekezdés főszabállyá teszi a 74/2020. (III. 31.) Korm. rendelet 31. § (5) bekezdése által a veszélyhelyzet idejére megállapított rendelkezést, amely szerint a közjegyző által elektronikus úton meghozott határozaton a keltezés helyeként a közjegyző székhelyét kell feltüntetni.

61. §

A kötelezett beazonosíthatósága érdekében a módosítás a kérelem adatai körében előírja az adószám megjelölését.

62. §

A rendelkezés pontosítása indokolt a kötelező elektronikus ügyintézés bevezetésével összefüggésben. A közjegyző már nem minden esetben papír alapon bocsátja ki a fizetési meghagyást, hanem a kibocsátott fizetési meghagyást annak megfelelően kézbesíteti postai vagy elektronikus úton, hogy az adott fél milyen típusú kapcsolattartásra köteles az Fmhtv. alapján.

63. §

A fizetési meghagyás kötelező tartalmi elemeinek kiegészítése azzal, hogy a javaslat szerint kötelező megjelölni az Fmhtv. felhatalmazása alapján kiadott külön jogszabályokban meghatározott kötelezően feltüntetendő adatokat is. Ugyanakkor tekintettel arra, hogy a fizetési meghagyás iránti kérelemben az Fmhtv. 20. § (4)–(7) bekezdésében meghatározott adatok megjelölése nem kötelező, ezen adatok megjelölése a fizetési meghagyásban akkor lesz kötelező, ha azokat a jogosult megjelölte.

64. §

Az Fmhtv. 30. § (1) bekezdése szerint, ha a kötelezett ellentmondásában arra hivatkozik, hogy az érvényesített követelést a fizetési meghagyás kézbesítését megelőzően már teljesítette, a közjegyző az ellentmondásról szóló értesítés kézbesítésével egyidejűleg felhívja a jogosultat, hogy tizenöt napon belül nyilatkozzék a közjegyzőnek a követelés fennállásáról. Ezzel szemben az Fmhtv. 38. § (2) bekezdése alapján, ha a 30. § alkalmazásának van helye, a közjegyző az ellentmondásról szóló értesítést azt követően kézbesíti a jogosult részére, ha a jogosult a kötelezett állítását vitatja. Mindez lehetetlen helyzet elé állítja a közjegyzőt, ugyanis a kötelezett megelőző

teljesítésre hivatkozó ellentmondása esetén úgy kell nyilatkozattételre felhívnia a jogosultat az ellentmondásról szóló értesítés kézbesítésével egyidejűleg, hogy az ellentmondásról szóló értesítést csak a jogosult vitató nyilatkozata után kézbesítse a jogosultnak. Ez nyilvánvalóan lehetetlen, ugyanakkor mivel a jogosult per-előkészítési kötelezettségének teljesítésére előírt tizenöt napos törvényi határidő az ellentmondásról szóló értesítés kézbesítésével veszi kezdetét [Fmhtv. 37. § (3) bekezdés], így ez különösen nehéz – és a jogosult számára nagy jelentőséggel bíró – jogértelmezés elé állítja a közjegyzőket és a bíróságokat. Ezt a koherenciazavart pedig fel kell oldani.

65. §

Az Fmhtv. 39. § (1) bekezdése jelenleg pontatlanul szabályozza a jogorvoslat lehetőségét a fizetési meghagyásos eljárásban. A jelenlegi szöveg nyelvtani értelmezése alapján azon végzések ellen is helye van fellebbezésnek, amellyel szemben ugyan az Fmhtv. azt megtiltja, de a Pp. szerint lenne helye. A módosítás orvosolja ezt a koherenciazavart.

66. §

A Javaslat szerint az Fmhtv.-nek a végrehajtási eljárás során is alkalmazandó szabályait összefoglaló 52. § (3) bekezdésébe bekerülnek a kizárásra vonatkozó rendelkezések, ezen kívül a módosítás szövegpontosító jellegű rendelkezéseket tartalmaz.

67. §

Az európai fizetési meghagyásos eljárásban a beadványok előterjesztésére is az elektronikus út válik kötelezővé a cégkapuval rendelkező felek [E-ügyintézési tv. 9. § (1) bekezdésében foglalt személyek] számára – amelyre az európai fizetési meghagyásos eljárás létrehozásáról szóló az európai parlament és a tanács 1896/2006/EK rendelete 7. cikk (5) bekezdése és 16. cikk (4) bekezdése is lehetőséget nyújt – azzal, hogy az európai fizetési meghagyásos eljárásban a közjegyzők számára a módosítás megengedni a Kjnp. szerinti egységes ügykezelő alkalmazás használatát is, elősegítve az elektronikus ügykezelést és így egységesítve a közjegyzők nemperes eljárásokra vonatkozó adminisztrációs terheit.

68. §

Szövegcsérés módosítások.

Az Fmhtv. 2018. január 1-jével megváltoztatta a korábban használatos terminológiát és az alaki vizsgálatot követően meghozott döntésre nem az elutasítást használja, hanem a visszautasítás jogintézményét vezette be. Ugyanakkor érdemi vizsgálat alapján meghozott döntésekre továbbra is az elutasítás a helyes terminológia. Az új Pp. hatályba lépésekor végrehajtott módosítás az Fmhtv. 17. § (3) bekezdésében csak kicserélte az elutasítás szót visszautasításra, holott valójában azt csak beépíteni kellett volna (az elutasítás fordulat mellé), hiszen a korábbi normatartalomnak és gyakorlatnak megfelelően az elutasító határozatokra is vonatkozik a szabály.

2018. január 1-jével a jogalkotó az Fmhtv. szabályaiban az idézési cím helyett bevezette a kézbesítési cím fogalmát [Fmhtv. 3. § (2) bekezdés a) pont], amely egyaránt jelenti az érintett személy lakó- vagy tartózkodási helyét, szervezetek esetén pedig a székhelyet, illetve a képviselőt. Az Fmhtv. szintén 2018. január 1-jével újraszabályozta a fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelem kötelező tartalmi elemeit, amely során kötelező tartalmi elemként jelöli meg a jogosult meghatalmazottjának székhelyét. Ugyanakkor fontos hangsúlyozni, hogy a meghatalmazott olyan személy is lehet, aki nem rendelkezik székhellyel, csak lakóhellyel (például hozzátartozó mint meghatalmazott). Erre tekintettel szükséges pontosítani a fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelem meghatalmazottra vonatkozó előírását akként, hogy abból egyértelmű legyen, hogy a meghatalmazottnak a kézbesítési címét kell feltüntetnie.

A határozat a határidő utolsó napjának lejártával emelkedik jogerőre, a határidő utolsó napját követő naptól pedig jogerős.

Indokolt a hivatalbóli megszüntetés eseteinek kiegészítése.

Az Fmhtv. 34. § (4) bekezdése és a 35. § (1) bekezdése kétszer is szabályozza a megszüntető végzéssel szembeni jogorvoslati jogot. Mindezt indokolt egy helyen, a 35. § (1) bekezdésében megtenni.

Az Fmhtv. 59. § (11) bekezdésének módosítására arra tekintettel kerül sor, hogy az európai fizetési meghagyás végrehajtási iránti eljárásban a végrehajtási kérelem előterjesztéséért a díjat az eljáró közjegyzőnek kell fizetni, és az eljárásban a MOKK rendszere nem alkalmazható. Szükséges azt is előírni, hogy a végrehajtási lap visszavonása iránti kérelemért fizetendő díjat [vö. Fmhtv. 55. § (9) bekezdés] is a közjegyzőnek – és nem a MOKK-nak – kell megfizetni.

A módosítások ezen felül hivatkozások javítását és terminológiai pontosításokat tartalmaznak.

69. §

Hatályon kívül helyező rendelkezések.

Az ügygondnoki díj előlegezésének elmulasztása esetén nincs szükség a 17. § (4) bekezdésére utalni, hiszen vonatkozik a Pp.-ben szabályozott esetekre is, de később is születhetnek olyan jogszabályok, amelyek alapján ügygondnok kirendelésének lehet helye és akár az Fmhtv. szabályaitól eltérő módon is sor kerülhet rá.

Az Fmhtv. 34. § (1) bekezdés a) pontja akként rendelkezik, hogy a fizetési meghagyásos eljárás megszüntetésének akkor is helye van, ha az Fmhtv. 24. § (1) bekezdés m) pontja alapján vissza kellett volna utasítani a kérelmet. Az idézett pont szerint a közjegyző visszautasítja a kérelmet, ha a jogosult a hiánypótlási felhívást követően a kitűzött határidő alatt a kérelmet (annak a szükséges részét) nem vagy ismételt hiányosan nyújtotta be, és emiatt a kérelem nem bírálható el, vagy a jogosult nem előlegezte meg az ügygondnoki díjat [17. § (4) bekezdés]. Vagyis az Fmhtv. lehetővé teszi, hogy a közjegyző annak ellenére szüntesse meg az eljárást, hogy nem alkalmazta a hiánypótlás elmulasztásának jogkövetkezményét, azonban a befejező határozatát már meghozta (a fizetési meghagyást kibocsátotta és az kézbesítésre is került). Ez azonban súlyos jogbizonytalanságot eredményez a jogosult szemszögéből, így indokolt azt megszüntetni, ennek a következményét ugyanis nem viselheti a jogosult.

Az Fmhtv. 34. § (4) bekezdése és a 35. § (1) bekezdése kétszer is szabályozza a megszüntető végzéssel szembeni jogorvoslati jogot. Mindezt indokolt egy helyen, a 35. § (1) bekezdésében megtenni.

Az Fmhtv. 55. § (8) bekezdésének rendelkezései bizonytalanná teszik a jogalkalmazást. Az Fmhtv. 32. §-a alapján a rendkívüli ellentmondás csak akkor joghatályos, ha azzal egyidejűleg a kötelezett megfizette a jogosult által már megelőlegezett végrehajtási költségeket, amelybe a feljegyzett végrehajtási díj is beletartozik. Az Fmhtv. 55. § (8) bekezdése pedig úgy is értelmezhető, hogy díjfeljegyzési joggal érintett ügyben a rendkívüli ellentmondás előterjesztése esetén a feljegyzett díj meg nem fizetése bár az ellentmondás visszautasítását eredményezi, de a végrehajtást ennek ellenére meg kell szüntetni. E bekezdés tehát nem szükséges, mivel az Fmhtv. 32. §-a egyértelműen rendezzi a kérdést, így hatályon kívül helyezhető [az e bekezdésre utaló, Fmhtv. 36. § (5) bekezdés d) pontjában lévő szövegrésszel együtt].

70. §

A módosítás a hagyaték eljárás szabályainak kiegészítése útján a Ptk.-nak a települési önkormányzatok törvényes öröklésére vonatkozó szabályait akként rendeli alkalmazni, hogy egy megdönthető vélelem alapján teszi megítélhetővé az ezen speciális öröklés hatálya alá eső ingatlanon található ingó dolgok tulajdonjogát, tekintettel a tulajdonjog megállapításával kapcsolatos esetleges nehézségekre.

71–72. §

A módosítások a fellebbezhető végzések felsorolását egészíti ki, valamint meghatározza bizonyos esetekben a fellebbezésre jogosultak körét.

73. §

Szövegcsérés módosítások.

A Hetv. 28. § (3) bekezdésben az f) pontra való hivatkozás elhagyása szükséges, mert a szerzői jogi védelem alatt álló alkotásokról és a kapcsolódó jogi alkotásokról nem készül a Hetv. 28. § (1) bekezdés szerinti jegyzőkönyv. Ez nem érinti a közös jogkezelő felé fennálló értesítési kötelezettséget.

A biztosítási intézkedések költségeire a Ptk. hatályba lépése óta nem alkalmazható a közjegyzői letét elnevezés, mivel az a Ptk. 6:56. §-a és a Kjnp. 36/L–36/O. §-a szerint egy külön eljárás, melynek célja a pénztartozás teljesítése. A biztosítási intézkedések költségei azonban eljárási jellegű költségek, amelyeket nem letétbe helyezni, hanem előlegezni kell, ezért a Kjnp. általános szabályaira – különösen annak 12. § (3) bekezdésére – történő – az Fmhtv. 17. § (4) bekezdéséhez hasonló – utalás a Hetv.-ben is indokolt, tekintettel arra, hogy az eljárás során átvett pénz nem a Ptk. szerinti közjegyzői letétbe, hanem bizalmi őrzésbe kerül. A költségek előlegezésének elmulasztása nem vonja maga után az ügy érdemi elbírálását, tehát a kérelem visszautasításának van helye.

A hagyatéki eljárás költségeinek előlegezése sem minősül a Ptk. szerinti közjegyzői letétbe helyezésnek, ezért a Kjnp.-re utalás indokolt.

Mivel az önkormányzatok törvényes öröklése a magyar állam szükségképpen öröklésével lényegében azonos vonatkozásokkal bír, a hagyatéki eljárásnak az állam egyedüli öröklésére vonatkozó egyes speciális szabályait (leltározási kötelezettség, biztosítási intézkedések, hirdetményi kézbesítés kapcsolódó normáit) a módosítások kiegészítik.

74. §

Technikai hatályon kívül helyezés a felsorolás bővítése miatt.

75. §

A tartási ügyekben hozott határozatok külföldi elismerésével és végrehajtásával kapcsolatban jelentős költségekkel jár a végrehajtani kért határozatok idegen nyelvre fordítása; amennyiben e költségeket a tartásra rászoruló jogosultnak kell előlegeznie vagy viselnie, adott esetben kénytelen lemondani igényének külföldi érvényesítéséről. A fordítási költségek mérséklése érdekében az Európai Unión belül a tartással kapcsolatos ügyekben a joghatóságról, az alkalmazandó jogról, a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint az e területen folytatott együttműködésről szóló 4/2009/EK rendelet alapján elegendő a végrehajtani kért határozatról a határozatot hozó bíróság által egységes formában kiállított kivonat lefordítása a megkeresett tagállam hivatalos nyelvére. A kivonatok kötelező használatáról a Tanács 2011/432/EU határozatával kihirdetett, a gyermektartás és a családi tartások egyéb formáinak nemzetközi behajtásáról szóló, 2007. november 23-i hágai egyezmény (a továbbiakban: hágai egyezmény) nem rendelkezik. A hágai egyezmény 25. cikk (3) bekezdés b) pontja alapján ugyanakkor a Szerződő Államok rendelkezhetnek azon körülményekről, amelyek fennállása esetén a határozat teljes szövege helyett elfogadják a határozatnak az eredeti eljárás helye szerinti állam hatáskörrel rendelkező hatósága által készített összefoglalását vagy kivonatát, amely a Hágai Nemzetközi Magánjogi Konferencia által ajánlott és közzétett formában is elkészíthető. A hágai egyezményt kidolgozó Hágai Nemzetközi Magánjogi Konferencia honlapján közzé is tett e célból egy ajánlott nyomtatványt, amelyen a határozat kivonata elkészíthető, és amely tartalmazza a határozattal és az abban elrendelt tartásdíj-fizetési kötelezettséggel kapcsolatos legfontosabb információkat.

A hágai egyezmény jelenlegi részes államai közül az Amerikai Egyesült Államok, Új-Zéland és az Egyesült Királyságon belül Skócia jelezte, hogy a határozatok fordítása helyett elfogadja a kivonat fordítását. Az Európai Unión belül több tagállam is tervezi a kivonatok elfogadását. A tartásra rászoruló személyek igényérvényesítésével kapcsolatos pénzügyi nehézségek enyhítése méltányolható szempont, ezért Magyarország részéről is indokolt a fordítási költségeket csökkentő könnyítés bevezetése olyan módon, amely ugyanakkor biztosítja az adós jogvédelmét is és a bíróság számára lehetővé teszi szükség esetén a teljes határozat fordításának megkövetelését. E célból a Javaslat szerint a külföldi tartási határozatok végrehajthatóvá nyilvánítása tárgyában döntő bíróság elfogadja az eredeti eljárás helye szerinti állam hatáskörrel rendelkező hatósága által a határozatról készített összefoglalást vagy kivonatot és annak magyar nyelvű fordítását, amennyiben a kivonatot a hágai egyezményhez ajánlott nyomtatvány formájában készítik el; ezáltal garantált, hogy a kivonat minden releváns információt tartalmaz a tartási kötelezettséggel kapcsolatban. A bíróság ez esetben eltekint a határozat teljes szövegének magyar nyelvű fordításától. A hágai egyezmény szerinti eljárásban ugyanakkor felmerülhetnek olyan körülmények, amikor a bíróság a hágai egyezmény 26. cikke szerinti okokból megtagadhatja a külföldi tartási határozat elismerését és végrehajtását. A megtagadásra hivatalból is sor kerülhet, ha az elismerés és végrehajtás nyilvánvalóan összeegyeztethetetlen lenne a magyar közrenddel, a magyar alkotmányos elvekkel. A többi megtagadási okot (például az alperes nem vett részt az eljárásban és számára a védekezéshez való jogot nem biztosították) a bíróság

csak akkor vizsgálhatja, ha a kötelezett a külföldi határozat végrehajthatóvá nyilvánítása ellen fellebbezéssel élt. Amennyiben a konkrét ügyben felmerül valamely megtagadási ok alkalmazásának szükségessége és a megtagadási okok vizsgálatához nincs elegendő információ a külföldi határozatról készített kivonatban, a magyar bíróság elrendelheti a külföldi határozat teljes szövege fordításának benyújtását.

76–77. §

A hatályos szabályozásban az Ütv. III. Fejezet 3. alcíme alá tartozó törvényben meghatározott joghátrány végrehajtása törvényességének felügyelete körében az intézkedések között nem szerepel a jelzés lehetősége. A jelzés a másik két intézkedésnél (rendelkezés és felhívás) „kisebb súlyú”, akkor kerülne alkalmazásra, ha az ügyészség jogszabálysértésnek nem minősülő hiányosságot (például egy országos parancsnoki utasítás valamely rendelkezését nem tartja be az intézet) észlel, vagy olyan jogszabálysértést, amely esetében nincs helye sem felhívásnak, sem rendelkezésnek, mert már megszűnt a jogsértő állapot, ugyanakkor a hasonló eset előfordulásának megelőzése érdekében a jelzés megtételét szükségesnek tartja. A Javaslat ezt az intézkedési lehetőséget teremti meg.

A szabadságvesztés végrehajtása körében bevezetni kívánt új kategória- és kreditrendszer valószínűsíthetően a büntetés-végrehajtási törvényességi felügyeleti eljárások számát is nagyban megnöveli. Az Ütv. III. Fejezet 3. alcíme alapján lefolytatott eljárásokban jelenleg nincs az elbírálásra vonatkozó időbeli korlát a fogvatartotti panaszok benyújtásával kapcsolatosan, így a szabályozás azt parttalanná teszi. Ez a helyzet olyan ügyekben is eljárási kötelezettséget generál, amelyekben a hosszú idő elteltével, tekintve hogy bizonyítékok már nem állnak rendelkezésre, a panasz érdemben már nem vizsgálható ki. Az Ütv. 5. § (4) bekezdése a büntetés-végrehajtás törvényességi felügyelet körében nem értelmezhető, ezért ennek önálló szabályozása szükséges. Ezt végzi el a Javaslat.

78. §

Szövegpontosító módosítás.

79. §, 81. §

A Cnytv. módosítása biztosítja, hogy az általános ügyintézési határidőknél rövidebb ügyintézési határidőn belül kerüljön elbírálásra a névváltozás bejegyzése iránti kérelem, ha a névváltozásra Magyarország Alaptörvényének tizenegyedik módosítása folytán kerül sor. A rövidebb ügyintézési határidők kizárólag akkor érvényesülhetnek, ha a változásbejegyzési kérelem a szervezet nevének Magyarország Alaptörvényének tizenegyedik módosítása folytán felmerült módosításával kapcsolatos. A rövidebb határidők kizárólag a változásbejegyzési kérelem elbírálásának általános szabályai szerinti ügyintézés határidejére vonatkoznak. Fontos jelezni tehát, hogy ha a változásbejegyzési kérelem a szervezet nevének változás mellett más adatot is érint vagy a névváltoztatás nem csupán az Alaptörvény-módosításból fakad, akkor az általános ügyintézési határidők érvényesülnek.

80. §

Szövegpontosító jellegű módosítás.

82. §, 84. §

A módosítás a képviselői tevékenység ellátásának biztosítására vonatkozó rendelkezést csupán áthelyezi a törvényen belül, de érdemben nem módosítja, mivel ezen juttatások, eszközök biztosítása ténylegesen nem az irodákhoz kötődik, hanem a képviselő és a képviselői alkalmazottak személyéhez és tevékenységéhez. A módosítás emellett rendelkezik a képviselőcsoportvezető-helyettesre átruházható jogkörökről.

83. §

A Hivatal kulturális tevékenységeihez közvetlenül szorosan kapcsolódó tevékenység a könyvkiadás (amely magában foglalja egyéb kiadványok megjelentetését elektronikus vagy nyomtatott formában). A módosítás ennek törvényi szinten való rögzítését szolgálja. A Hivatal által előállított vagy vállalkozási szerződés keretében előállított

kiadványok állami tulajdont képeznek, amelyek értékesítésére vagy ingyenes átruházására a vagyoni jogi jogszabályok rendelkezéseit kell alkalmazni.

89–90. §

Bővíteni szükséges a NEBEK SIRENE Irodával együttműködők körét a kiegészítő információk cseréje területén, mivel létrejött az Europol külön SIRENE Irodája.

91. §

Az egyes igazságügyi tárgyú, valamint kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2021. évi CXXII. törvény 2022. január 1-jei hatállyal úgy módosította, illetve egészítette ki a Ptk. szülői felügyelet gyakorlásának bírósági rendezésére vonatkozó szabályait (Ptk. 4:167. §, Ptk. 4:167/A. §), hogy a bíróság akkor is dönthet a szülői felügyelet közös gyakorlásáról, ha a szülők ebben nem tudnak megállapodni, feltéve, hogy ez a kiskorú gyermek érdekében áll. Figyelemmel arra, hogy a hivatkozott rendelkezések alapján a bíróság az egyik szülő kérelmére is dönthet közös szülői felügyelet elrendeléséről, módosítani szükséges a Ptk. 4:170. § (2) bekezdése szerinti szabályon, mely szerint, ha a közös szülői felügyelet gyakorlása során a szülők már nem tudnak együttműködni, a közös szülői felügyeletet a bíróság bármelyik szülő kérelmére – minden további mérlegelés nélkül – megszünteti. A módosító javaslat eredményeképpen abban az esetben, ha az egyik szülő nyújt be a közös szülői felügyelet megszüntetésére irányuló kérelmet, a bíróság mérlegelheti, hogy a közös szülői felügyelet megszüntetése a gyermek érdekében áll-e, és ennek alapján dönt a közös szülői felügyelet fenntartásáról vagy megszüntetéséről. A módosítás eredményeképpen tehát elkerülhetővé válik az, hogy a szülők visszaéljenek a közös szülői felügyelet elrendeléséről szóló bírói döntés jogerőre emelkedését követően azonnal kérjék annak megszüntetését. A módosítás ezen felül technikai szövegpontosításra irányul.

92. §, 93. §

A tisztességtelen általános szerződési feltétellel kapcsolatos közérdekű kereset szabályait a Ptk. 6:105. §-a szabályozza. Bár a Legfelsőbb Bíróság Polgári Kollégiuma 3/2011. számú PK véleményében úgy foglalt állást, hogy közérdekű keresetindítás esetén az általános szerződési feltételként a fogyasztói szerződés részévé váló kikötés érvénytelenségét akkor is meg kell állapítani, ha a kikötés – a tisztességtelenségtől eltérő, egyéb okból – semmis, a bíróságok ezzel kapcsolatos joggyakorlata nem egységes. A hivatkozott PK vélemény indokolása szerint előfordul, hogy a fogyasztói szerződésben alkalmazott, tisztességtelen általános szerződési feltétel egyben jogszabályba is ütközik és ezért – vagy egyéb okból – semmis. A szerződés semmisségének a megállapítása iránt ugyanakkor peres eljárást csak az indíthat, akinek ehhez jogi érdeke fűződik, vagy akit erre a törvény kifejezetten feljogosít. A Ptk. 6:105. §-a csak tisztességtelen általános szerződési feltételre hivatkozással ad közérdekű keresetindításra lehetőséget az arra jogosult személyi körnek. Ugyanakkor a fogyasztói jogosultságok hatékonyabb érvényesülését az szolgálja, ha a közérdekű kereset indítására jogosult személy a tisztességtelenségtől eltérő, egyéb okból semmis általános szerződési feltételek érvénytelenségének megállapítását is indítványozhatja, adott esetben ugyanabban az eljárásban, amelyben a tisztességtelenség megállapítását is kéri. Így függetlenül attól, hogy melyik jogcímen áll meg a kereseti kérelem, a jogszerűtlen általános szerződési feltétel alkalmazása meggátolható lenne. Előfordulhat ugyanis, hogy egy adott általános szerződési feltétel tisztességtelensége nem állapítható meg, ugyanakkor más okból az mégis érvénytelen. Ezekben az esetekben is indokolt lehetné a közérdekű keresetindítást a fogyasztók védelmének kiteljesítése érdekében. Az átmeneti rendelkezés alapján a módosított rendelkezést a módosítás hatálybalépésének napján már folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

94. §

Az öröklési eljárásokra irányadó joghatósági szabályokat évekkel ezelőtt egységesítette a 650/2012/EU rendelet. A megváltozott joghatósági szabályok értelmében az öröklési eljárásokra immár elsődlegesen annak a tagállamnak van joghatósága a teljes hagyatékek tekintetében, amelyekben az örökhagyó halálakor a szokásos tartózkodási helye volt. Önmagában az a körülmény, hogy az örökhagyó után belföldi vagyontárgy (például belföldi hitelintézetnél kezelt vagyon) maradt, még nem feltétlenül jelenti azt, hogy e hagyatéki vagyontárgy belföldi eljárásban átadható. A módosítás erre figyelemmel megkönnyíti a más tagállamban indult hagyatéki eljárást lefolytató hatóságok (külföldi közjegyző, hagyatéki bíróság) számára, hogy adatokat szerezzenek be a magyarországi hitelintézettől az örökhagyó utóbbinál kezelt vagyonával kapcsolatban. Ugyanez a lehetőség

megilleti a külföldi eljárásban kirendelt – e jogállását megfelelő határozattal vagy közokirattal (például európai öröklési bizonyítvány) igazoló – végrendeleti végrehajtót vagy hagyatéki gondnokot is, figyelemmel arra, hogy egyes külföldi jogrendszerek szerint e személyek feladatát képezi a hagyatéki vagyonnal kapcsolatos információk összegyűjtése.

95. §, 107. §

A biztonsági zárkába, illetve részlegre helyezés a szabadságvesztés esetén alkalmazható biztonsági intézkedések legszigorúbb formája, amely a Javaslatlal megszüntetésre kerül, mivel az elmúlt időszakban a gyakorlatban nem került alkalmazásra. Ugyanakkor kialakításra kerül a fogvatartás biztonságára különös veszélyt jelentő elítéltek részlege, és az ott elhelyezett V. kategóriába sorolt elítélteket egy intenzív, az elítélt fogvatartási kockázatát csökkentő programba kell bevonni, aszerint, hogy ez a kockázat a végrehajtás rendjével való szembehelyezkedésből vagy esetlegesen a személyi állomány, fogvatartott társak testi épsége vagy a bv. intézet tulajdona elleni cselekményekből ered. A részleg végrehajtási rendje az V. kategória besorolásra vonatkozó szabályokhoz igazodik azzal, hogy egyedi biztonsági előírás a részlegre helyezett elítéltekre vonatkozóan együttesen is meghatározható.

A Javaslat a biztonsági zárkába, illetve részlegre helyezés helyett azonos indokok alapján kiterjeszti az iratok megismerésének a korlátját a fogvatartás biztonságára különös veszélyt jelentő elítéltek részlegére helyezéssel kapcsolatos olyan iratra, amelynek ismertté válása valamely más személy jogait vagy érdekeit sértené, pl. a panasztevő, az informátor kiléte. Ezzel egyidejűleg módosul az is, hogy a kockázatelemzés mely irataira nem terjed ki a megismerés joga. Kivezetésre kerül a záró kockázatértékelés jelentés, ugyanakkor a Befogadási és Fogvatartási Bizottság jogosult lesz az elítélt újbóli kockázatelemzési vizsgálatának a kezdeményezésére, pl. a feltételes szabadságra bocsátásra vonatkozó előterjesztés megalapozása érdekében. A kockázatértékelési összefoglaló jelentés megnevezése kockázatértékelés jelentésre változik, továbbá a megismerésből kizárt iratok köre kiegészül a kockázatelemzés irataival, tekintve, hogy ezek jellemzően szakterületi véleményt és elemzést tartalmaznak, így döntés előkészítés alapjául szolgálnak.

96. §, 123. §

A szabadságvesztés végrehajtása abban az esetben, ha az elítélt tényleges tartózkodási helye külföldön van, a reintegráció hatékonyságát tekintve sikeresebb lehet abban a külföldi államban, ahol a beilleszkedési feltételek, kiemelten a családi és egyéb szociális kapcsolatok, munkahely stb., fennállnak. A módosítás ezért erre az esetre a szabadságvesztés végrehajtása iránti intézkedés helyett, reintegrációs célszerűségi szempontok alapján a végrehajtás átadása iránti intézkedési kötelezettséget ír elő a büntetés-végrehajtási bíró számára. A szabadságvesztésről kiállított értesítőlapon szerepel az elítélt lakóhelyére, tényleges tartózkodási helyére vonatkozó adat, így az a büntetés-végrehajtási bíró részére rendelkezésre áll.

Ez a megoldás egyébiránt csökkenti az adminisztratív terheket, mert a szabadságvesztés letöltésére szóló felhívás körülményes külföldi kézbesítése helyett, amelynek sikertelensége estére számos esetben elfogatóparancs kerül kibocsátásra, megkezdhető a végrehajtás átadásának kezdeményezése.

Az elítélt maga is kezdeményezheti a végrehajtás átadását a végrehajtási jogsegély alapjául szolgáló határozat kihirdetésekor az eljáró bírónál, azt követően pedig kérelmét az elsőfokon eljáró bíróság székhelye szerint illetékes büntetés-végrehajtási bírónál terjesztheti elő, illetve ha ezt a bv. intézetnél teszi meg, a bv. intézet a kezdeményezést a büntetés-végrehajtási bíróhoz továbbítja. Arra az esetre, ha a szabadságvesztést foganatba veszik és az elítélt vagy képviselője a végrehajtás átadását nem kezdeményezi, a bv. intézet – a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága (a továbbiakban: BVOP) útján – kezdeményezi az elsőfokon eljáró bíróság székhelye szerint illetékes büntetés-végrehajtási bírónál az elítéltnak a végrehajtás átadása érdekében történő meghallgatását.

97–98. §

A Javaslat a kategóriaváltással összefüggésben három esetkörben biztosítja a bírósági felülvizsgálati kérelem benyújtásának lehetőségét. Egyrészt, ha a bv. szerv a kezdeti kategória besorolásnál a Bv. tv. által az adott végrehajtási fokozathoz kapcsolt két kategóriánál eggyel szigorúbb kategóriát állapít meg, másrészt a bv. intézet parancsnoka általi azonnali kategória visszatorolása esetére.

A Javaslat garanciális elemként lehetővé teszi, hogy – többek között – a kategória előresorolás esedékességekor az elítélt, az adott időszak tekintetében a kreditszámítás vizsgálatát kérheti, amelyről a BFB határozatot hoz és ennek keretében kreditpontot írhat jóvá vagy akár a kreditpont levonást törölheti és szükség szerint a kategória-előre- vagy visszatorolásáról dönthet. Az elítélt a BFB kérelmet elutasító vagy annak csak részben helyt adó határozatával szemben bírósági felülvizsgálati kérelmet nyújthat be. A büntetés-végrehajtási bíró a határozatot az elítélt javára megváltoztathatja, így pl. kreditpontot írhat jóvá vagy akár a kreditpont levonást törölheti és szükség szerint az elítélt kategória-előresorolásáról dönthet, vagy döntését a Bv. tv. 72. § (1) bekezdés más pontjára alapozza.

A Javaslat a szigorúbb kezdeti kategória besorolásról és a kreditpont számítás vizsgálatáról hozott határozattal szembeni bírósági felülvizsgálati kérelem elbírálására, tekintve, hogy nagyobb terjedelmű iratanyagot kell megvizsgálni, tizenöt napos határidő állapít meg.

A kockázatelemzési vizsgálatot nagyobb részt a Központi Kivizsgáló és Módszertani Intézet (a továbbiakban: KKMI) és annak az agglomerációs központokhoz rendelt szervezeti egységei fogják elvégezni és hozhatnak bírósági felülvizsgálati kérelemmel megtámadható határozatot a szigorúbb kezdeti besorolásról. Tekintettel arra, hogy a bírósági felülvizsgálati eljárás lefolytatására az illetékességet főszabályként a megtámadott határozatot hozó végrehajtásért felelős szerv székhelye határozza meg, ez a kezdeti szigorúbb kategória-besorolás esetén aránytalan ügyelosztást eredményezne, mivel a KKMI a BVOP szervezetébe tartozik. Ezért indokolt az ügyteher megosztása a főváros és az agglomerációs központok székhelye szerint illetékes törvényszékek mellett működő büntetés-végrehajtás bírák között.

Mindhárom esetben az általános szabályok (Bv. tv. 24. §) értelmében iratok alapján hozható meg a döntés.

99. §

A módosítás eredményeként a jövőben a büntetés-végrehajtási bíró a magánelzárás fenytés bírósági felülvizsgálata során az ehhez kapcsolódó kreditpont elvonás mértékét is vizsgálja. A Javaslat szerint ugyanis a fegyelmi fenytéshez meghatározott mértékű kreditpont levonás kapcsolódik – a részletszabályok rendeleti szinten kerülnek megállapításra –, a bírósági felülvizgálat keretében a büntetés-végrehajtási bíró tehát azt is vizsgálja, hogy a kreditpont levonás arányban áll-e az elkövetett fegyelemsértés súlyával, és ha a kérelem e tekintetben alapos, a határozatot az elítélt javára megváltoztathatja, vagy döntését a Bv. tv. 72. § (1) bekezdés más pontjára alapozza.

100. §

A Javaslat a szabadságvesztésre ítélték új besorolási rendszerével összefüggésben értelmező rendelkezésben határozza meg a kategória és a kreditrendszer fogalmát. A befogadó környezet kiegészítésre kerül a reintegrációs eltávozás alatt az elítélt által az eltávozás idejére megjelölt tartózkodási hellyel.

101. §

Figyelemmel arra, hogy az elítéltek egy nagyobb részénél a KKMI és agglomerációs szervezeti egységei fogják elvégezni a kockázati értékelést és döntenek a kezdeti kategória besorolásról, szükséges a szabadságvesztés megkezdésére történő felhívásra vonatkozó rendelkezések módosítása, továbbá a Javaslat a fogva lévő elítéltek esetében az átszállítás iránti intézkedési kötelezettséget ír elő. Ezekben az esetekben a BVOP az elítélt 92. § (1) bekezdése szerinti vizsgálatát követően, a kategória besorolásról hozott határozat, valamint a sajátos kezelési igényű részlegre helyezésre vonatkozó javaslata alapján jelöli majd ki azt a bv. intézetet, amely a szabadságvesztést végrehajtja.

102. §

A Javaslat szerint az elítéltek nagyobb részénél a KKMI és agglomerációs szervezeti egységei fogják elvégezni a kockázatelemzési vizsgálatot és döntenek a kezdeti kategória besorolásról, illetve tesznek javaslatot a sajátos kezelési igényű részlegre helyezésre. A KKMI abban az esetben folytatja le a kockázatelemzési vizsgálatot, ha az elítéltet a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) XIX. Fejezetébe tartozó bűncselekmény vagy a Btk. 160. § (2) bekezdése szerint minősülő emberölés tettesként történő elkövetése miatt ítélték szabadságvesztésre, vagy ha tizenöt évi vagy azt meghaladó tartamú szabadságvesztésre ítélték. A KKMI működési területén a 132. § szerinti szexuális bűnelkövetők visszaesési valószínűségét csökkentő intenzív kezelési

programját. Ezen esetkörön kívül a KKMI agglomerációs szervezeti egysége végzi az elítélt kockázatelemzési vizsgálatát, ha a szabadságvesztés vagy annak még végrehajtásra váró tartama az egy évet meghaladja. Egyéb esetben a BFB végzi – a KKMI által kiadott módszertan alapján – az elítélt kockázatelemzési vizsgálatát, és dönt az elítélt adott végrehajtási fokozathoz tartozó kezdeti kategória besorolásáról, valamint az elítélt sajátos kezelési igényű részlegre helyezéséről. A kategória besorolásról határozattal kell dönten.

A KKMI vagy az agglomerációs szervezeti egysége a bv. intézet kezdeményezésére újból elvégzi az elítélt kockázati értékelését, ha az újabb vagy összبüntetésként megállapított szabadságvesztést kell fogamatba venni és a Bv. tv.-nek a Javaslatlalt újonnan megállapítandó 92. § (3) bekezdése szerinti feltételek fennállnak.

Figyelemmel arra, hogy a KKMI és agglomerációs szervezeti egységei fogják elvégezni az elítéltek kockázatelemző vizsgálatát, amely harminc, de legfeljebb hatvan napig tarthat, és az elhelyezés során a szabadságvesztés végrehajtására vonatkozó rendelkezéseket is alkalmazni kell, például befogadás, ezért szükséges erre értelmező rendelkezés.

103–104. §

A BFB feladatköre érdemben nem változik, lényegét tekintve az eddigi rezsimbe sorolással kapcsolatos feladatait a kategória besorolással, illetve kategóriaváltással kapcsolatos feladatok váltják fel. Miként a hatályos szabályozásban – kiemelkedő tárgyi súlyú fegyelemsértés esetén – az azonnali, legfeljebb két kategóriát érintő kategória visszasorolásra a bv. intézet parancsnoka kap jogosultságot. A Javaslat meghatározza azt is, mi tekintendő kiemelkedően súlyos fegyelemsértésnek, amely lényegében a rezsimátsorolás hatályos halaszthatatlan eseteit öleli fel, de pontosabb meghatározással, így az inkább csak a távoli veszély lehetőségét magában hordozó megfogalmazások kikerülnek.

Az előbbieken már kifejtésre került, hogy abban az esetben, ha az elítélt KKMI-ben vagy agglomerációs szervezeti egységénél történő vizsgálatára nem került sor, a kockázatelemzést a végrehajtásra kijelölt bv. intézet folytatja le és a kategória besorolásról a BFB határoz. A Javaslat arra az esetre, ha több szabadságvesztés folyamatos végrehajtása során az újabb vagy összбüntetésként megállapított szabadságvesztést kell végrehajtani és az elítélt kategória besorolása az újabb büntetés szerinti végrehajtási fokozatához igazodó kezdeti kategória besorolásnak [lásd a Bv. tv. újonnan megállapítandó 97. § (3) bekezdését] megfelel, vagy annak végrehajtási fokozata enyhébb annál, mint amelyet tölt, a BFB hatáskörében hagyja a kockázatelemzési vizsgálat lefolytatását és a kategória besorolásról hozandó döntést. A Javaslat továbbá meghatároz olyan esetköröket, amikor az elítélt speciális helyzetére figyelemmel szükségtelen a KKMI vagy agglomerációs szervezeti egysége általi vizsgálata, így pl. anya-gyermek körleten való elhelyezés esetén, és ez esetben is a BFB feladatkörébe kerül a kockázatelemzési vizsgálat lefolytatása és a kategória besorolásról való döntés.

A BFB jogosult lesz az elítélt KKMI vagy agglomerációs szervezeti egysége általi újbóli kockázatelemzési vizsgálatának a kezdeményezésére, például ha ezt a reintegrációs őrizetre vagy feltételes szabadságra bocsátásához készítendő előterjesztés, illetve a fogvatartás biztonságára különös veszélyt jelentő elítéltek részlegére helyezéséről való döntés megalapozása érdekében szükségesnek ítéli meg.

105. §, 122. §

A Javaslat egy új, átláthatóbb fogvatartotti besorolási rendszer alakít ki a mostani rezsimrendszer helyett, amely mögött hatékonyabban érvényesülni tud a progresszivitás elve. Az új besorolási rendszerben a jelenlegi kilenc rezsim helyett egy egyszerűbb, ötfokozatú kategóriarendszer lesz az alapja a szabadságvesztés végrehajtási rendjének. Az elítéltek biztonsági és fogvatartási kockázatára is reagáló kategóriarendszer lehetővé teszi a büntetés-végrehajtási szervezet személyi állományának hatékony, a fogvatartás biztonságának fenntartásához rugalmasan igazodó beosztását, és segíti a bv. intézeti férőhelyek optimalizált kihasználását. A cél egy komplex, az elkövetett bűncselekményt, az elítéltek társadalmi veszélyességét, együttműködési készségét a jelenlegi struktúrájánál erőteljesebben tükröző, a büntetési célokat hatékonyan érvényre juttató, a büntetés-végrehajtás kontrollmechanizmusait és a motivációs eszköztárát fejlesztő struktúra létrehozása.

A Bv. tv. a büntetési célok érvényesítése tekintetében a következőket fogalmazza meg:

„1. § (2) A büntetések és az intézkedések végrehajtásának rendjét úgy kell kialakítani, hogy az

a) a büntetésben és az intézkedésben megnyilvánuló joghátrányon, illetve a megelőzést szolgáló rendelkezések érvényesítésén túl elősegítse az elítélt társadalmi beilleszkedését és a jogkövető magatartás kialakulását, [...]”

Az egyéniesítés és a progresszivitás akkor értelmezhető, ha az elítéltek csoportosítása – elhelyezési szempontból – a közös szükségletek mentén valósul meg. A végrehajtási fokozatok azért is korlátozzák jelentős mértékben a progresszivitás alkalmazását, mert bármilyen büntetés-végrehajtási szakmai csoportosítás, besorolás, illetve az azok közötti mozgás csak az adott fokozaton belül értelmezhető. A jövőben a végrehajtási fokozatok garanciális elemként az elítéltek kezdeti kategória besorolásának kereteit határozzák meg, de e keretrendszeren belül a büntetés-végrehajtási szervezet tudja érvényesíteni a szakmai alapokon nyugvó, elsősorban az elítéltek magatartására, együttműködési készségére, reintegrációs hajlandóságára, a visszaesési és fogvatartási kockázatára, valamint az elkövetett bűncselekmény súlyára és az elítélt kriminológiai jellemzőire alapozó besorolási és elkülönítési szempontrendszerét.

A büntetés-végrehajtási szakmai alapon kialakítandó kategóriarendszer az elítélt magatartására, motivációjára, sikeres reintegrációjára helyezi a hangsúlyt és a kategóriák közötti váltás az elítélt életrendje megváltozásának lehetőségét teremti meg. Értelemszerűen a kategóriák között mind előresorolásra, mind visszasorolásra sor kerülhet. Lényegét tekintve a kategóriák főbb tartalmi elemei határozzák meg a szabadságvesztés végrehajtási rendjét. A büntetés-végrehajtási szakmai kontroll eszközei a tér és az idő strukturálása, a személyes tér feletti ellenőrzés, a társaság, a kapcsolati rendszer stb. szabályozása.

Az egyes kategóriákban eltérő lesz az elítélt elkülönítése a külvilágtól, őrzése, felügyelete és ellenőrzése, bv. intézeten belüli mozgása, zárkán vagy lakóhelyiségben való elhelyezhetősége, életrendje, szabadlevegőn tartózkodásának helyszíne és rendje, a kapcsolattartási formák gyakorisága és mértéke, a személyes szükségleteire fordítható összeg, az igénybe vehető többlétszolgáltatások és a magánál tartható tárgyak köre, külső helyszínen történő munkáltatásának lehetősége, oktatásban, képzésben, sport vagy kulturális eseményen, illetve vallási szertartáson való részvételének módja, szabadidejének strukturálása, a közösségi eszközök igénybevételének lehetősége, valamint a reintegrációs programokban való részvétele. A hatályos szabályozásnak megfelelően az egyes kategóriák főbb tartalmi elemeit a törvény határozza meg (lásd 100–102. §-t).

A kockázatelemzési vizsgálat szakmai hátterét a Kockázatelemzési és Kezelési rendszer adja, amelyet az elmúlt évek szakmai és szoftveres fejlesztései alkalmassá tesznek arra, hogy a kategória besorolások alapját képezzék. A Javaslat meghatározza a besorolási szempontrendszer elemeit is. Az első besorolás határozza meg az elítélt elhelyezését és az életkörülményeket meghatározó kezdeti kategóriát, az ítéletben meghatározottak figyelembevételével.

A végrehajtási fokozatok a jövőben a kezdeti besorolás meghatározásában kapnak döntő szerepet, ezt a Javaslat korlátok megvonásával oldja meg, vagyis meghatározza azt, hogy az adott végrehajtási fokozat esetén milyen kategóriába sorolható az elítélt. Fogházfokozat esetén II–III., börtönfokozat esetén III–IV., fegyházfokozat esetén IV–V. kategóriába, fiatalkorúak esetén kötöttebb módon, vagyis fk. fogházas II., fk. börtönös III. kategóriába lesz sorolható. A bv. szerv eltérhet a törvényben meghatározott kezdeti kategória besorolástól, de ez esetben az elítélt bírósági felülvizsgálati kérelemmel élhet. A végrehajtási fokozatokban megnyilvánuló tett-arányosság elve jelenik meg abban a korlátban, miszerint a fegyházfokozatú elítélt nem kerülhet I. kategóriába (legkedvezőbb), és hogy a fogházfokozatú elítélt súlyos fegyelemsértés miatti azonnali visszasorolás kivételével nem sorolható be az V. kategóriába (legszigorúbb). A tényleges életfogytig tartó szabadságvesztésre ítéltet V. kategóriába kell sorolni.

Az elítéltek magatartásának, együttműködési készségének, reintegrációs tevékenységben való aktivitásának mérésére, értékelésére kerül bevezetésre a kreditrendszer, amelynek célja, hogy az elítéltek egyes kategóriák közötti váltásához egy objektív alapokon nyugvó, kiszámítható és átlátható keretet adjon. A kezdeti besorolást követően az elítélt kreditpontokat gyűjthet és ez alapján kedvezőbb kategóriába kerülhet, vagy pontvesztés esetén a kategóriában visszasorolására kerülhet sor. Az elérhető kreditek száma a szabadságvesztés tartamához igazodik. Ez a motivációs rendszer erősíti az elítéltek felelősségvállalását, érdekeltté teszi a végrehajtás rendjének megtartásában és a reintegrációs terv megvalósításában, mindez pedig azzal, hogy a jogkövető magatartás pozitív elismerést nyer, az egyéni büntetési célok megvalósulását segíti.

A kategóriák kiváltják a jelenlegi fokozatok és az annak alárendelt rezsimszabályok, valamint a biztonsági kockázati besorolások tartalmi elemeit. Ennek okán a kategóriákhoz rendelt végrehajtási rezsimek a korábbiaknál szélesebb körben határozzák meg az életrendet. Ugyanakkor az elítéltek aktuális élethelyzetéből adódóan szükséges lehet sajátos intézkedések – egyedi biztonsági utasítás – meghatározása a fogvatartás biztonságának megőrzéséhez. Ezért a Javaslat a dinamikus biztonság elvének megfelelően az egyes kategóriaszabályokon felül lehetőséget ad egyedi biztonsági előírások alkalmazására.

Végezetül a kategóriarendszer bevezetésével változnak az elkülönítési szabályok is, vagyis az elítéltek csoportosítása a valódi szükségletek mentén kerül kialakításra, az adott bv. intézet adottságainak megfelelően. Az együttes elhelyezésnek a jövőben is lesznek korlátai, vagyis az I. és a II. kategóriába, a III. és a IV. kategóriába, illetve a IV. és az V. kategóriába sorolt elítélteket elkülönítetten kell elhelyezni.

A sajátos kezelési igényű elítéltek részlegei többségükben megmaradnak, megszüntetésre kerül az alacsony biztonsági kockázatú elítéltek részlege, tekintve, hogy ezt az I. és a II. kategória lefedi.

106. §

A Javaslat az átmeneti részlegre helyezést a IV. kategóriába sorolt elítéltek esetében teszi lehetővé.

108. §

A Javaslat az első alkalommal végrehajtandó szabadságvesztésre ítélték részlegére helyezés lehetőségét a IV. és V. kategóriába soroltak esetén kizárja, mivel ez utóbbi esetben feltételezhető, hogy a visszaesési és fogvatartási kockázatértékelése alapján ezen elítélti kör veszélyeztetné a részleg sikeres működtetését, esetlegesen bomlasztóan hatna a többi fogvatartott viselkedésére és a reintegrációs tevékenységbe történő bevonására.

109–110. §

Technikai jellegű módosítások, a rezsimszabályok helyett az egyes kategóriákra vonatkozó szabály kerül átvezetésre.

11. §

A hatályos rendelkezések a magánelzárás fenyítés kiszabható mértékét a végrehajtási fokozatokhoz, illetve ezen belül a munkában való részvétel szerint eltérően állapítják meg. A Javaslat a tartamok érintetlenül hagyása mellett azt az egyes kategória besorolásokhoz igazítja.

112. §

Lényeges eleme a kreditrendszernek, hogy a fegyelemsértés esetén meghatározott mértékű kreditpont kerül levonásra, amely a fegyelemsértés súlyához igazodik. A büntetés-végrehajtási bíróság a felülvizsgálati kérelem elbírálásakor ezt az arányosságot is vizsgálja.

113–120. §

Az elítéltek kategória besorolásának leglényegesebb motivációs eleme az egyes kapcsolattartási formák tekintetében elérhető kedvezmények. Ezekben nyilvánul meg az elítélt jó magaviseletének, együttműködési készségének, reintegrációs tevékenységben való aktivitásának az elismerése. Az egyes kategóriákban való előbbre sorolás eredményeként ugyanis az egyes kapcsolattartási formák gyakorisága és időtartama egyre növekszik. Ez a progresszív besorolási rendszer lényegi eleme.

A Bv. tv. előkészítésekor azon logika mentén került kialakításra a szabályozás, hogy a törvényi szinten kerül rögzítésre az, hogy az elítéltet minimálisan milyen időszakonként, illetve gyakorisággal és tartamban illetik meg az egyes kapcsolattartási formák, pl. látogató fogadására az elítélt havonta egy alkalommal, legalább egy, legfeljebb két órában jogosult. A törvényi minimum mellett, a jelenlegi rezsimszabályok szerint, az egyes rezsimekhez (enyhe, általános, szigorú besorolás) igazodóan az elítélt havonta ennél többször és hosszabb időben is fogadhat látogatót. A rezsimekre vonatkozó részletszabályok a szabadságvesztés, az elzárás, az előzetes letartóztatás és a rendbíróság helyébe lépő elzárás végrehajtásának részletes szabályairól szóló 16/2014. (XII. 19.) IM rendeletben kerültek meghatározásra. A végrehajtási kategóriák tartalmi elemeire vonatkozó szabályozás megtartja ezt

a szabályozási logikát, vagyis az egyes kapcsolattartási formák minimum szabályait a Bv. tv., míg a részletszabályokat a 16/2014. (XII. 19.) IM rendelet határozza meg. A telefonhasználatnál törvényi minimum ez ideig nem került rögzítésre, a Javaslat pótolja ezt a hiányosságot.

A végrehajtási kategóriák főszabályai – lásd a Javaslat Bv. tv. 100–102. §-át érintő módosítását – azt is meghatározzák, hogy mely kategóriába sorolás esetén kizárt az intézet elhagyásával járó kapcsolattartási formák alkalmazása. A legszigorúbb, V. kategóriába sorolt elítéltek esetében, miként a hatályos rendszerben is (lásd fegyház szigorú rezsimbe sorolás) ez kizárt, míg a IV. kategóriába sorolt elítéltek esetén csak az eltávozás lehetősége lesz kizárva.

A látogatófogadások mértéke nem változik, azonban a telekommunikációs eszköz útján történő kapcsolattartás lehetősége bővül. A családi beszélő a látogatófogadás gyakorlatban megvalósuló speciális formája, amely az elítélt kiskorú gyermekeivel való találkozáshoz biztosít egy közvetlenebb környezetet. A Javaslat ezt is megjeleníti a törvényi szabályozásban.

121. §

Az elítéltek kategória besorolása adott esetben azt is meghatározza, hogy az oktatásban, szakképzésben, felnőttképzésben milyen formában vehet részt.

124. §

Az elzárás végrehajtására jelenleg a fogház végrehajtási fokozat végrehajtási szabályai az irányadók, bizonyos eltérésekkel. A Javaslat a végrehajtásra a különös szabályok megtartása mellett, főszabályként a II. kategória szabályait rendeli alkalmazni.

125. §

A hatályos rendelkezések szerint – kivéve, ha a pénzbüntetést szabadságvesztés mellett szabták ki, mert akkor a fokozat igazodik a szabadságvesztés végrehajtási fokozatához – a közérdekű munka és a pénzbüntetés helyébe lépő szabadságvesztés végrehajtására a fogház fokozat szerint történik. A Javaslat a végrehajtásra a különös szabályok megtartása mellett, a II. kategória szabályait rendeli alkalmazni.

126. §

A Javaslat egyértelművé teszi, hogy a letartóztatottak esetében marad az általános, enyhébb vagy szigorúbb rezsimbe sorolás, a kategória- és kreditrendszer nem kerül alkalmazásra.

127. §

A letartóztatott bv. intézeten belüli magatartása, az újonnan megállapításra kerülő 109. § (1) bekezdése szerinti feltételek fennállása esetén szükségessé teheti a fogvatartás biztonságára különös veszélyt jelentő elítéltek részlegére helyezését. A Javaslat garanciális elemként a letartóztatottak esetében a részlegre helyezésről való döntést, illetve annak meghosszabbítását tekintve, hogy az a végrehajtási hely megváltozásával és a letartóztatott jogainak a korlátozásával jár, a bíróságra telepíti.

128. §

A szabadságvesztés végrehajtási rendje jelenleg az egyes végrehajtási fokozatokhoz kapcsolódó három (enyhe, általános, szigorú) rezsim besoroláshoz igazodik, amit a jövőben öt fogvatartási kategória vált fel. Átmeneti rendelkezésben szükséges elvégezni a jelenlegi kilenc rezsim öt kategóriának való megfeleltetését. A megfeleltetés alapvető kiindulási pontja, hogy az elítéltek ne kerüljenek kedvezőtlenebb helyzetbe. Ezt a garanciális elvet érvényesítendő az egyes kategóriák tartalmi elemei úgy kerültek kialakításra, hogy lehetőség szerint az adott kategóriának megfeleltetett rezsimek közül a kedvezőbb végrehajtási körülményeket, kiemelten a kapcsolattartási lehetőséget biztosító rezsimszabály kerüljön megállapításra mind a Javaslatban és majd a részletszabályok megalkotása során.

129. §

Szövegcsere technikai módosításokat tartalmaz, amelyek az új jogintézmények bevezetéséből adódó terminológia változásokat vezetnek át.

1. ponthoz: Az új kategória besorolással megszűnnek a rezsimszabályokat, a szövegcsere módosítás ezt vezeti át.
2. ponthoz: A biztonsági zárkába vagy részlegre helyezés megszüntetésre kerül. A részlegre helyezéssel és az elhelyezés meghosszabbításáról hozott határozattal szemben helye volt bírósági felülvizsgálati kérelem benyújtásának, amelyet meghallgatás keretében bírál el a büntetés-végrehajtási bíróság. A szövegcsere módosítással az erre történő utalás kerül ki a szövegből.
3. ponthoz: A gyakorlatban tapasztalható eltérő joggyakorlat tette szükségessé annak egyértelműsítését, hogy az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmény és a kártalanítás megállapítása esetén, a jogsértés tényének megállapítására irányuló személyiségi jogi igényérvényesítésnek nincs helye.
4. ponthoz: A hatályos Bv. tv.-ből elhagyásra kerülnek azok a jogintézmények, amelyek nem illeszkednek a progresszív kategória besorolási és előmeneteli rendszerhez, így a társadalmi kötődés program és az enyhébb végrehajtási szabályok. A szövegcsere módosítás ezt vezeti át a szövegben.
5. ponthoz: A szövegcsere módosítás a kategória besorolási rendszer bevezetéséből adódó terminológia változást vezet át.
6. ponthoz: Módosul a BFB feladatköre, ebből következően változik azon esetek köre, amikor az elítélt meghallgatására kerül sor. A szövegcsere módosítás ezt a pontosítást végzi el.
7. ponthoz: A szövegcsere módosítás a kategória besorolási rendszer bevezetéséből adódó terminológia változást vezet át.
8. ponthoz: A hatályos Bv. tv.-ből elhagyásra kerülnek azok a jogintézmények, amelyek nem illeszkednek a progresszív kategória besorolási és előmeneteli rendszerhez, így a társadalmi kötődés program. A szövegcsere módosítás ezt vezeti át a szövegben.
9. ponthoz: A biztonsági zárkába vagy részlegre helyezés megszüntetésre kerül, más szereppel kerül beiktatásra a fogvatartás biztonságra különös veszélyt jelentő elítéltek részlegeként.
- 10–12. ponthoz: A szövegcsere módosítás a kategória besorolási rendszer bevezetéséből adódó terminológia változást vezet át.
13. ponthoz: Tekintettel arra, hogy a reintegrációs eltávozás hosszabb tartamú, amely idő alatt az elítélt ellátásról maga gondoskodik, ezért indokolt feltüntetni azon esetköröknél, amikor az elítélt a tartási költségekhez történő hozzájárulásra nem kötelezhető. A szövegcsere módosítást ezt végzi el.
- 14–16. ponthoz: A szövegcsere módosítás a kategória besorolási rendszer bevezetéséből adódó terminológia változást vezet át.
17. ponthoz: Pontosításra szorul a kockázatelemzési vizsgálat megnevezése, továbbá kikerül a biztonsági besorolás jogintézménye, ugyanakkor a korábbi fegyelmi fenytések lényegesek az egyedi biztonsági előírások meghatározásakor.
- 18–20. ponthoz: A szövegcsere módosítás a kategória besorolási rendszer bevezetéséből adódó terminológia változást vezet át.
21. ponthoz: Megszüntetésre kerül a biztonsági besorolás jogintézménye, ugyanakkor a kockázatelemzési vizsgálat során feltárásra kerül az elítélt visszaesési vagy fogvatartási kockázata, amely ha magas, ugyancsak ki kell, hogy zárja a bv. intézet elhagyásával járó kapcsolattartási formák engedélyezését. A szövegcsere módosítás ezt vezeti át.
22. ponthoz: Kiegészül azon esetkörök száma, amikor a letartóztatás végrehajtási helye megváltoztatásának szükségessége felmerülhet, ezt a kiegészítést végzi el a szövegcsere módosítás.

130. §

a)–c), h)–i), l)–m) ponthoz: A hatályos Bv. tv.-ből elhagyásra kerülnek azok a jogintézmények, amelyek nem illeszkednek a progresszív kategória besorolási és előmeneteli rendszerhez. Nevesítve a társadalmi kötődés program, a fokozatváltás és az enyhébb végrehajtási szabályok tartoznak ide. Értelemszerűen hatályon kívül helyezésre kerülnek az ezekkel összefüggő büntetés-végrehajtási bírói eljárások is.

d) ponthoz: A kockázatértékelő jelentés megnevezéséből kikerül az „összefoglaló” kitétel, ezt vezeti át a módosítás a szövegen. A rezsimszabályt felváltja a kategória besorolás, ezért a rezsimbe sorolás szövegrész a továbbiakban szükségtelen.

e)–f) ponthoz: Az új szabályozás szerint a szabadságvesztés végrehajtása során a KKMI nem végez záró kockázatelemzési vizsgálatot, így szükségtelenné vált a BFB ehhez készítendő véleménye is.

g), j)–k) és n) ponthoz: A biztonsági zárkába, illetve részlegre helyezés a szabadságvesztés esetén alkalmazható biztonsági intézkedések legszigorúbb formája, amely a Javaslatlalt megszüntetésre kerül, mivel az elmúlt időszakban a gyakorlatban nem került alkalmazásra.

131. §, 133–134. §

Az Are. tv. 25., 31. és 39. §-ának kiegészítése egyértelművé teszi a hitelezők értesítésére vonatkozó hirdetményi felület használatának feltételeit és jogi követelményeit, és tiltja a jogosulatlan adatlekérdezéseket.

132. §

Az Are. tv. 30. § új (9a) bekezdése előírja, hogy ha a bíróságon kívüli adósságrendezési eljárásban az adós és a hitelezők módosítják az adósságrendezési megállapodást, akkor az erre vonatkozó adatot és a megállapodást, továbbá a módosításokkal egybeszerkesztett megállapodást a főhitelezőnek 15 napon belül kell megküldenie a felek és a Családi Csődvédelmi Szolgálat részére. Ez azért szükséges, hogy az adósságrendezési nyilvántartásba is bekerüljenek a megállapodás módosításával összefüggő aktuális információk.

135. §, 139–141. §

Célszerű, hogy Are. tv.-ből kormányrendeleti szintre kerüljön az olyan összeghatárok megállapítása, amelyeknél az inflációkövetést alacsonyabb szintű jogszabályok útján rugalmasabban lehet biztosítani. Ilyen például az adós megélhetésére, rezsikiadásaira, valamint tartási, kártérítési célú kifizetéseire vonatkozó összeghatárok valorizációjának kormányrendeleti szinten történő megállapítása. A kormányrendelet megalkotására vonatkozóan kiegészülnek a törvény felhatalmazó rendelkezései. Az Are. tv. 7. és 8. §-ának módosítása az adósságrendezési eljárás igénybevételeinek feltételeit könnyíti, azonban figyelembe veszi a méltányolható hitelezői érdekeket és a lakossági fizetési fegyelmének javítását célzó nemzetgazdasági érdekeket is.

Az Are. tv. 45. § új (3a) bekezdésében a természetes személyek adósságrendezéséről szóló egyes jogszabályok veszélyhelyzetben történő eltérő alkalmazásáról szóló 23/2023. (II. 1.) Korm. rendelet 2. §-ának törvényi szintre emelése történik meg, mert az a cél, hogy az adósok adósságtörlesztési fizetési számlájára, valamint a megélhetési célú összegek kezelésére vonatkozó fizetési számláira vonatkozó, a hitelintézetek feladatait kimondó rendelkezés a veszélyhelyzet megszüntetését követően is alkalmazandó legyen.

A törvénymódosítás ezen kívül a törvény belső koherenciáját elősegítő rendelkezéseket tartalmaz, valamint a kapcsolódó jogszabályok változásával teremti meg az összhangot.

136. §

Az Are. tv. 72. § (1) bekezdése biztosítja, hogy az Are. tv.-nek az adósságtörlesztési tervre vonatkozó rendelkezései egyszerűsítésre kerüljenek, és a törvényből kormányrendeleti szintre kerüljön az olyan összeghatárok megállapítása, amelyeknél az inflációkövetést alacsonyabb szintű jogszabályok útján rugalmasabban lehet biztosítani. Ilyen például az adós megélhetésére, rezsikiadásaira, valamint tartási, kártérítési célú kifizetéseire vonatkozó összeghatárok valorizációjának kormányrendeleti szinten történő megállapítása.

137. §

Az Are tv. 82. § (1) bekezdésében a bírósági adósságrendezési eljárásában az adósságtörlesztési határozat módosításának feltételei kerülnek kiegészítésre és pontosításra.

138. §

Az Are tv. módosítására vonatkozó átmeneti rendelkezések kimondják, hogy eljárásba történő belépés feltételeire vonatkozó szabályokat a törvénymódosítás hatálybalépését követően kezdeményezett adósságrendezési eljárásokban kell alkalmazni.

142. §

A rendelkezés törvényi szintű rögzítése biztosítja a személyes megjelenéssel járó ügyintézés mellett a távollévők közötti hivatalos kézbesítés lehetőségét is, amely jelentősen csökkenti mind az igazságügyi szakértői testület tagjaira háruló terheket (utazási költség és utazási idő), mind az Igazságügyi Minisztérium adminisztratív terheit a szakértői testületek tagjainak eskütételével kapcsolatban.

143. §

A névjegyzéket vezető hatóság rendszeresen kér adatokat a személyi- és lakcímnnyilvántartót vezető kormányhivaltaltól, ha a szakértő a lakcímén nem elérhető, illetve a szakértő elhalálózása tényének megerősítése szükséges. A módosítás megteremti a lehetőséget a személyi- és lakcímnnyilvántartó elektronikus felületének közvetlen elérésére, amely az igazságügyi szakértői névjegyzék, mint közhiteles nyilvántartás adatainak naprakészen tartása, ezáltal a szakértőkkel való kapcsolatfelvétel felgyorsítása érdekében szükséges, segítve ezzel a kirendelők, valamint a névjegyzéket vezető hatóság munkáját.

144. §

A Kjkt. 113. § (1) bekezdésének módosítása azt a célt szolgálja, hogy az igazságügyért felelős miniszter ne csak a reprezentatív közös jogkezelő szervezetek díjszabás-jóváhagyási eljárásban tudomására jutó információk alapján kezdeményezhesse a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala (a továbbiakban: SZTNH) előtt a közös jogkezelő szervezettel szembeni felügyeleti eljárást, hanem ez a lehetőség bármilyen, a tudomására jutó, a jogkezelésre vonatkozó jogszabályok megsértésére utaló információ alapján rendelkezésére álljon.

145–152. §

A reprezentatív közös jogkezelő szervezetek díjszabásainak jóváhagyásával kapcsolatos rendelkezések módosítására az eljárás gyakorlati tapasztalatai alapján kerül sor.

A Kjkt. 145. § (3) bekezdésének módosítása – megnyitva az utat az Ákr. 25. §-ának alkalmazása előtt – lehetővé teszi az SZTNH számára, hogy a jóváhagyási eljárás véleményezési szakaszában megkereséssel éljen más szervezet vagy személy irányába, amennyiben az eljárás során az adott díjszabásnak a szerzői jogi jogszabályokkal való összhangjának megállapításához szükséges adattal vagy irattal más szervezet vagy személy rendelkezik.

A korábban lefolytatott díjszabás-jóváhagyási eljárásokban kérdéseket vetett fel, hogy a reprezentatív közös jogkezelő szervezet jogosult-e a legkésőbb szeptember 1. napjáig jóváhagyásra benyújtott díjszabását módosítani vagy visszavonni az eljárás során, és ha jogosult erre, akkor azt meddig teheti meg. A Kjkt. 146. § (3) bekezdése tisztázza, hogy a reprezentatív közös jogkezelő szervezetnek az igazságügyért felelős miniszter számára, a díjszabás vonatkozásában nyitva álló eljárási határidő végét megelőző 20. napig van lehetősége a díjszabásban módosítást eszközölni, vagy a díjszabását visszavonni. Utóbbi esetben, a Kjkt. 156. § (2) és (4) bekezdése alapján az előző évi, jóváhagyott és Hivatalos Értesítőben közzétett díjszabás marad alkalmazandó. Amennyiben a reprezentatív közös jogkezelő szervezet a díjszabását visszavonja, annak tárgyában az igazságügyért felelős miniszter nem hoz határozatot, ugyanakkor az eljárási transzparencia biztosítása érdekében a visszavonás tényéről a reprezentatív közös jogkezelő szervezet haladéktalanul köteles értesíteni a jelentős felhasználót és felhasználói érdek-képviselői szervezetet. A Kjkt. 146. § (5) bekezdése rögzíti ugyanakkor, hogy ha a Hivatalos Értesítőbe való beszerkesztés során a díjszabásban olyan, technikai jellegű korrekciók átvezetése válik szükségessé, amellyel a reprezentatív közös jogkezelő szervezet is egyetért (például a díjszabás elírás, hibás belső hivatkozást tartalmaz), úgy ezek kezelésének

a 146. § (3) bekezdése nem képezi akadályát. A módosítási és visszavonási jog gyakorolhatósága érdekében a Kjkt. 150. § (3) bekezdése garanciális jelleggel rögzíti, hogy az SZTNH a reprezentatív közös jogkezelő szervezetet a felterjesztésének tényéről és a kapcsolódó határidőkről köteles értesíteni.

Új, a szerzői jogi jogszabályoknak való megfelelést szolgáló, garanciális követelményként jelenik meg a Kjkt. 148. § (2) bekezdésében, hogy a reprezentatív közös jogkezelő szervezet a jóváhagyási eljárás lefolytatása céljából benyújtott díjszabás mellékleteként a felhasználókra és jogosultakra várhatóan gyakorolt gazdasági hatásokat vizsgáló hatásvizsgálatot, és a díjszabás szerzői jogi jogszabályokkal való összhangját alátámasztó indokolást csatolni. A reprezentatív közös jogkezelő szervezet hatásvizsgálatának elkészítése az adott díjszabás sajátosságaihoz igazodó módon nem feltétlenül igényli külső szakértő bevonását, és nyilvános, bárki által hozzáférhető adatbázisba foglalt, nyilvános és releváns adatok feltárásával is megvalósítható lehet.

A Kjkt. 148. § fentiek szerinti módosítását a felhasználók által is több ízben jelzett igényeken túl annak a felismerése tette szükségessé, hogy a díjszabások változásai teljes piaci szegmensek bevett jogosítási gyakorlatát, díjterheit és így akár működési modelljét is befolyásolhatják. Ezen körülmények és hatások feltárása túlmutat a díjszabás jóváhagyási eljárás keretein. A hatásvizsgálat célja a tervezett díjszabás kapcsán a releváns piaci információk, jogi tények és a díjszabás várható gazdasági hatásainak bemutatása, amelynek módszertanának kialakításában mind az SZTNH – mint véleményező szakhatóság –, mind az érintett felhasználók bevonásra kerülnek annak érdekében, hogy a díjszabások jóváhagyási eljárásában az igazságügyért felelős miniszter konstruktív felhasználói véleményekre tekintettel tudja meghozni a döntését.

A Kjkt. 148. § (3) bekezdése szűkíti a Kjkt. 148. § (2) bekezdésének alkalmazási körét olyan díjszabás-jóváhagyási kérelem esetén, amely egy, már hatályban lévő díjszabás újabb időszakra történő megállapítására irányul. Ebben az esetben a reprezentatív közös jogkezelő szervezet csak akkor köteles a 148. § (2) bekezdése szerinti mellékletek rendelkezésre bocsátására, ha a jóváhagyási kérelmében és az előző évben hatályban lévő díjszabáshoz képest jelentősen eltérő díjfizetési struktúrát megállapító, a díjszabásban foglalt jogdíjak tekintetében felhasználói csoportonként a KSH által az előző naptári évre megállapított fogyasztói árindexet meghaladó mértékű jogdíjemelést tartalmazó, illetve ugyanazon jogdíj tekintetében fizetésre kötelezett felhasználók körét bővítő díjszabást nyújt be. A díjszabások elsősorban magánjogi jellegét elismerve a Kjkt. 148. § (4) bekezdése szerint a reprezentatív közös jogkezelő szervezet nem köteles hatásvizsgálatot csatolni a díjszabáshoz, ha minden érintett jelentős felhasználóval és felhasználói érdekképviselői szervezettel igazolhatóan konszenzusra jutott a díjszabás tartalma és alkalmazása tekintetében.

Szintén fontos, garanciális újítás a Kjkt. 148. § (5) bekezdésében foglalt azon kötelezettség, hogy a Kjkt. 148. § (2) bekezdés a) pontja szerinti hatásvizsgálat alapját képező módszertan meghatározásához legalább a díjszabás benyújtását megelőző harmadik hónap utolsó napjáig ki kell kérni az SZTNH, és a Kjkt. 151. § (3)–(4) bekezdése, illetve a Kjkt. 151. § (7) bekezdése szerinti jelentős felhasználó és felhasználói érdekképviselői szervezet véleményét. Amennyiben a jelentős felhasználó és felhasználói érdekképviselői szervezet véleményt kíván nyilvánítani, véleményét legkésőbb a véleménykérésétől számított 20. napig köteles megküldeni a reprezentatív közös jogkezelő szervezet részére. Az SZTNH saját véleményét a megkereséstől számított 30. napig köteles megküldeni az reprezentatív közös jogkezelő szervezet részére, amely rendelkezés a hatásvizsgálat előkészítésének gördülékenységét hivatott biztosítani. A piaci viszonyok megfelelő feltárásában a résztvevők szerepe túlmutat a kritériumok pusztá megállapításán. A módszertanról történő megállapodásból eredő együttműködési kötelezettség kiterjed nem csak a hatásvizsgálattal vizsgálni célzott adatok körének meghatározására, hanem a megállapított keretek között azok biztosításában, beszerzésében történő együttműködésre is. Ahhoz tehát, hogy a hatásvizsgálat megfelelően szolgálhassa a jogalkotói célkitűzéseket, elengedhetetlenül fontos, hogy mind a reprezentatív közös jogkezelő szervezetek, mind a felhasználók a megalapozó metodika meghatározása és a hatásvizsgálat kidolgozása során egymással együttműködjenek. A 2023. évi díjszabás-jóváhagyási eljárásban, a megalapozott és szerzői jogi jogszabályoknak megfelelő díjszabások előkészítése érdekében, az esetlegesen előkészítendő hatásvizsgálatok vonatkozásában ugyanakkor szükséges a díjszabás jóváhagyásra való benyújtásával, illetve a díjszabás alkalmazásának tervezett kezdő időpontjával kapcsolatos határidőket 2023. szeptember 1. napjáról 2023. november 1. napjára, illetve 2024. január 1. napjáról 2024. március 1. napjára módosítani, erről átmeneti rendelkezés gondoskodik.

A Kjkt. 148. § (2) bekezdés a) pontja szerinti hatásvizsgálat bevezetése egyúttal szükségessé tette a Kjkt. 147. §-ában található határidők felülvizsgálatát is.

Szükséges leszögezni, hogy előfordulnak olyan esetek, amikor a szerzői jogi jogszabályoknak való megfelelés vizsgálata körében olyan piaci, strukturális, az adott felhasználás gyakorlati megvalósulásával kapcsolatos adatokra, információkra van szükség, amelyekkel kizárólag a jelentős felhasználó, illetve felhasználói érdek-képviselői szervezet rendelkezik, vagy amelyekkel nem rendelkezik ugyan, de aránytalan nehézség nélkül képes megszerezni azt. Annak érdekében, hogy a releváns ismeretekkel rendelkező jelentős felhasználó, illetve felhasználói érdek-képviselői szervezet a hatásvizsgálat módszertanának kidolgozásában való közreműködését megtagadva ne üresítse ki a szerzői jogi jogszabályoknak való megfelelés vizsgálatát, az ilyen magatartást tanúsítókat a Kjkt. 148. § (5) bekezdése alapján az SZTNH a díjszabás véleményezési szakaszába már nem köteles bevonni. Ezen rendelkezés szem előtt tartja azt, hogy a reprezentatív közös jogkezelő szervezet terhére nem értékelhető a szerzői jogi jogszabályoknak való megfelelés vizsgálatához szükséges olyan információk rendelkezésre bocsátásának elmaradása, amelyekkel kizárólag a jelentős felhasználó, illetve felhasználói érdek-képviselői szervezet rendelkezik.

A Kjkt. 148. § (2) bekezdés a) pontja szerinti hatásvizsgálat vonatkozásában garanciális jellegű rendelkezés, hogy a reprezentatív közös jogkezelő szervezet, az SZTNH és az igazságügyért felelős miniszter a tudomására jutott felhasználói adatokat kizárólag a díjszabás jóváhagyási eljárásban használhatja fel, nyilvánosságra nem hozhatja, harmadik félnek át nem adhatja.

A Kjkt. 151. § (8) bekezdése egyértelművé teszi, hogy a véleményezési eljárásban az SZTNH milyen iratokat köteles megküldeni a véleményezők részére, annak érdekében, hogy az eljárás résztvevői minden releváns információ birtokában tudják véleményüket kialakítani.

A Kjkt. 151. § (9)–(12) bekezdései megteremtik annak lehetőségét, hogy a reprezentatív közös jogkezelő szervezetek és a jelentős felhasználók, illetve a felhasználói érdek-képviselői szervezetek a jóváhagyási eljárás véleményezési szakaszában egymással érdemi tárgyalásokba kezdhessenek, amire tekintettel az SZTNH elnöke a jóváhagyási eljárást legfeljebb három hónapra felfüggesztheti. Az új, eljárás természetű jogintézmény célja az, hogy teret engedjen az érdekelteknek a konszenzuson alapuló díjszabás kidolgozására, amennyiben erre a jóváhagyásra való benyújtás előtt nem került sor. A módosítás egyértelművé teszi, hogy a felfüggesztés időtartama a jóváhagyási eljárásra nyitva álló eljárási határidőbe nem számít bele.

A Kjkt. 153. § (1a) bekezdése megerősíti azt a korábban is fennálló jogalkotói szándékot, hogy az igazságügyért felelős miniszter a jóváhagyási eljárás jóváhagyási szakaszában, a szerzői jogi jogszabályoknak való megfelelés tekintetében kizárólag a feladatkörébe tartozó szerzői jogi jogszabályok és a véleményezési szakasz iratanyaga alapján alakítja ki álláspontját, további bizonyításra nem köteles, egyéb szervet, személyt vagy hatóságot nem keres meg, az érdekelteket nem nyilatkoztatja.

A Kjkt. 153. § (2a) bekezdése a jóváhagyási eljárás jóváhagyási szakaszának eljárási határidejét 30 nappal megnöveli, amennyiben a Kjkt. 153. § (2) bekezdése szerinti kormánydöntés válik szükségessé.

A Kjkt. 153. § (6) bekezdés e) pont ec) alpontjának pontosítása annak, a korábban is fennálló jogalkotói szándéknak a megerősítését szolgálja, hogy az igazságügyért felelős miniszter határozatának indokolása a szerzői jogi jogszabályoknak való megfelelése szempontjából akkor tesz további megállapításokat és ismertet további indokokat, amennyiben álláspontja vagy annak indokai az SZTNH által a véleményezési szakaszban megállapított állásponttól eltérnek vagy az SZTNH véleményezési szakaszban megállapított álláspontja által nem érintett körülmények feltárását szolgálja. Ennek oka az, hogy a határozat indokolása részletesen kifejti a véleményezési eljárásban a díjszabás szerzői jogi megfelelése vonatkozásában releváns körülményeket, megállapításokat, és azokkal kapcsolatban felmerült álláspontokat, így azok többszöri ismétlése a határozatban redundáns lenne.

A Kjkt. 156. § (1) bekezdésnek módosítása leköveti a jóváhagyott díjszabásoknak a Magyar Közlöny mellékletét képező Hivatalos Értesítőben való közzététele vonatkozásában kialakult gyakorlatot, miszerint a díjszabás közzétételét a jóváhagyó döntés megszületését követően nem közvetlenül a reprezentatív közös jogkezelő szervezet, hanem az igazságügyért felelős miniszter kezdeményezi.

Tekintettel arra, hogy a szerzői és szomszédos jogokra vonatkozó közös jogkezelésről és a zeneművek belső piacon történő online felhasználásának több területre kiterjedő hatályú engedélyezéséről szóló, 2014. február 26.-i, 2014/26/EU irányelv a díjszabás-jóváhagyási eljárást nem harmonizálta, a módosításoknak nincs közvetlen uniós jogi kapcsolódása.

153. §

Az elővezetés tárgykörével összefüggő jogi szabályozás – az egységesítés érdekében – átfogó módosításon megy keresztül. A büntetőeljárásban, a szabálysértési eljárásban, valamint a büntetés-végrehajtás során elrendelt elővezetés és előállítás során felmerült költség megtérítésének részletes szabályairól szóló 39/2017. (XII. 29.) BM rendelet helyébe lépő végrehajtási rendelet – amelyet az elővezetés tekintetében a polgári és közigazgatási bírósági eljárásokban is alkalmazni kell majd – már nem fogja előírni az elővezetéssel kapcsolatos költségtérítésre és annak költségelemeire vonatkozó tájékoztatási kötelezettséget, erről ugyanis a továbbiakban az érintett ágazati szabályozásban szükséges rendelkezni. Erre tekintettel egészül ki az idézés tartalmára vonatkozó szabályozás a polgári perrendtartásban, amely rendelkezést utaló szabály alapján a közigazgatási perrendtartás szerint is alkalmazni kell. Figyelemmel arra, hogy a polgári perben csak meghatározott személyi kör vonatkozásában (tipikusan közreműködők) lehet helye elővezetésnek, indokolt egyértelműsíteni, hogy az elővezetésről szóló tájékoztatást csak akkor kell tartalmaznia az idézésnek, ha az idézendő vonatkozásában az elővezetés, mint jogkövetkezmény ténylegesen alkalmazható.

154. §

A Vbt. módosítását indokolja, hogy egyrészt bizonyos a Vbt. 10. §-ában felsorolt eljárások közjegyzői hatáskörbe tartoznak vagy közjegyzői hatáskörbe is tartoznak (biztosítási intézkedés elrendelése, előzetes bizonyítás), másrészt néhány eljárást a hatályos szöveg nem nevesít (például európai fizetési meghagyásos eljárás). Ezen felül a közjegyzői hatáskörbe tartozó ügyben a közjegyző intézkedésére is kell utalni, mégpedig olyan módon, hogy a „helyt adó intézkedés” helyett valamennyi intézkedést olyannak kell tekinteni, ami nem összeegyeztethetetlen a választottbírósági szerződéssel.

155. §, 156. §

A kivitelezési szerződésekkel kapcsolatos vitarendezések hatékonyságának egyik törvényi garanciája a Teljesítésigazolási Szakértői Szerv (a továbbiakban: TSZSZ) létrehozatala. Különös jelentősége van ennek az intézménynek a magyar építőipar jelenleg és az előre belátható jövőben sújtó munkaerő- és kapacitáshiány, valamint az alapanyagok árának növekedése ismeretében, amely körülmények az iparági rendes üzleti kockázatvállaláson túli kockázatokat terhelnek az építőipari vállalkozásokra. A TSZSZ által készített szakvélemény az esetek túlnyomó többségében hatékony megoldást nyújt az esetleges jogviták rendezésében.

Az építmények tervezésével és kivitelezésével kapcsolatos egyes viták rendezésében közreműködő szervezetről, és egyes törvényeknek az építésügyi lánctartozások megakadályozásával, valamint a késedelmes fizetésekkel összefüggő módosításáról szóló 2013. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: TSZSZ törvény) 8/H. §-a már jelenleg is úgy rendelkezik, hogy a TSZSZ szakvéleménye választottbírósági eljárásban is felhasználható, a választottbíróság a szakvéleményt a bizonyítékok körében mérlegeli, szükség szerint a szakértői tanács elnökét vagy tagját a tárgyaláson meghallgatja. Tekintettel arra, hogy a TSZSZ törvény a szakvélemény mérlegelését írja elő, azonban a szakvéleménnyel kapcsolatos értékelés elmaradásának nincs jogszabályban meghatározott következménye, a jogszabályoknak megfelelő jogalkalmazási gyakorlat biztosítása érdekében indokolt annak meghatározása. Az átmeneti rendelkezés alapján a módosított rendelkezést a módosítás hatálybalépésének napján már folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

157–159. §, 162. §

A joggyakorlat jelzése alapján a nyelvhasználat jogának biztosításával összefüggésben kétirányú probléma került azonosításra. Az egyik, hogy bár a törvény rendelkezései egyértelműnek tűnnek abban a kérdésben, hogy az eljárási cselekményen jelenlevő személyek jogosultak az anyanyelv használatára, mégis problémát okoz, hogy bizonytalan az eljárási cselekményen megjelenni nem köteles, de a jelenlétre jogosult, az eljárási cselekményről értesített személyek megjelenése. Ez különösen azért okoz nehézséget, mert az értesített személy váratlan meg nem jelenése vagy éppen a váratlan megjelenése indokolhatja tolmács azonnali kirendelését vagy – ellenkezőleg – a tolmács jelenlétét fölöslegessé teheti. A büntetőeljárást lefolytató szervek feladatait nagyban megkönnyíti, egyben a gyakorlati bizonytalanságok megszűnését is eredményezheti, ha – ilyen esetben, amint a Javaslatban szerepel – tolmács kirendelése csak az eljárási cselekményről értesített személy megjelenéssel kapcsolatos nyilatkozatától függően kötelező. A Javaslat ezért azzal egészíti ki a Be. 78. §-ban szereplő szabályozást, hogy az értesített, jelenlétre

jogosult személy kifejezett indítványának a hiányában nem kötelező a tolmács részére történő kirendelése. A nyilatkozattételre irányadó határidőt az eljárási cselekmény időpontjára figyelemmel az eljárást lefolytató szerv határozza meg. Mivel az eljárási cselekmény időtartama és az arra vonatkozó értesítés módja között is jelentősebb eltérések várhatók, a Javaslat nem határoz meg időkeretet (például rövid úton történő értesítés esetén indokolt lehet azonnali nyilatkozat kérése, míg írásbeli, postai értesítés esetén ennél hosszabb határidő lehet indokolt). Megjegyzendő, hogy a büntetőeljárást lefolytató szervek még akkor sincsenek elzárva a tolmács kirendelésétől, ha az érintett személy nem tart rá igényt, csupán a tolmács kirendelésére vonatkozó kötelezettségük nem áll fenn.

A másik megoldásra váró kérdéskör, hogy a jelenlétre jogosultak tekintetében a joggyakorlat szükségesnek tartaná, hogy a tolmácsolásban közreműködhessenek olyan személyek is, akik a büntetőeljárásban résztvevő személyhez köthetők, akár bizalmi, akár munkakapcsolatból eredően, akár azért, mert az adott személyt egy másik – például közigazgatási – eljárásban már igénybe vették. Ez az igény különösen nyomatékos abban az esetben, ha a sértett számára az áldozatsegítő szolgálat biztosított tolmácsot, és a sértett kímélete érdekében szükséges, hogy a büntetőeljárásban ő is részt vehessen. A Javaslat ezért a Be. 59. § (1) bekezdésének a kiegészítésével, valamint a 78. § (9)–(11) bekezdés bevezetésével megteremti a tolmácsolási feladatokat ellátó segítő eljárásjogi státuszát és az eljárásának alapvető kereteit. A tolmácsolási feladatokat ellátó segítő, mivel nem tekinthető teljes mértékben független és hiteles személynek, ezért közreműködésével nem befolyásolhatja a bizonyítási eszközök érdemi beszerzését, tartalmát. Eljárása mindösszesen akkor igazolható, ha a büntetőeljárás bizonyítástól független, eljárási jogok gyakorlása során mind az eljárási résztvevő mind a hatóság igényli a részvételét. Ebből következően eleve nem merülhet fel a közreműködése olyan személyekkel kapcsolatban, akik bizonyítási eszközt szolgáltatnak (terhelt, tanú, szakértő), és az egyéb résztvevők olyan eljárási aktusai esetén sem, amikor bizonyítási eszközt közvetítenek, például a vagyoni érdekelttől foglalnak le egy tárgyi bizonyítási eszközt. Végül a tolmácsolási feladatokat szintén csak kirendelt tolmács láthatja el a magánvádló és a pótmagánvádló esetén, akik bár bizonyítási eszközöket nem feltétlenül szolgáltatnak, de fellépésük meghatározó az eljárás szempontjából.

A tolmácsolási feladatokat ellátó segítő fellépésének alapvető feltétele a – konkrét személy tekintetében fennálló – kétoldalú konszenzus. Ennek egyik oldala, hogy igénybevételére kizárólag a konkrét személyre vonatkozó indítvány alapján kerülhet sor, a másik oldala pedig, hogy a hatóság bármilyen okból megtagadhatja a tolmácsolási feladatokat ellátó segítő igénybevételét. Ennek megfelelően nem szükséges a szakértőkkel szembeni kizáró ok – köztük akár az elfoglaltság – igazolása. Az igénybevétel megtagadására ezért az is alapot adhat, ha a hatóság – bár igazolni nem tudja, de – az ügy bármilyen körülményével összefüggésben az eljárási érdekekkel ellentétesnek látja a tolmácsolási feladatokat ellátó segítő igénybevételét. Ebben az esetben azonban köteles tolmácsot kirendelni függetlenül attól, hogy az értesített személy azt korábban indítványozta-e. A tolmácsolási feladatokat ellátó segítő költségével és díjazásával kapcsolatban a Javaslat a Be. 145. § kiegészítésével rögzíti, hogy bünyügyi költség csak abban az esetben számolható el, ha e személyt más, közigazgatási eljárásban rendelték ki, és az állam e költségeket előlegezte.

160. §, 166. §

Az Europol rendelet 4. cikk (5) bekezdése, amely szerint az Europol a feladatainak végzése során nem alkalmazhat kényszerintézkedéseket, kiegészült azzal, hogy az Europol személyzete operatív támogatást nyújthat a tagállamok illetékes hatóságainak – azok kérésére és a nemzeti jogukkal összhangban – a nyomozási intézkedések végrehajtása során, különösen azáltal, hogy elősegíti a határokon átnyúló információcserét, kriminalisztikai és technikai támogatást biztosít, és jelen van az említett intézkedések végrehajtása során. Az Europol személyzete maga nem rendelkezhet hatáskörrel nyomozási intézkedések végrehajtására.

A módosítás célja, hogy megteremtse az Europol által nyújtott operatív támogatás jogalapját a belföldi büntetőeljárások során. A módosítást követően az Europol tisztviselője szaktanácsadóként vehető igénybe, ha a bizonyítási eszközök felderítéséhez, felkutatásához, megszerzéséhez, összegyűjtéséhez vagy rögzítéséhez az Europol különleges szakismerete szükséges, és ennek keretében operatív támogatást nyújthat a büntetőeljárások során. Az Europolal való kapcsolattartással vonatkozásában az EUtv. XII. Fejezet rendelkezéseit kell alkalmazni.

A tagállamok közötti együttműködés keretében az Europol fellépésére továbbra is a hatályos EUtv. rendelkezései az irányadóak.

161. §

A nyomozó hatóságok részéről igény mutatkozott egy olyan nyomozó hatósági szerv létrehozására, amely főként a komplex, több eljárás cselekmény egyidejű elvégzéséhez nyújthat támogatást. Ez a szerv bár a nyomozó hatóságok szervezetére vonatkozó külön jogszabállyal hozható létre, de a büntetőeljárás szabályozásban kell rögzíteni a büntető eljárás jogi státuszát, eljárási jogainak, kötelezettségeinek legalapvetőbb szabályait; ezeket a Be. kiegészülő 354/A. §-a tartalmazza. A szerv státuszát illetően a Be. a semleges tartalmú „kijelölt szerv” fordulattal azt kívánja kifejezésre juttatni, hogy büntetőeljárás szempontból irreleváns, hogy a nyomozó hatóságok szervezetén belül hol helyezkedik el a szóban forgó szervezeti egység. Megkeresésére lényegében célszerűségi alapon kerülhet sor. Az új rendelkezések szerint a nyomozó hatóság csak a saját szervezetén belül kérhet támogatást (a rendőrség nyomozó hatósága tehát e rendelkezés alapján nem keresheti meg a Nemzeti Adó- és Vámhivatal mint nyomozó hatóság kijelölt szervét), az ügyészség azonban valamennyi nyomozó hatóság kijelölt szervének a megkeresésére jogosult. A megkeresett szerv annak ellenére, hogy nyomozó hatósági hatásköröket gyakorol, a megkeresésben szereplő eljárási cselekményeket is önállóan elvégezheti, feladatköre korlátozott, mert önálló eljárásra, nyomozások nyomozó hatósági hatáskörben történő teljes lefolytatására nem jogosult. Hatásköre tehát fő szabály szerint nem terjed túl a megkeresésben szereplő eljárási cselekmények elvégzésén, az eljárási cselekmény elvégzéséhez szükséges határozatok meghozataláról is a megkereső köteles gondoskodni. A megkeresés kötöttségei alól kivételt a késedelmet nem tűrő esetek képeznek, melyek tekintetében az eljárási cselekmények elvégzésének a jogalapját a normaszöveg nevesíti. Ha ezekhez az eljárási cselekményekhez határozat meghozatala szükséges, arra a Be. 368. §-a biztosít jogalapot.

163. §

Az elítélt a végrehajtási jogsegélyt érintő kezdeményezését már a büntetés letöltésének megkezdését megelőzően is előterjesztheti, sőt arra akár nyomban a végrehajtási jogsegély alapjául szolgáló határozat kihirdetésekor is sor kerülhet. Azonban gyakorlati tapasztalatok alapján az elítéltek ritkán élnek ezzel a lehetőséggel, sokszor nem is tudnak annak lehetőségéről, így a büntetés másik államban történő végrehajtásának kezdeményezésére az elítélt bv. intézetbe történő befogadását követően – az elítélt részére nyújtott ilyen irányú tájékoztatásra követően – kerül sor, és ebből adódóan a végrehajtás átadása az elítélt átszállításával jár együtt. Ez indokolatlanul növeli az átadás költségeit, és csökkenti a végrehajtás átadásának tényleges, reintegrációs céljának érvényesülését. A Be. 455. § új (8) bekezdése előre hozza az elítélt tájékoztatását elősegítve ezzel a büntetés végrehajtások átadásának, és ezzel összefüggően az elítélt társadalmi beilleszkedésnek hatékonyságát.

164. §

Az egyszerűsített felülvizsgálati eljárás tárgykörei közé az ügydöntő határozatoknak azok a törvényességi hibái vagy hiányosságai tartozhatnak, amelyek mérlegelés nélkül is megállapíthatóak. Ezek közé beilleszthető a kiutasítással kapcsolatos olyan törvénysértés esete is, amikor a törvény által kötelezően meghatározott tartam tekintetében következett be jogalkalmazói hiba. Ezek tekintetében a Javaslat kiegészíti a Be. 671. § 10. pontját a Btk. 60. § (2a) bekezdésében szereplő – mérlegelést nem tűrő – kiutasítási tartam terén bekövetkezett törvénysértéssel. A normaszöveg tudatosan nem említi a Btk. 60. § (2a) bekezdésének a kiutasítás elrendelésével történő megsértését, ezen a téren vétett jogalkalmazói hiba továbbra is felülvizsgálattal orvosolható.

165. §

Javaslat azzal együtt, hogy bevezeti a kiutasítás kötelező tartalmával kapcsolatos törvénysértés miatt az egyszerűsített felülvizsgálat lehetőségét, rendelkezik arról, hogy a Javaslat hatálybalépésekor folyamatban levő rendkívüli jogorvoslatok esetén ezeket még nem kell alkalmazni, ennek megfelelően – nem érintve a hivatalból történő egyszerűsített felülvizsgálat körét – a Javaslat hatályba lépésekor már a Be. 653. § (2) bekezdésben meghatározott bírósághoz benyújtott felülvizsgálati indítvány esetén a Be. XC. Fejezete szerint kell eljárni.

167. §

A Javaslat terminológiai pontosítást hajt végre a Be. 78. § (3)–(6) bekezdésében annak kifejezése érdekében, hogy a tolmácsra nem csak meghatározott személy kihallgatása, az általa biztosítandó bizonyítási eszköz beszerzése

érdekében kerül sor, hanem a büntetőeljárásban részt vevő személy nyelvhasználati jogának bármilyen gyakorlása, így akár az eljárási cselekmény követése érdekében is.

168. §

A Jsznytv. által bevezetni kívánt egységes jogi személy nyilvántartás, az automatikus döntéshozatalt is magába foglaló egységes és gyors eljárási szabályok bevezetésére való felkészülés hosszabb időt igényel, ezért a módosítás a Jsznytv. későbbi időpontban történő hatályba lépésével összefüggésben, arról rendelkezik, hogy az eredeti hatálybaléptető rendelkezés nem lép hatályba.

169. §

A módosítás a Jsznytv. későbbi időpontban történő hatályba lépésére tekintettel biztosítja, hogy a Polgári Törvénykönyvnek a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény módosításáról szóló 2021. évi XCV. törvénnyel bevezetni kívánt, a Jsznytv.-hez kapcsolódó módosításai a Jsznytv. hatályba lépésével együtt lépjenek hatályba.

170. §

Hatályba léptető rendelkezés.

171. §

A Jsznytv. által bevezetni kívánt egységes jogi személy nyilvántartás, az automatikus döntéshozatalt is magába foglaló egységes és gyors eljárási szabályok bevezetésére való felkészülés hosszabb időt igényel, ezért a rendelkezés a Jsznytv. későbbi időpontban történő hatályba lépését állapítja meg.

172. §

Sarkalatossági záradék.

173. §

Jogharmonizációs záradék.

174. §

Jogharmonizációs záradék.

**Végső előterjesztői indokolás
a minősített adat védelméről szóló 2009. évi CLV. törvény, valamint az információs önrendelkezési jogról és az információs szabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény módosításáról szóló 2023. évi XXXII. törvényhez**

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

A Javaslat célja

- a minősített adat védelméről szóló 2009. évi CLV. törvény (a továbbiakban: Mavtv.), valamint
- az információs önrendelkezési jogról és az információs szabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.)

módosítása annak érdekében, hogy a Nemzeti Adatvédelmi és Információs szabadság Hatóság (a továbbiakban: Hatóság) az Infotv. 33. alcíme szerinti titokfelügyeleti hatósági eljárást – az alapjogvédelem teljessé tétele érdekében – a lehető legszélesebb körben folytathassa le.

A titokfelügyeleti hatósági eljárás célja, hogy az Alaptörvény VI. cikk (3) bekezdésében biztosított, a közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez való jog megfelelően érvényesülhessen azáltal, hogy a Hatóság megvizsgálhassa, hogy a minősítő a nemzeti minősített adat minősítésére vonatkozó jogszabályoknak megfelelően járt-e el, illetve amennyiben nem, úgy a minősítőt a minősítés megfelelő megváltoztatására (szint, érvényességi idő) vagy megszüntetésére hívhatja fel.

Az Alkotmánybíróság gyakorlata – különösen a 4/2015. (II. 13.) AB határozatban kifejtettek szerint – is következetes abban, hogy a jogalkotónak biztosítania kell, hogy az esetleges adatminősítés a közérdekű (és a közérdekből nyilvános) adatok közül csak azokra az adatokra vonatkozhasson, amelyek esetében a minősítés valóban – a minősítést igazoló közérdek alapján – elkerülhetetlen, illetve, hogy ehhez a jogalkotó megfelelő olyan jogorvoslatot is társítson, amely alkalmas arra, hogy megakadályozza, hogy közérdekű adat formailag megfelelő, de tartalmilag szükségtelen, nem jogszerű minősítés útján elzárható legyen a nyilvánosság elől.

A Mavtv. 7. § (1) bekezdése szerint nem kell új minősítési eljárást lefolytatni, ha a készített adatba saját vagy más minősítő által korábban készített minősített adatot is belefoglalnak, és ennek során további, saját minősítést igénylő adat nem keletkezik (ún. átvett minősítés). Ebben az esetben a korábban készített minősített adat minősítési jelölését meg kell ismételni, kivéve ha azt a megismételni kívánt adat minősítője megtiltotta. Minősítési eljárást továbbá ebben az esetben csak akkor kell lefolytatni, ha a megismételt minősítésű jelölésű adat mellett további, saját minősítést igénylő adat is keletkezne.

A Hatóság joggyakorlatában jogalkalmazási problémákat okozott az, hogy a titokfelügyeleti eljárást a Hatóság hogy folytathatja le akkor, amikor az eljárás valójában megismételt minősítésű adatot érint, figyelemmel arra is, hogy az Infotv. 62. § (4) bekezdése szerint az eljárásban az ügyfél a minősítő, míg a minősítési jelölés megismétlője ügyfélként nem szerepel az Infotv.-ben. A Javaslat célja tehát az, hogy e szabályozási hiányosságot azáltal orvosolja, hogy az eljárást lefolytathatóvá teszi a minősítési jelölést megismétlővel szemben is, illetve, hogy az eljárásban megállapítható jogkövetkezményeket is megfelelően kiegészíti, módosítja.

Mindezek mellett szükséges továbbá a Mavtv. megfelelő módosítása is annak érdekében, hogy a minősítés megszűnése, megváltozása esetén már biztosított értesítési kötelezettség mellett a megismételt minősítés esetében is fennálljon az értesítés kötelezettsége, biztosítva, hogy az esetleges változások valamennyi adatkezelőnél teljesüljenek.

A Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés a) pontja szerint az egyes házzsabályi rendelkezésekben meghatározott módon nyilvánossá tett, végső előterjesztői indokolást a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzé kell tenni.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

1. §

A hatósági és bírósági gyakorlat alapján kimutatható, hogy ugyan a Mavtv. rendelkezik az értesítési kötelezettségekről a minősítés megszüntetése, módosítása esetén, a Mavtv. explicit módon nem szabályozza a minősítési jelölés megisméltése tekintetében ugyanezen értesítési kötelezettségek teljesítését. A Javaslat erre figyelemmel a minősítési jelölés megisméltése esetében is megteremti az értesítési kötelezettséget az ilyen adatot kezelő szerv tekintetében.

2. §

A Javaslat pontosítja a Mavtv. alapvető rendelkezéseit annak érdekében, hogy a minősítés – a védendő közérdekre figyelemmel – az adat keletkezésekor, haladéktalanul megtörténjen.

3. §

Figyelemmel arra, hogy a Javaslat célja az, hogy a titokfelügyeleti hatósági eljárásban vizsgálható legyen a minősítési jelölés megisméltésének jogszerűsége is, a Javaslat kiegészíti az Infotv. 62. § (4) bekezdését azzal, hogy az eljárásban az általános közigazgatási rendtartásról szóló törvény szerinti ügyfélnek minősül a minősítési jelölés megisméltője is, így vele szemben az eljárás lefolytathatóvá válik.

4. §

A Javaslat újraszabályozza a titokfelügyeleti hatósági eljárásban hozott határozat lehetséges tartalmára vonatkozó rendelkezéseket, figyelemmel arra, hogy a Javaslat szerint a Hatóság immáron a minősítési jelölés megisméltése jogszerűségét is vizsgálhatja, így szükséges az ehhez kapcsolható jogkövetkezmények meghatározása is. Ehhez kapcsolódóan a Javaslat szerint a Hatóság jogkövetkezményként megállapíthatná, hogy a nemzeti minősített adat minősítése jogszerűen nem jött létre, és ez esetben felhívna a minősítőt, hogy a megfelelő intézkedésekkel – azaz az iratról a jogszerűtlenül alkalmazott minősítési jelölés törlésével – orvosolja a jogellenes állapotot.

Szintén a joggyakorlat alapján kimutatható hiányosságok okán a Javaslat – az információszabadság érvényesülése érdekében – az Infotv.-ben is kifejezésre juttatja a további címzettek értesítését is akkor, ha a minősítés vagy a minősítési jelölés megisméltése megváltozik, megszűnik. A Javaslat e tekintetben alapul veszi az Infotv. jelenleg is hatályos szabályozását, azt csupán az új rendelkezéseknek megfelelően kiegészíti.

Végül a Javaslat lehetővé tenné az eljárás felfüggesztését is. Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 48. § (2) bekezdése értelmében törvény lehetővé teheti az eljárás felfüggesztését, ha az előkérdés más szerv hatáskörébe tartozik, vagy ugyanannak a hatóságnak az adott ügygel szorosan összefüggő más hatósági döntése nélkül megalapozottan nem dönthető el. A titokfelügyeleti hatósági eljárásban az Infotv. eddig nem adott lehetőséget az eljárás felfüggesztésére, ugyanakkor figyelemmel arra, hogy a Javaslat a megisméltelt minősítésre vonatkozó titokfelügyeleti hatósági eljárás szabályait is kialakítja, ehhez kapcsolódóan szükségessé válik a titokfelügyeleti hatósági eljárás felfüggesztésének szabályozása is az Ákr. 48. § (1) bekezdésén kívül eső esetekre figyelemmel. Ha a megisméltelt minősítés ügyében folytat a Hatóság titokfelügyeleti hatósági eljárást, az eljárás kimenetele az esetek egy részében attól függhet, hogy a minősítés érvényes és jogszerű-e, amelynek eldöntése nem lehetséges a megisméltelt minősítésre vonatkozó titokfelügyeleti hatósági eljárás keretei között, így a Javaslat szerint ebben az esetben a Hatóság dönthetne az eljárás felfüggesztéséről arra az időtartamra, amíg egy másik – elkülönült – eljárást lefolytat a minősítés jogszerűségéről. Ennek lezárulta után a megisméltelt minősítésre vonatkozó eljárás felfüggesztése megszüntethető és az eljárás folytathatóvá válik.

Fontos kiemelni, hogy amennyiben az Infotv. új 63. § (2c) bekezdése esetén a közigazgatási bíróság a keresetlevelet visszautasítja vagy a pert megszünteti, akkor az eljárást befejező végzés jogerőre emelkedésével válik a határozat jogerőssé. Függetlenül attól, hogy eljárásjogi értelemben – ítélet hiányában – nem keletkezik res iudicata, de a határozattal szemben újabb per – a keresetindítási határidő elteltére tekintettel – nem indítható.

5. §

Átmeneti rendelkezés annak érdekében, hogy az új, kibővített tartalmú szabályozás már a folyamatban levő eljárásokban is alkalmazható legyen, elősegítve az információszabadság minél nagyobb fokú érvényesülését és az adatigénylők jogainak biztosítását.

6. §

A Javaslat a titokfelügyeleti hatósági eljárás tartalmának törvényi meghatározásában is megjeleníti, hogy a titokfelügyeleti hatósági eljárásban a minősítési jelölés megismétlésének jogellenessége is vizsgálható. Az e módosítással a Javaslat a joggyakorlatban felmerülő azon hiányosságot kívánja pótolni, amely szerint a Hatóság számára az ilyen ügyekben az Infotv. nem nevesítette kifejezetten a megismételt (ún. átvett) minősítés jogszerűségének vizsgálatára vonatkozó hatáskört. Ugyan a megismételt minősítés osztja a minősítés sorsát, előfordulhat olyan eset, amelyben a megismételt minősítés nem szabályszerű vagy amelyben a megismétlés helyett esetlegesen önálló minősítésnek lett volna helye. Mindezekre figyelemmel a Javaslat célja, hogy a minősítési jelölés megismétlésével készített minősített adatok esetében is hatékony jogorvoslat álljon rendelkezésre akkor, ha az adott adatra vonatkozó adatigénylést az adat minősített jellegére figyelemmel utasítják el.

A Javaslat ezen túlmenően az egyes törvényeknek a köztársasági elnök jogállásával összefüggő módosításáról szóló T/3759. számú törvényjavaslatban foglaltakkal való összhang megteremtését célzó technikai pontosítást is tartalmaz.

7. §

Hatálybaléptető rendelkezés.

Végső előterjesztői indokolás a szakképzésben lezajlott átalakítás utólagos hatásvizsgálatából adódó törvénymódosításokról szóló 2023. évi XXXIII. törvényhez

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

Ez az indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés a) pontja alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

A „Szakképzés 4.0” középtávú szakmapolitikai fejlesztési stratégia elfogadásával és az alapján a szakképzés szabályozásának új alapokra állításával kialakításra került a köznevelés rendszerétől elkülönülten, önállóan működő, a gazdasági változásokhoz jobban igazodni tudó, rugalmasabb szakképzési rendszer. Mint minden rendszer, a szakképzés és az azt szabályozó jogszabályok is igénylik a hatályosulás utólagos vizsgálatát.

Magyarország Kormánya ezt a szakképzés együttműködési rendszere keretében az állam és a gazdaság szereplőivel közösen elvégezte és ez alapján tesz javaslatot olyan finomhangolási változtatások elfogadására az Országgyűlés számára, amelyek a rendszer működésének hatékonyságát tovább erősítik.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

1. §

A módosítás a képzőközpontok szabályozásához kapcsolódóan egyértelműsíti a nagyvállalkozás fogalmát. Annak meghatározása továbbra is a kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló 2004. évi XXXIV. törvényből eredeztetett olyan fogalom, amely figyelembe veszi a partnervállalkozásokat is.

2. §

A módosítás a szakképzés alapdokumentumai közül elhagyja az eddig is csak ajánlás szinten alkalmazott programtervet. Az elhagyással a szakképző intézmény és az oktató számára nagyobb lehetőség nyílik a szakképzés helyi körülményekhez igazított megszervezésére és egyediesítésére. Az elhagyással párhuzamosan a képzés „összórászáma” bekerül a képzési és kimeneti követelményekbe. Ez az a „képzési idő”, ami a szakmai oktatás megszervezésének időbeli korlátja.

3. §

A módosítás célja, hogy a szakmai vizsga és a képesítő vizsga megszervezésére jogosult személyek körét a törvény egy helyen határozza meg.

4. §

A módosítás biztosítja a javított bizonyítvány, oklevél, illetve szakmai bizonyítvány, a bizonyítványmásodlat, a pótbizonyítvány, az oklevélmásodlat, illetve a szakmai bizonyítványmásodlat és az Europasskiegészítő-másodlat kiállításának pénzügyi fedezetét. Ez olyan többlétszolgáltatás az akkreditált vizsgaközpont, illetve annak jogutód nélküli megszűnése vagy egyébként való fellelhetősége hiányában a szakképzési államigazgatási szerv (a 2010. január 29-ét megelőzően kiadott bizonyítványok esetében a vizsgaszervező székhelye szerint illetékes főjegyző) részéről, amely nem adó vagy más hasonló fizetési kötelezettség és nem is állami közhatalom birtokában nyújtott szolgáltatásként jelenik meg annak nyújtója oldalán, ugyanakkor számosságát tekintve jelentős költséget eredményez, amelynek pénzügyi fedezetét biztosítani kell.

5–6. §

A módosítás pontosítja a technikum és a szakképző iskola oktatási tevékenységét. A hatályos szabályozáshoz képest ugyanakkor érdemi eltérést nem eredményez.

7. §

Kodifikációs és jogtechnikai pontosítás.

8. §

A rendelkezés – a szakképzés színvonalának emelése céljából – módosítja a nem állami szakképző intézmények működési engedély kiadásának feltételeit.

A fővárosi és vármegyei kormányhivatalnak, mint eljáró szakképzési államigazgatási szervnek, a működési engedély kiadásakor mind a fenntartó, mind az általa fenntartott nem állami szakképző intézmény tekintetében vizsgálnia kell azokat a feltételeket, amelyek a szakképzés jogszerű és hatékony megszervezését biztosítják.

Új elem a működési engedélyek tekintetében annak hatálya. A jövőben a működési engedély határozott időre szól, öt évre jogosítja a nem állami szakképző intézményt szakképzés folytatására. Ez az előírás nem vonatkozik – a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény 9. §-ában és 9/G. §-ában, valamint az 1999. évi LXX. törvénnyel kihirdetett, a Magyar Köztársaság és az Apostoli Szentszék Állam között létrejött Vatikáni Megállapodás I.2. cikkében foglaltak érvényesülésének biztosítása érdekében – az egyházi, illetve – a közfeladatot ellátó közérdekű vagyongazdálkodó alapítványokról szóló 2021. évi IX. törvény 21. § (1)–(3) bekezdéseiben foglalt alapelvek érvényesülésének biztosítása érdekében – a közfeladatot ellátó közérdekű vagyongazdálkodó alapítvány által fenntartott felsőoktatási

intézmény által alapított, illetve fenntartott szakképző intézményekre, a számukra kiadható működési engedély – tekintettel a szakképzési alapfeladatellátásban betöltött, az állam által elismert kiemelkedő szerepükre – továbbra is határozatlan időre szól. Ezzel párhuzamosan megszűnik a szakképzésért felelős miniszter nem állami szakképző intézmények nyilvántartásba vételéhez kapcsolódóan a szakképzés megszervezésére való alkalmasságra vonatkozóan korábban meglévő szakvéleményének intézménye.

A módosításhoz kapcsolódó szabályozási átmenet előírja, hogy a törvény erejénél fogva 2025. június 30-ával megszűnik a későbbiekben csak határozott időre kiadható működési engedélyek hatálya, ha a fenntartó annak meghosszabbítása iránti kérelmet nem terjeszt elő.

9. §

A javaslat a tanév, illetve a tanítási év rendjének önálló meghatározására ad lehetőséget a szakképzésben, a szakképzési tevékenység rugalmasabb megszervezhetősége érdekében.

10. §

A rendelkezés a felnőttek szakképzésbe történő bevonását támogatja. Egyrészt egyértelműbbé teszi a szakképzés két része közötti különbséget és alkalmazandó szabályokat az azokhoz kapcsolódóan létrejövő jogviszonyok tekintetében, másrészt a felnőttképzési jogviszony keretében folyó szakmai oktatás megszervezését még könnyebbé teszi azáltal, hogy – a szakirányú oktatás kivételével – lehetővé teszi a távoktatási forma alkalmazását.

11–14. §

Módosulnak a szakirányú oktatás megszervezésének keretei.

A rendelkezés egyrészt a szakirányú oktatásra vonatkozóan rendezi annak kezdő időpontját. Ez alapján szakirányú oktatás tanulói jogviszonyban csak tanévhez kötötten szervezhető meg. Annak kezdő időpontja pedig a tanítási év első napja lehet. A szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Szt.) 34. §-a alapján ez nem vonatkozik a felnőttképzési jogviszonyra. Felnőttképzési jogviszonyban a szakirányú oktatás a tanév, illetve a tanítási év rendjére tekintet nélkül is megszervezhető.

A rendelkezés másrészt módosítja a duális képzőhelyként nyilvántartásba vehető szervezetek körét. Az agráriumi ágazatokba tartozó szakmákhoz kapcsolódó szakirányú oktatás duális képzőhelyen való szélesebb körű megszervezhetősége érdekében ugyanis lehetővé teszi a mezőgazdasági őstermelő ilyen minőségének megállapítását függetlenül attól, hogy ő nem minősül gazdálkodó szervezetnek.

A rendelkezés harmadrészt lehetővé teszi a szakképzési munkaszerződés időnyelleggel történő megkötését. A korábbi, éves szinten 4–12 egybefüggő időszak helyett a jövőben évente legfeljebb két alkalommal lehet ilyen szakképzési munkaszerződést kötni 2–12 hét, de éves szinten legfeljebb 12 hét időtartamra. Így például lehetővé válik egy (naptári) évben két alkalommal 6-6 hetes határozott idejű szakképzési munkaszerződés megkötése. Ez a mezőgazdaság, a turizmus és az élelmiszeripar ágazataihoz kapcsolódó szakmák tekintetében jelent hatékony segítséget az időnyelleghez igazodó szakirányú oktatás megszervezésére.

A rendelkezés negyedrészt segíti a duális képzőhelyeket a szakirányú oktatás hatékony megszervezésében olyan irányból is, hogy minél szélesebb körben és időre legyen lehetőség közreműködő szakirányú oktatásba történő bevonására. Az Szt. jelenleg erre a munkaszerződéstől eltérő foglalkoztatás szabályait rendeli alkalmazni, ami a Munka Törvénykönyvéről szóló törvény (a továbbiakban: Mt.) alapján éves szinten legfeljebb 44 napig terjedhet. Ezt a korlátot oldja fel a módosítás azáltal, hogy a közreműködő bevonását a szakirányú oktatás időtartamának 49%-áig teszi lehetővé, továbbá egyértelművé teszi, hogy a közreműködőnek nem kell duális képzőhelynek lennie, de a bevont közreműködő tevékenységéért a duális képzőhely felel úgy, mintha maga járt volna el. Ehhez kapcsolódóan a módosítás a gazdasági kamara számára a szakirányú oktatás nemcsak duális képzőhelynél, hanem a duális képzőhely által bevont közreműködőnél való ellenőrzését is biztosítja.

A rendelkezés ötödrészt az Mt. fiatalok munkavállalókra vonatkozó munkaidő megváltozott szabályaihoz kapcsolódó módosítást is tartalmaz. A tanuló, illetve képzésben részt vevő személy napi munkaideje továbbra is 8 óra, illetve fiatalok munkavállaló esetében 7 óra, de a napi munkaidőbe a munkaközi szünet időtartamát be kell számítani. A szakirányú oktatás hatékonyabb megszervezése érdekében pedig a korábbi kéthetes munkaidőkeret négyhetessé válik. A munkaidőbeosztásra a továbbiakban kizárólag az Mt. szabályai lesznek irányadók.

A rendelkezés hatodrészt a szakirányú oktatásban duális képzésben részt vevő tanuló, illetve képzésben részt vevő személy terhelését a szakirányú oktatásban szakképző intézményben részt vevő tanuló, illetve képzésben részt vevő személyhez igazítja. Emellett megszűnik a kötelező iskolai egybefüggő 15 napos szakmai vizsgára való felkészülési idő központi előírása, ennek kereteit a továbbiakban a szakképző intézmény szakmai programja fogja tartalmazni.

15. §

A módosítás megváltoztatja a szakképzési munkaszerződés megszűnésének azon esetkörét, amelyik a szakmai oktatás befejezésével függ össze.

A módosítás alapján – a korábbi szabályozástól eltérően, amely a szakmai vizsga sikeres letétele hónapjának utolsó napján szüntette meg a szakképzési munkaszerződést – a szakképzési munkaszerződés – tanuló esetében – annak a tanítási évnek a tanév szakképzésben alkalmazandó rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározott utolsó tanítási napján szűnik meg, amelyben a tanuló a szakirányú oktatást közvetlenül követő első szakmai vizsgáját megkezdte, illetve – képzésben részt vevő személy esetében – annak a szakmai vizsgaidőszaknak a kezdetét megelőző hónap utolsó napján, amelyben a képzésben részt vevő személy a szakirányú oktatást közvetlenül követő első szakmai vizsgát megkezdte.

Ez egyaránt szolgálja a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy, valamint a duális képzőhely érdekeit. Egyértelmű és tiszta kereteket teremt a szakmai vizsgára való felkészítésre és annak teljesítésére figyelemmel, nem kényszerítve egyik felet sem a munkaviszony érdemi tevékenység nélküli fenntartására.

Biztosítja ugyanakkor annak lehetőségét is, hogy a felek ettől eltérően – ha a körülmények azt lehetővé teszik – megállapodjanak a munkaviszony fenntartásáról. Ebben az esetben a szakirányú oktatás időtartamára kötött határozott idejű munkaviszony kvázi határozatlan idejűvé alakul azáltal, hogy a szakképzési munkaszerződés alapján fennálló munkaviszony és a duális képzőhely – vagy a duális képzőhelyként tevékenykedő ágazati képzőközpont egyik alapítója – által felajánlott határozatlan idejű munkaszerződés alapján fennálló munkaviszony között nincs kieső idő. Így a munkaviszonyt kvázi jogfolytonosnak kell tekinteni annak létesítésétől kezdődően. Az eltérés ilyen lehetősége terepet enged a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy továbbfoglalkoztatására is, elérve azt a célt, hogy a duális képzőhelyek elsősorban maguk számára képezzék a munkaerőt és ezáltal nemcsak tudást, de hosszútávú munkalehetőséget is biztosítsanak a tanulóknak, illetve képzésben részt vevő személyek számára.

16. §

A szabályozás célja a felnőttek szakirányú oktatásban való részvételének elősegítése.

Ennek elérése érdekében törvényi szinten megjelennek a szakirányú oktatás sajátos esetei és az abban – a korábbiaktól kedvezőbb szabályok mentén – való részvételt mind a tanuló, illetve a képzésben részt vevő, mind pedig a szakirányú oktatást folytató szervezet számára lehetővé tevő szabályozás.

A módosítással a Kormány ösztönözni akarja a felnőttek és azon belül is különösen a saját foglalkoztatottak képzését, ugyanakkor annak olyan feltételeit kell megteremteni, amelyek az ilyen tevékenység szándékolt célnak való megvalósulását egyben garantálják is. Mind a szakmára való felkészítés, mind az ahhoz – adómentesség, illetve adókedvezmény formájában – nyújtott támogatás csak így tudja elérni a célját.

A módosítás a szakirányú oktatás két sajátos esetét határozza meg a korábbi azonos szabályozási tárgykör törvényi szintre emelésével.

Ez alapján a szakirányú oktatásra sor kerülhet

- a saját foglalkoztatónál, ha annak tevékenysége az adott szakma ágazatához kapcsolódik, vagyis az ilyen foglalkoztató rendelkezik azokkal a kompetenciákkal, amelyek átadására az adott szakma oktatásában a duális képzőhely részéről szükség van,
- duális képzőhelynél a szakképzési munkaszerződés megkötésének időpontjában fennálló más jogviszony mellett.

A szakirányú oktatást a saját foglalkoztató két módon szervezheti meg. Arra vagy szakképzési munkaszerződést köt az általa foglalkoztatott személlyel vagy annak már (az alapjogviszony tekintetében) meglévő munkaszerződését, illetve kinevezését módosítja. Az előbbi esetében a módosítás kiemeli, hogy arra csak akkor kerülhet sor, ha annak feltételei egyébként fennállnak. Szakképzési munkaszerződést ugyanis kizárólag duális képzőhely köthet,

vagyis az ilyen foglalkoztatónak egyben duális képzőhelynek is kell lennie. Ez alól a módosításhoz kapcsolódó szabályozási átmenet 2023. augusztus 31-éig eltérést enged. A másik esetében az alapjogviszony módosítására kerül sor. Itt a munkaszerződés, illetve a kinevezés módosítása teremti meg a szakmára való felkészítéshez szükséges garanciákat. A módosítás ezért várja el annak tartalmaként a szakképzési munkaszerződés elemeinek és a szakirányú oktatás teljesítéséhez a munkáltató által biztosított feltételeknek a munkaszerződésbe való építését. Ezekben – és a munkaszerződés, illetve kinevezés egyéb tartalmában – ha azt jogszabály nem zárja ki, a felek szabadon állapodhatnak meg. Emiatt az így módosított munkaszerződés, illetve kinevezés nem minősül szakképzési munkaszerződésnek és arra az Szkt. és a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló kormányrendelet szakképzési munkaszerződésre vonatkozó szabályait sem kell alkalmazni.

A módosítás által egy rugalmas keret teremődik a saját foglalkoztató szakképzésbe bekapcsolódására, elősegítve a gazdálkodó szervezetek képzési tevékenységét és munkaerő-utánpótlás céljából a saját munkaerő kinevelését.

17. §

A rendelkezés az együttműködési megállapodások hatályát érintő szabályként vezeti be annak ex lege megszűnési esetkörét arra vonatkozóan, ha az együttműködési megállapodásban meghatározott beiskolázási keretszám 50%-át a fenntartó három tanév átlagában sem töltötte be. A rendelkezés nem alkalmazandó – a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény 9. §-ában és 9/G. §-ában, valamint az 1999. évi LXX. törvénnyel kihirdetett, a Magyar Köztársaság és az Apostoli Szentszék Állam között létrejött Vatikáni Megállapodás I.2. cikkében foglaltak érvényesülésének biztosítása érdekében – az egyházi, illetve – a közfeladatot ellátó közérdekű vagyongazdálkodó alapítványokról szóló 2021. évi IX. törvény 21. § (1)–(3) bekezdéseiben foglalt alapelvek érvényesülésének biztosítása érdekében – a közfeladatot ellátó közérdekű vagyongazdálkodó alapítvány által fenntartott felsőoktatási intézmény által alapított, illetve fenntartott szakképző intézményekre.

Mivel az együttműködés célja a szakképzési alapfeladat, illetve szakmai képzés megosztott ellátása és ahhoz állami forrásból történő támogatás igénybevétele, annak fenntartása is csak akkor lehet észszerű, ha az együttműködés eredeti célját szolgálja.

18. §

A rendelkezés biztosítja a szakképző intézmény adatkezelésének jogalapját a sajátos nevelési igényre, a fogyatékosra, a beilleszkedési, tanulási vagy magatartási nehézségre, a hátrányos helyzetre és a halmozottan hátrányos helyzetre vonatkozó adatok tekintetében.

19. §

A módosítás az országos központi akkreditált vizsgaközpont kijelölésére, a szakképzésben alkalmazható oklevél- és bizonyítványnyomtatványokkal összefüggésben fizetendő térítési díj mértékének meghatározására, valamint a tanév és a tanítási év szakképzésben alkalmazandó rendjének meghatározásához szükséges felhatalmazást teremti meg.

20. §

A módosítás biztosítja a szakmai vizsga megszervezésének lehetőségét a szakképzési alapfeladatot is ellátó többcélú köznevelési intézmények számára, továbbá egyértelművé teszi, hogy szakképzési alapfeladatot ellátó iskola (így a szakképző intézmény, illetve a többcélú köznevelési intézmény) a 2025-ig tartó átmeneti időszakban csak azon ágazatba tartozó szakmákban szervezhet szakmai vizsgát, amely ágazatra az együttműködési megállapodása vonatkozik.

21. §

A rendelkezés – az oktatási tevékenység megszervezésének sajátos szabályaira és annak a regisztrációs és tanulmányi alrendszerben való nyilvántartására tekintettel – lehetővé teszi a Kormány számára, hogy a munkaidő-nyilvántartás tartalmát és módját az Mt.-től eltérően szabályozza.

22. §

A rendelkezés a törvényjavaslat hatálybalépésével összefüggő szabályozási átmenetet rendezi.

23–24. §

Kodifikációs és jogtechnikai pontosítások.

25. §, 30. §

A módosítás – elsősorban az egészségügy és a szociális ágazatba tartozó szakmák tekintetében – biztosítja a munkaviszonytól eltérő foglalkoztatási formák tekintetében is a szakképzési szerződés jogszerű megkötését.

26–27. §

A szabályozás a felnőttképzésről szóló 2013. évi LXXVII. törvény felhatalmazó rendelkezéseinek módosítását, kiegészítését tartalmazza az egyes felsőoktatással, szakképzéssel és felnőttképzéssel összefüggő törvények módosításáról szóló 2022. évi LIX. törvénnyel elfogadott, a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény és az Szkt. módosításaira tekintettel.

Az egyéni tanulási számlákról szóló, 2022. június 16-i 2022/C 243/03 tanácsi ajánlás, valamint az egész életen át tartó tanulást és a foglalkoztathatóságot segítő mikrotanúsítványokra vonatkozó európai megközelítésről szóló tanácsi ajánlás [SWD(2021) 367 final] alapján egyre nagyobb szerepet kapnak a meglévő képességek, kompetenciák, tudásszint megerősítését, kiegészítését szolgáló képzések, illetve egyre inkább jellemző azok hazai oktatási rendszerben való megerősödése, elterjedése. Az Fktv. rendelkezéseinek módosítása – a mikrotanúsítványok felnőttképzésben való elterjedésének alapját teremti meg.

28. §

A Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 2022 novemberében hatályba lépett módosítása szerint a felnőttképzésért való felelősség a kultúráért és innovációért felelős miniszter feladat- és hatáskörébe került át. Az érintett módosítás alapján az Fktv.-ben szabályozott nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű képzéssel kapcsolatos feladatok ellátása a felnőttképzésért felelős miniszter feladat- és hatáskörébe tartozik, aki az ezzel kapcsolatos feladatait a felnőttképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 11/2020. (II. 7.) Korm. rendeletben meghatározott céloknak, valamint eljárásrendnek megfelelően, a Kormány adott ágazatért felelős tagjának véleménye figyelembe vételével végzi.

A felnőttképző adatszolgáltatási kötelezettségére irányuló rendelkezés módosítása az Fktv. egyéb rendelkezéseivel történő koherencia biztosítása érdekében pontosítja a képzés ütemezését érintő adatszolgáltatási kötelezettség hatályát.

29. §

A módosítás biztosítja az oktató továbbképzési kötelezettsége teljesítésével összefüggésben szükséges adatoknak a továbbképzés szervezője számára történő átadásának lehetőségét.

31. §

A rendelkezés a törvényjavaslat és annak rendelkezései hatálybalépéséhez szükséges szabályokat állapítja meg.

32. §

A rendelkezés a jogalkotásra vonatkozó európai uniós követelményeknek való megfelelésre utaló rendelkezést tartalmaz.

Végső előterjesztői indokolás a szövetkezetekkel összefüggésben egyes törvények módosításáról szóló 2023. évi XXXIV. törvényhez

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

A szövetkezet mint modern, ugyanakkor értékes európai hagyományokkal rendelkező társas vállalkozási forma világviszonylatban meghatározó. A szövetkezetek érdekképviselői világszervezeteként működő Szövetkezetek Nemzetközi Szövetsége (International Cooperative Alliance) aktuálisan publikált adatai szerint globálisan a szövetkezeti tagok száma hozzávetőlegesen egymilliárd, a szövetkezetek száma pedig hárommillió, a szövetkezetek közel hárommilliárd ember megélhetését biztosítják a világon. A szövetkezetnek a meghatározó volta komplex célkitűzéseire, a tagok számára nyújtott sokoldalú előnyeire, sajátos működési elveire és a forma rugalmasságára vezethető vissza. A szövetkezet ugyanis a gazdasági célok elérése mellett, valamint a tagok számára nyújtott gazdasági előnyök mellett, más jellegű, jellemzően társadalmi, kulturális célokkal és előnyökkel is rendelkezik, a szövetkezeti formának elvitathatatlan a szerepe a helyi közösségek megtartásában és fejlesztésében, a társadalmi integráció elősegítésében, illetve általában véve a szövetkezetek hozzájárulnak a környezeti, gazdasági, társadalmi, kulturális fenntarthatóság biztosításához. A szövetkezet működése szempontjából lényeges sajátosság az is, hogy a Szövetkezetek Nemzetközi Szövetsége nemzetközi szövetkezeti alapelvekben rögzíti „soft law” jelleggel a szövetkezeti működési jellemzőket, a szövetkezetspecifikus ismérveket. A nemzetközi szövetkezeti alapelvek jelentősége abban jelölhető meg, hogy az alapelvek a szövetkezeti szabályozások kiindulópontját jelentik, a szövetkezeti szabályozások azokra támaszkodnak.

Jelen törvényjavaslat a szövetkezeti forma fenti adatokkal igazolt jelentőségére és elismertségére, valamint jellemzőire figyelemmel olyan módosításokat tartalmaz, amelyek elősegítik Magyarországon, hogy a szövetkezet működéséhez köthető ismérvek nyilvánvalóvá, közérthetővé váljanak, a szövetkezetben rejlő előnyöket pedig minél szélesebb piaci szereplői kör realizálhassa. A törvényjavaslat ugyanakkor a jelenleg működő szövetkezetek gyakorlati igényeire is koncentrálna, elősegítve a módosítások által azok eddigiekhez képesti hatékonyabb, eredményesebb működését.

Figyelemmel arra, hogy nemzetközi viszonylatban [például a finn, a portugál, a spanyol (baszk) szövetkezeti jogban] irányadó jó szabályozási megoldásnak tekinthető a nemzetközi szövetkezeti alapelvek mint a szövetkezetek működését alapvetően meghatározó működési rendezőelvek implikálása a szövetkezeti szabályozásokba annak érdekében, hogy megerősítésre kerüljön a szövetkezeti vállalkozások más társas vállalkozásoktól eltérő jellege, jelen törvényjavaslat a szövetkezetekről szóló törvény preambuluma ézirányú módosítását tartalmazza a nemzetközi szövetkezeti alapelvek felsorolásával. A preambulumban továbbá összefoglalóan megjeleníti a szövetkezet lényegét és támogatásának indokait.

A széleskörű nemzetközi összehasonlítás azt is igazolja, hogy jelenleg globális szinten a szövetkezetek minimális taglétszáma kevesebb, mint hét (így például: norvég, finn, svéd, német, osztrák, spanyol, spanyol–baszk, spanyol–katalán, portugál, litván, lett, szlovák, kanadai), jellemzően három. A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) módosításának célja az, hogy a szövetkezetalapításokat a minimális taglétszám csökkentése által elősegítse és a szabályozás ne korlátot, hanem éppen ellenkezőleg ösztönzést jelentsen azon piaci szereplők számára, akiknek a szövetkezeti forma jó megoldásnak bizonyulhat. Értelemszerűen a szövetkezet minimális taglétszámára irányuló szabály módosítása maga után vonja a jogi személyek és a természetes személyek arányára vonatkozó, a kapcsolódó vagyonjogi természetű szabályt illető, a személyes közreműködést nem vállaló tagok arányát meghatározó, továbbá a szövetkezet megszűnése körében releváns rendelkezések módosítását is.

A szövetkezet szervezeti működéséhez kapcsolódó dokumentációra vonatkozóan a törvényjavaslat a szövetkezetek számára egy egyszerűsítést jelentő szabályt fogalmaz meg a gyakorlatból jelentkező igényekre tekintettel. Az alkalmazást segítő szabály az is a törvényjavaslatban, amely a szövetkezetnek egy, a nemzetközi szabályozásban és gyakorlatban bevett szervezeti szintjének, a másodlagos szövetkezetnek a meghatározását tartalmazza. A hosszú távú cél az, hogy a piaci szereplők megismerjék a másodlagos szövetkezet alapításában rejlő lehetőséget és esélyt nyíljon arra, hogy a magyar szövetkezetek a másodlagos szövetkezeti formával is megjelenjenek mind a magyar, mind a nemzetközi piacokon.

A törvényjavaslat az unikális magyar szövetkezeti modellre, az iskolaszövetkezetre vonatkozóan is tartalmaz módosítást. Ennek célja, hogy az iskolaszövetkezet esetében, amely a tagjai számára rugalmas foglalkoztatási lehetőség keretei között megszerezhető munkatapasztalatot biztosít, a tagok oktatását és képzését elősegítő alap tekintetében egy kibővített tartalom kerüljön meghatározásra, mégpedig az iskolaszövetkezeti tagok rekreációját illetően.

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, továbbá a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés a) pontja alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

1. §

A Ptk. 3:340. § (1) bekezdésében foglalt, a közgyűlésről szóló jegyzőkönyv tartalmi elemeit rögzítő rendelkezés jelen javaslatban történő kiegészítésére, valamint a jelenléti ív, illetve a képviseleti meghatalmazásokat tartalmazó okiratok ügyvezetés általi megőrzésére irányuló szabályra figyelemmel a jelenléti ív csatolása a bejegyzési (változásbejegyzési) eljárás során indokolatlanná válik.

2. §

A preambulum módosított szövege kifejezésre juttatja a szövetkezeti forma komplex jelentőségét, továbbá – összhangban a nemzetközi viszonylatban jelentkező tendenciákkal – rögzíti a Szövetkezetek Nemzetközi Szövetsége által irányutatásul meghatározott nemzetközi szövetkezeti alapelveket – meghatározva ezáltal a szövetkezetek sajátos működési jellemzőit. A módosított preambulum kiemeli továbbá a szövetkezetek gazdasági, társadalmi, kulturális, környezeti fenntarthatóságban betöltött, gyakorlatban igazolt értékes szerepét.

3. §

A szövetkezetek hatékonyabb működését segítheti elő az, hogy szövetkezetek alapításával másodlagos szövetkezet is létrehozható, mégpedig szerveződési szintként.

4. §

A módosítás az iskolaszövetkezeti tagsági jogviszony megszűnését a diákigazolványra való jogosultság lejártához köti.

5–6. §

A törvényjavaslat módosítja az iskolaszövetkezet közösségi alapja felhasználásának szabályait, bővítve azon célokat, amelyekre az alpból támogatás fordítható. Indokolt ugyanakkor a közösségi alap felhasználásával kapcsolatos általános szabályokat Korm. rendeletben, egységesen meghatározni.

7. §

A gyakorlati igényekre figyelemmel az iskolaszövetkezet közösségi alapja a tagság által megjelölt rekreációs célokra is felhasználható lesz.

8. §

Figyelemmel arra, hogy a módosítás szerint a szövetkezet alapszabályának elfogadásához legalább három személy egyező akaratnyilatkozata szükséges a korábbi legalább hét személy helyett, indokolt a szövetkezet alanyi körére irányadó további rendelkezések módosítása is. A természetes személyek és nem természetes személyek arányát meghatározó, továbbá a személyes közreműködést nem vállaló tagok arányára irányuló, valamint az egy tag által teljesíthető vagyoni hozzájárulás mértékét megállapító rendelkezések a jövőbeni minimum taglétszámmra, a három személyre tekintettel kerülnek módosításra.

9. §

A rendelkezés értelmében legalább három személy egybehangzó akaratnyilatkozata elegendő a korábbi hét helyett ahhoz, hogy a szövetkezet alapszabálya elfogadásra kerüljön. A módosítás a szövetkezet minimum taglétszámát a korábbi hétről háromra csökkenti annak érdekében, hogy nagyobb eséllyel választhassák azon piaci szereplők a szövetkezetet mint társas vállalkozási formát, akiknek vagy amelyeknek célkitűzése és működésének jellege harmonizál a szövetkezet magyar jogban rögzített fogalmával.

10. §

A szövetkezet közgyűléséről szóló jegyzőkönyv tartalmi elemei kiegészítésre kerülnek annak érdekében, hogy a jegyzőkönyv tartalmazza azokat az információkat, amelyekből kiderül a közgyűlés határozatképessége.

11. §

A rendelkezés módosítása a szövetkezet minimum taglétszámának három személyre való csökkentése miatt indokolt. Értelemszerűen egy három személyből álló szövetkezet esetében az igazgatóság hatáskörébe tartozó feladatokat egy személynek szükséges ellátnia.

12. §

A rendelkezés módosítása a szövetkezet minimum taglétszámának három személyre való csökkentése miatt indokolt.

13. §

Hatályba léptető rendelkezés.

V. A Kormány tagjainak rendeleteihez tartozó indokolások

Végső előterjesztői indokolás

a hulladékgazdálkodási intézményi résztevékenység ellátásával összefüggő díjak, a díjalkalmazási feltételek, valamint a díjmegfizetés rendjének megállapításáról szóló 8/2023. (VI. 2.) EM rendelethez

A miniszteri rendelet indokolása a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, illetve a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés b) pontja alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

A hulladékgazdálkodási ágazat új, 2023. július 1-jétől bevezetésre kerülő koncessziós modelljének fő célja, hogy biztosítsa a hulladékgazdálkodás területén az ellátás folyamatosságát, a körforgásos gazdaságra való átállás gördülékenységét, valamint az Európai Unió által előírt hulladékgazdálkodási célok és ezek konkrét megvalósítását szolgáló, a hulladékgazdálkodás szabályozásáról szóló uniós irányelvekben előírt célértékek maradéktalan teljesítését, a rezsicsökkentés eredményeinek megőrzése mellett.

A koncessziós rendszerre történő átállás jogszabályi hátterét a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvényt (a továbbiakban: Ht.) is módosító, az egyes energetikai és hulladékgazdálkodási tárgyú törvények módosításáról szóló 2021. évi II. törvény teremtette meg.

A Ht. 47/A. § (1) bekezdése alapján a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási résztevékenység ellátásáért szedhető közszolgáltatási díjat és a hulladékgazdálkodási intézményi résztevékenység ellátásával összefüggő díjakat a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal javaslatának figyelembevételével a hulladékgazdálkodásért felelős miniszter rendeletben állapítja meg a tárgyévet megelőző év november 30. napjáig, a kiterjesztett gyártói felelősségi rendszer 2023. július 1. napjától történő bevezetésére tekintettel első alkalommal 2023. május 31. napjáig.

Tekintettel arra, hogy a Ht. 53/B. § (10) bekezdése szerint az állami hulladékgazdálkodási közfeladat átengedésére vonatkozó pályázat során a pályázónak koncessziós alapfeltételként vállalnia kell a Ht. 91. §-a szerinti díjtétel érvényesülését, így a Ht. 91. §-a szerinti rezsicsökkentett hulladékgazdálkodási közszolgáltatási díj érvényesülése érdekében a miniszteri rendelet nem tartalmaz díjtételt a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási résztevékenység vonatkozásában.

A jogszabály a hulladékgazdálkodási intézményi résztevékenység ellátásával összefüggő díj részét képező

- a) kiterjesztett gyártói felelősségi díj,
- b) a gazdálkodó szervezeteknél képződő, a hulladékgazdálkodási intézményi résztevékenység körébe tartozó, elkülönítetten gyűjtött hulladékkal kapcsolatosan a koncessziós társaság által végzett tevékenységért a gazdálkodó szervezetek által fizetendő díj, valamint
- c) a települési önkormányzat által a koncessziós társaság részére az önkormányzat köztisztasági feladatainak ellátásával összefüggésben a koncessziós társaság által végzett hulladékgazdálkodási tevékenységekért fizetendő díj

megállapítására vonatkozik.

A jogszabály 1. melléklete állapítja meg a kiterjesztett gyártói felelősségi díj egy egységre vetített mértékét kollektív teljesítés esetén, kivéve a kiterjesztett gyártói felelősségi rendszer működésének részletes szabályairól szóló 80/2023. (III. 14.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 80/2023. Korm. rendelet) 13. § (3) bekezdése szerinti átvállalás esetén a gépjármű gyártója által választása szerint díjatalányként fizetendő díjat, amely a 2. mellékletben szerepel.

A 80/2023. Korm. rendelet 13. § (3) bekezdése alapján a gépjármű termékáramba tartozó körforgásos termék gyártója szerződés alapján átvállalhatja a termék tartozékának vagy alkotórészének minősülő elektromos, elektronikus berendezés, elem és akkumulátor, valamint gumiabroncs termékáramba tartozó körforgásos termék gyártójától a tartozéknak vagy alkotórésznek minősülő körforgásos termékekhez kapcsolódó kiterjesztett gyártói felelősségi kötelezettséget.

A kiterjesztett gyártói felelősségi díj megfizetésével kapcsolatos részletszabályokat a 80/2023. Korm. rendelet tartalmazza.

A gazdálkodó szervezetektől származó hulladékgazdálkodási intézményi résztevékenység körébe tartozó elkülönítetten gyűjtött hulladék hulladéktípusok szerint a zöldhulladék, a lomhulladék, a biológiailag lebomló hulladék, valamint az említett kategóriákba be nem sorolható egyéb hulladék kategóriában került feltüntetésre. A gazdálkodó szervezet a koncessziós társaság részére e hulladékok átvételéért, gyűjtéséért, elszállításáért, a 3. mellékletben meghatározott, egy egységre vetített mérték szerinti díjat fizet. A díjra vonatkozó díjalkalmazási feltételeket, a számlázási és fizetési módot, az elszámolási és a számlázási időszakot a koncessziós társaság honlapján közzétett általános szerződési feltételek, az egyes gazdálkodó szervezetek által fizetendő konkrét díjakat az egyedi szerződések határozzák meg.

A települési önkormányzat által a koncessziós társaság részére az önkormányzat köztisztasági feladatainak ellátásával összefüggésben a koncessziós társaság által végzett hulladékgazdálkodási tevékenységekért fizetendő díj egy egységre vetített mértékét a 4. melléklet tartalmazza. A megállapított díjnak azon indokolt költségek fedezetét kell biztosítani, amelyek az önkormányzatok köztisztasági feladatának ellátása keretében eltávolításra kerülő hulladéknak – a kiterjesztett gyártói felelősség körébe tartozó hulladékok kivételével – a koncessziós társaság általi átvételével, ezen hulladék előkezelésével, valamint hasznosításra vagy ártalmatlanításra történő átadásával kapcsolatban a koncessziós társaságnál felmerülnek.

Az Indokolások Tárát az Igazságügyi Minisztérium szerkeszti.

A szerkesztésért felelős: dr. Salgó László Péter.

A szerkesztőség címe: 1051 Budapest, Nádor utca 22.

Az Indokolások Tára hiteles tartalma elektronikus dokumentumként a <https://www.magyarokzlony.hu> honlapon érhető el.